

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Dąbrowie Górniczej



BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE NADZOROWANEGO TERENU W 2016 ROKU

/POWIAT BĘDZIŃSKI I MIASTO DĄBROWA GÓRNICZA/

***Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Dąbrowie Górniczej
mgr Marzanna Kuc***

SPIS TREŚCI

I.	CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU	3
A.	Dane o powiecie będzińskim	3
B.	Dane o mieście Dąbrowa Górnicza.	3
II.	DZIAŁALNOŚĆ PSSE - INFORMACJE OGÓLNE	3
A.	Działalność kontrolno – represyjna.	3
B.	Struktura zatrudnienia.....	4
III.	SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA CHOROÓB ZAKAŹNYCH	5
A.	Epidemiologia wybranych chorób zakaźnych	5
B.	Choroby zakaźne o największym znaczeniu epidemiologicznym	7
C.	Ocena wykonawstwa szczepień ochronnych.....	21
IV.	PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	32
A.	Szpitala	32
B.	Pozostałe podmioty lecznicze	35
C.	Podmioty lecznicze wykonujące praktykę zawodową	37
V.	BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI	38
A.	Ogólna ocena	38
B.	Środki spożywcze i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z importu	46
C.	Interwencje dotyczące bezpieczeństwa żywności	46
D.	Ocena sposobu żywienia.....	47
E.	Inne podejmowane działania	50
VI.	STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	52
A.	Jakość zdrowotna wody przeznaczonej do spożycia oraz wykorzystywanej do kąpieli.....	52
B.	Obiekty użyteczności publicznej	65
C.	Interwencje	69
D.	Działalność kontrolno-represyjna w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego:	71
VII.	OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA	72
VIII.	WARUNKI PRACY W ZAKŁADACH PRACY	83
IX.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	91
X.	DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA	97

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

I. CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU

A. Dane o powiecie będzińskim



Powiat będziński zajmuje powierzchnię 364 km². Liczba mieszkańców powiatu wynosi 150 103 osób (stan z 30.06.2016 wg GUS). W skład powiatu wchodzi 4 gminy miejskie (Będzin – 57900 osób, Czeladź -32359 osób, Sławków -7105 osób, Wojkowice -9055 osób), 3 wiejskie (Mierzęcice -7603 osób, Psary - 11877 osób, Bobrowniki -11881 osób), oraz jedna miejsko-wiejska (Siewierz - 12287osoby).

B. Dane o mieście Dąbrowa Górnicza.



Dąbrowa Górnicza zajmuje powierzchnię 189 km². Liczba mieszkańców miasta wynosi 122 712 osoby (dane z 30.06.2016 wg GUS).

II. DZIAŁALNOŚĆ PSSE - INFORMACJE OGÓLNE

A. Działalność kontrolno – represyjna.

1. Bieżący nadzór sanitarny nad **4841** zakładami sprawowało **35** pracowników Oddziału Nadzoru Sanitarnego, co przedstawia poniższa tabela:

komórka organizacyjna	Sekcja Epi- demiologii	Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska	Sekcja Higieny Pracy	Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży	OGÓŁEM (stan na dzień 31.12.2016)
Ilość obiektów będących pod bieżącym nadzorem	282	2832	1054	504	199	4841
Liczba pracowników wykonujących czynności kontrolne (łącznie z kierownikiem)	7	13	7	6	2	35

Czynności kontrolne wykonywało również **3** pracowników Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

2. Podejmowane działania kontrolno – represyjne.

Przeprowadzone kontrole sanitarne (w tym kontrole importu)	5129
Ogółem liczba pobranych próbek, w tym:	7864
1.liczba pobranych i ocenionych próbek żywności, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	650
2.liczba pobranych i ocenionych próbek wody	380
3. liczba pobranych i ocenionych próbek pyłów	78

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

4. liczba pobranych i ocenionych próbek kałów	6293
5. liczba pobranych próbek środków zastępczych	320
Liczba wydanych decyzji merytorycznych	1351
Liczba wydanych decyzji płatniczych	1006
Liczba wydanych postanowień	91
Nałożono mandatów karnych / na kwotę w zł	97 / 19700zł

B. Struktura zatrudnienia

1. Personel działalności merytorycznej ogółem – 61 osób

I. Kwalifikacje personelu Oddziału NS i Samodzielnych Stanowisk ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.

komórka organizacyjna	wykształcenie			
	wyższe + specjalizacja I stopnia/ studia podyplomowe)	wyższe	Średnie, medyczne	średnie (st. instruktor higieny)
Sekcja Epidemiologii	1	2	3	1
Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	5	6	0	2
Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska	3	1	0	3
Sekcja Higieny Pracy	3	2	0	0
Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży	2	0	0	0
Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	1	1	0	2
Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej	1	1	0	0
Razem	16	13	3	8

II. Kwalifikacje personelu Oddziału Laboratoryjnego.

Komórka organizacyjna	wykształcenie			
	wyższe + specjalizacja I stopnia/ studia podyplomowe)	wyższe	średnie (st. techn.)	Średnie/zawodowe (pomoce laboratoryjne)
Oddziału OL - kierownik	1	0	0	0
Sekcja Badań Fizykochemicznych i Środowiskowych	2	3	2	1
Sekcja Badań Mikrobiologicznych, Chorób Zakaźnych i Zakażeń	3	4	4	1
Razem	6	7	6	2

III. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA CHOROÓB ZAKAŻNYCH

A. Epidemiologia wybranych chorób zakaźnych

W 2016 r. sytuacja epidemiologiczna terenu objętego nadzorem PSSE kształtowała się następująco :

Powiat będziński :

Ogólna liczba zachorowań na choroby zakaźne w porównaniu do 2015 roku spadła (spadek o 1729 przypadki zachorowań.)

Łącznie w Powiecie będzińskim w 2016 r. zarejestrowano **4771** przypadków zachorowań, poniższa tabela obrazuje dane dotyczące liczby przypadków chorób zakaźnych w latach 2011-2016.

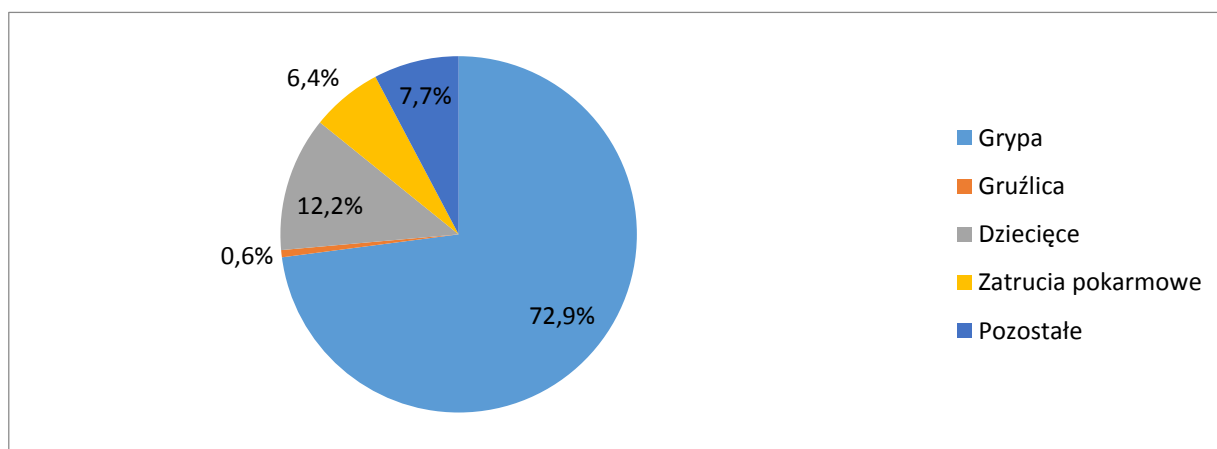
Tabela- Liczba chorób zakaźnych w latach 2011- 2016					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
4660	3999	6807	6338	6500	4771

Z powodu chorób zakaźnych hospitalizowano 304 osoby, czyli 6,4% wszystkich zarejestrowanych przypadków chorób w 2016 roku.

Najczęstszymi chorobami zakaźnymi były:

- grypa i infekcje grypopodobne (3480 zachorowań w 2016 roku, co stanowi 72,9 %),
- choroby wieku dziecięcego (583 przypadki, co stanowiło 12,2% zarejestrowanych zachorowań)
- zatrucia oraz zakażenia pokarmowe (308 przypadki co stanowi 6,4 %).

Zachorowania na gruźlicę w 2016 roku stanowiły w powiecie będzińskim 0,6% wszystkich przypadków.



Procentowy udział chorób zakaźnych na terenie Powiatu będzińskiego w 2016 r.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dąbrowa Górnicza

Ogólna liczba zachorowań na choroby zakaźne w porównaniu do 2015 roku spadła (spadek o 162 przypadki zachorowań).

Łącznie w 2016 r. zarejestrowano **9377** przypadków zachorowań na choroby zakaźne, poniższa tabela obrazuje dane dotyczące liczby przypadków chorób zakaźnych w latach 2011- 2016.

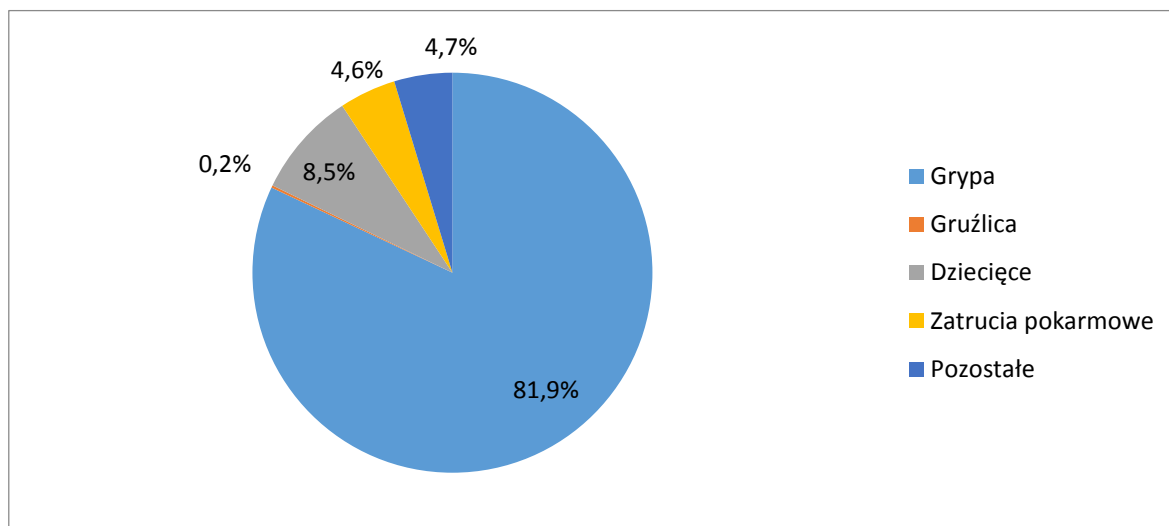
Tabela- Liczba chorób zakaźnych w latach 2011- 2016					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
11480	10823	14125	8068	9539	9377

Z powodu chorób zakaźnych hospitalizowano 363 osoby, czyli 3,8% wszystkich zarejestrowanych przypadków chorób w 2016 roku.

Najczęstszymi chorobami zakaźnymi były:

- grypa i infekcje grypopodobne (7689 zachorowań w 2016 roku, co stanowi 81,9 %),
- choroby wieku dziecięcego (799 przypadków, co stanowiło 8,5% zarejestrowanych zachorowań)
- zatrucia oraz zakażenia pokarmowe (430 przypadków, co stanowiło 4,6 % zarejestrowanych zachorowań)

Zachorowania na gruźlicę w 2016 roku stanowiły w Dąbrowie Górniczej 0,2% wszystkich przypadków



Procentowy udział chorób zakaźnych na terenie Dąbrowy Górniczej w 2016 r.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

B. Choroby zakaźne o największym znaczeniu epidemiologicznym

1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Powiat Będziński

Choroby zakaźne przewodu pokarmowego w 2016 r. stanowiły nadal istotny problem epidemiologiczny. W roku tym zarejestrowano łącznie 308 przypadków zatruc i zakażeń pokarmowych. Dominowały biegunki i zapalenia żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – 159 przypadków/ 36 hospitalizacji oraz zakażenia wirusowe (najczęściej wywołane przez rotawirusy) – 82 przypadki/ 80 hospitalizacji.

Wśród zakażeń bakteryjnych w 2016 roku większość spowodowana była :

- bakterią *Clostridium difficile* – 45 przypadków
- odzwierzęcymi pałeczkami *Salmonella* – 12 przypadków

W tabeli poniżej zestawiono dane dotyczące etiologii zakażeń pokarmowych za 2016 rok w porównaniu do 2014 i 2015.

Jednostka chorobowa	2014		2015		2016	
	Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność
Salmonelloza	19	12,57	15	9,95	12	7,99
Zakażenie E.coli biegunkotwórczą i BNO	2	1,32	0	0,00	0	0
Zakażenie przez Campylobacter	2	1,32	2	1,33	1	0,66
Zakażenie przez Yersinia enterocolitica	1	0,66	1	0,66	0	0
Zakażenie przez Clostridium difficile	7	4,63	30	19,90	45	29,97
Inne zakażenia określone	0	0,00	1	0,66	0	0
Inne zakażenia nie określone	2	1,32	2	1,33	3	1,99
Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe	81	53,58	72	47,77	88	58,62
Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	284	187,87	210	139,32	159	105,92
SUMA	398	263,28	333	220,91	308	205,16

Zatrucia i zakażenia pokarmowe w latach 2014, 2015 i 2016 r. na terenie Powiatu będzińskiego

Dąbrowa Górnicza

W roku 2016 zarejestrowano łącznie 430 przypadków zatruc i zakażeń pokarmowych. Dominowały biegunki i zapalenia żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu- 257 przypadków/ 93 hospitalizacje oraz zakażenia wirusowe (najczęściej wywołane przez rotawirusy) -101 przypadków/ 97 hospitalizacji. Wśród zakażeń bakteryjnych, w 2016 roku większość spowodowana była :

- bakteriami *Clostridium Difficile*- 34 przypadki
- odzwierzęcymi pałeczkami *Salmonella* – 21 przypadków.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W tabeli poniżej zestawiono dane dotyczące etiologii zakażeń pokarmowych za 2016 rok w porównaniu do 2014 i 2015 roku.

Jednostka chorobowa	2014		2015		2016	
	Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność
Salmonelloza	20	16,13	17	13,78	21	17,11
Zakażenie E.coli biegunkotwórczą i BNO	0	0,00	1	0,81	0	0
Zakażenie przez Campylobacter	0	0,00	1	0,81	0	0
Zakażenie przez Yersinia enterocolitica	0	0,00	0	0,00	0	0
Zakażenie przez Clostridium difficile	3	2,42	63	51,06	34	27,71
Inne zakażenia określone	3	2,42	0	0,00	0	0
Inne zakażenia nie określone	0	0,00	0	0,00	3	2,44
Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe	86	69,36	98	79,43	115	93,71
Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	119	95,97	175	141,84	257	209,43
SUMA	231	186,30	355	287,74	430	350,41

Zatrucia i zakażenia pokarmowe w latach 2014, 2015 i 2016 r. na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

1. Zbiorowe zatrucia pokarmowe.

W 2016 roku, na terenie **powiatu będzińskiego** odnotowano 3 ogniska zatruc pokarmowych.

Pierwsze ognisko :

Data zgłoszenia ogniska : 02.02.2016

Zatrucie miało charakter ogniska zakażenia szpitalnego.

Chorzy to pacjenci hospitalizowani w oddziale Neurologii (11 osób) oraz jedna osoba personelu medyczne w/w oddziału- PZZOZ w Będzinie - Szpital Czeladź ul. Szpitalna 40.

Prawdopodobnym czynnikiem etiologicznym była infekcja wirusowa.

Zachorowania miały łagodny przebieg, występowały w tym samym dniu i następowały po sobie, mijały po jednej/ dwóch dobach.

Przeprowadzono kontrolę sanitarną w oddziale Neurologii PZZO Szpital Czeladź. Podczas kontroli ustalono, iż w oddziale wdrożono procedury mające zapobiegać rozprzestrzenianiu się zakażenia tj. zastosowano izolację chorych, przeszkolono personel, zastosowano odpowiednie środki ochrony osobistej oraz środki dezynfekcyjne. Dokonano przeglądu obowiązujących procedur (min. procedury mycia i dezynfekcji).W omawianym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Drugie ognisko :

Data zgłoszenia ogniska : 18.02.2016

Zatrucie miało charakter ogniska zakażenia szpitalnego.

Chorzy to pacjenci oddziału wewnętrznego (7 osób) PZZOZ w Będzinie - Szpital Czeladź ul. Szpitalna 40.

Czynnikiem etiologicznym była bakteria *Clostridium difficile*.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Uzasadnieniem zgłoszenia ogniska epidemicznego było rozpoznanie i potwierdzenie 4 przypadków wystąpienia zakażenia jelitowego wywołanego przez *Clostridium difficile* u pacjentów hospitalizowanych na jednym oddziale, przebywających na różnych salach.

Potencjalnym źródłem zakażenia w ognisku mógł być nowoprzyjęty pacjent lub chory będący w chwili przyjęcia w okresie wylegania. U kolejnych pacjentów potencjalnym nośnikiem zakażenia były najprawdopodobniej, skażone powierzchnie dotykowe i/lub ręce personelu medycznego.

Przeprowadzono kontrolę sanitarną dotyczącą wystąpienia ogniska epidemicznego *Clostridium difficile* w oddziale chorób wewnętrznych. Podczas kontroli ustalono, iż w oddziale wdrożono procedury mające zapobiegać rozprzestrzenianiu się zakażenia tj. zastosowano izolację chorych, przeszkolono personel, zastosowano odpowiednie środki ochrony osobistej oraz środki dezynfekcyjne. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Trzecie ognisko :

Data zgłoszenia ogniska : 28.11.2016

Ognisko zatrucia pokarmowego miało charakter rodzinny.

Ogólna liczba chorych : 2 osoby.

Czynnikiem etiologicznym zatrucia pokarmowego była *Salmonella*.

Chorych objęto nadzorem epidemiologicznym – przeprowadzono nadzоровe, kontrolne badania kału u osób chorych i osób z kontaktu. Udzielono instruktażu dotyczącego zachowania reżimu sanitarnego.

W 2016 roku, na terenie **Dąbrowy Górniczej** odnotowano 5 ognisk zatruc pokarmowych.

Pierwsze ognisko :

Data zgłoszenia ogniska : 08.01.2016

Zatrucie miało charakter ogniska zakażenia szpitalnego.

Chorzy to pacjenci hospitalizowani w oddziale wewnętrznym Zagłębiowskiego Centrum Onkologii ul. Szpitalna 13. Zachorowania dotyczyły przeważnie osób w podeszłym wieku z chorobami współistniejącymi.

Czynnikiem epidemiologicznym była bakteria *Clostridium difficile*.

Potencjalnym źródłem zakażenia w ognisku był pacjent oddziału chorób wewnętrznych u którego najwcześniej wystąpiły objawy zakażenia. U kolejnych pacjentów potencjalnym nośnikiem zakażenia były najprawdopodobniej skażone powierzchnie dotykowe i/lub ręce personelu medycznego.

Przeprowadzono kontrolę sanitarną podjętą w związku z wpływaniem raportu wstępnego o podejrzeniu wystąpienia ogniska *Clostridium difficile* w oddziale chorób wewnętrznych.

Podczas kontroli ustalono, iż w oddziale wdrożono procedury mające zapobiegać rozprzestrzenianiu się zakażenia tj. zastosowano kohortację chorych, przeszkolono personel, zastosowano odpowiednie środki ochrony osobistej oraz środki dezynfekcyjne.

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Drugie ognisko :

Data zgłoszenia ogniska: 21.03.2016

Objawy nieżytu żołądkowo jelitowego wystąpiły u 6 dzieci oraz 3 dorosłych osób, uczestników przyjęcia urodzinowego w bawilandii w Centrum Formy w Dąbrowie Górniczej ul. Al. Róż 5.

Przeprowadzono wywiady epidemiologiczne z rodzicami chorych dzieci, celem ustalenia okoliczności w jakich doszło do zachorowania. Ustalono, że objawy chorobowe wystąpiły również u 3 osób dorosłych - rodziców, którzy wraz z dziećmi uczestniczyli w przyjęciu.

Przeprowadzono badania mikrobiologiczne wśród chorych w kierunku *Salmonella/ Shigella* (wyniki badań ujemne) .

Przeprowadzono dwie równoległe kontrole sanitarne.

Pierwsza przeprowadzona przez pracowników Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży w związku z interwencją wniesioną do PPIS w Dąbrowie Górniczej – podejrzenie zatrucia pokarmowego. W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Druga kontrola przeprowadzona przez pracowników Sekcji Higieny Żywności i Żywnienia, podczas której stwierdzono nieprawidłowości w zakresie procedur GHP, HACCP. Wydano decyzję terminową, zobowiązującą właścicieli do uzupełnienia brakującej dokumentacji. Nieprawidłowości w zakresie higieny pomieszczeń, przechowywania, przetwarzania produktów spożywczych nie stwierdzono. Podczas kontroli nie pobrano próbek żywnościowych.

Ognisko to sklasyfikowano jako ognisko o nieustalonej etiologii.

Trzecie ognisko:

Data zgłoszenia ogniska : 15.06.2016

Ognisko zatrucia pokarmowego miało charakter rodzinny.

Ogólna liczba chorych : 1,

zakażonych bezobjawowo : 1.

Czynnikiem etiologicznym zatrucia pokarmowego była *Salmonella*.

Przeprowadzono wywiad epidemiologiczny z rodzicem chorego dziecka celem ustalenia okoliczności w jakich doszło do zachorowania. Ustalono, iż nikt z pośród osób z kontaktu nie manifestował objawów chorobowych wskazujących na zakażenie jelitowe.

W związku z procedurami obowiązującymi w przypadku wykrycia pałeczek *Salmonella* u człowieka, nadzorem epidemiologicznym objęto całą rodzinę chorego.

W trakcie dochodzenia epidemiologicznego potwierdzono laboratoryjnie zakażenie pałeczkami *Salmonella* w 1 osoby z kontaktu z chorym.

Czwarte ognisko:

Data zgłoszenia ogniska : 28.06.2016

Ognisko zatrucia pokarmowego miało charakter rodzinny.

Ogólna liczba chorych : 3 osoby (2 dzieci, 1 dorosły)

Czynnikiem etiologicznym zatrucia pokarmowego była *Salmonella*.

Przeprowadzono wywiad epidemiologiczny z rodzicem chorych dzieci, który również zgłosił dolegliwości wskazujące na zakażenie jelitowe. W związku z procedurami obowiązującymi w przypadku wykrycia pałeczek *Salmonella* u człowieka, nadzorem epidemiologicznym objęto całą rodzinę.

Stwierdzono, iż potencjalnymi czynnikami sprzyjającym szerzeniu się zakażenia były: nie przestrzeganie higieny podczas postępowania z produktami spożywczymi(niewłaściwe ich przechowywanie i obróbka).

Piąte ognisko:

Data zgłoszenia ogniska: 07.11.2016

Ognisko zatrucia pokarmowego miało charakter rodzinny.

Ogólna liczba chorych : 2 osoby.

Czynnikiem etiologicznym zatrucia pokarmowego była *Salmonella*.

Chorych oraz osoby z kontaktu objęto nadzorem epidemiologicznym- przeprowadzono nadzоровe badania mikrobiologiczne. Udzielono instruktażu dotyczącego zachowania reżimu sanitarnego.

2. Wirusowe zapalenia wątroby

W 2016 roku w **powiecie będzińskim** zarejestrowano:

- 1 przypadek zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A,
- 37 przypadków zakażenia wirusem HBV (10 osób było poddane hospitalizacji). Niekwestionowany wpływ na sytuację epidemiologiczną WZWB mają obowiązkowe szczepienia ochronne noworodków oraz osób zawodowo narażonych na zakażenie.

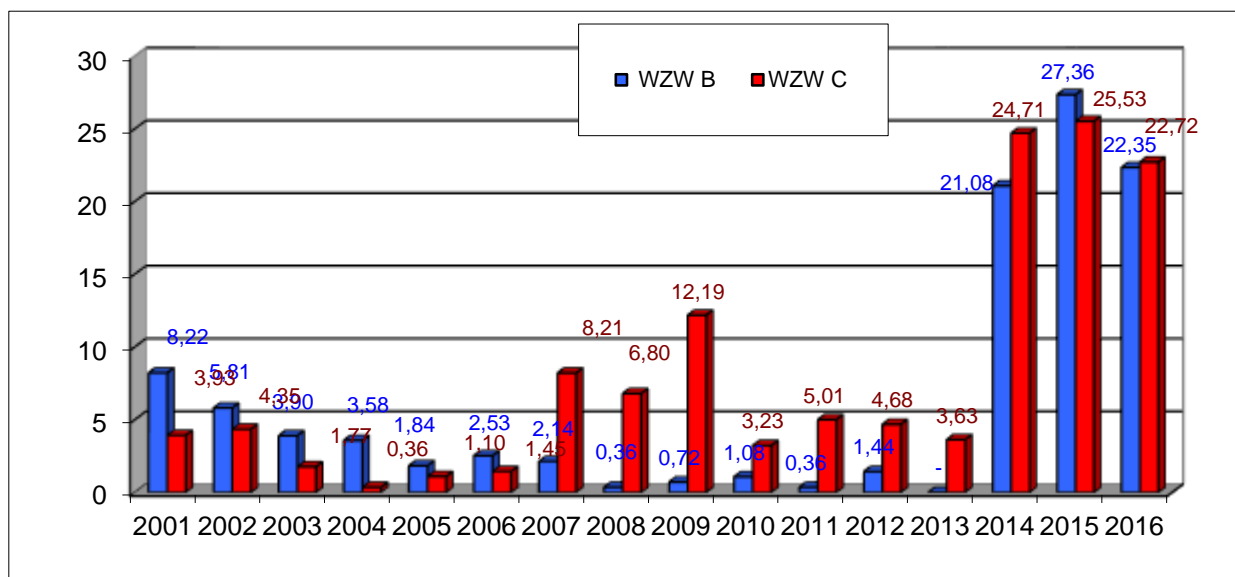
BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- 31 przypadków zakażenia wirusem HCV.

W 2016 roku na terenie **Dąbrowa Górnicza** zarejestrowano :

- 24 przypadki zachorowania na WZW typ B
- 31 przypadków zachorowania na WZW typ C
- nie odnotowano przypadków zachorowania na WZW A.

Współczynniki zapadalności na WZW B i C na nadzorowanym terenie obrazuje niżej zamieszczony wykres.



Zapadalność na WZW B , WZW C w latach 2001- 2016r

Widoczny od 2014 roku znaczny wzrost zachorowań na WZW B i WZW C wynika ze zmian dotyczących obowiązku zgłoszeń biologicznych czynników chorobotwórczych - w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 marca 2014 r. w sprawie biologicznych czynników chorobotwórczych podlegających zgłoszeniu, wzorów formularzy zgłoszeń dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych oraz okoliczności dokonywania zgłoszeń (Dz. U 2014 poz. 459). Przed rokiem 2014 rejestrowano wyłącznie przypadki zgłoszone przez lekarza. Od 2014 roku rejestracji podlegają (po zaklasyfikowaniu przypadku) również zgłoszenia kierowników laboratoriów.

3. Gruźlica

W 2016 roku na terenie **powiatu będzińskiego** zarejestrowano 31 przypadków gruźlicy (29 chorych było hospitalizowanych). Liczba zachorowań na gruźlicę spadła w porównaniu do roku 2015 (52 przypadki). Liczbę zachorowań na przestrzeni ostatnich 6 lat podano w poniższej tabeli.

Tabela- Liczba chorych na gruźlicę w latach 2011- 2016					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
46	61	42	38	52	31

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Zdecydowaną większość chorych stanowili mężczyźni (26 osób- 84%), kobiety - 16% (5 przypadków). Wśród chorych dominują osoby bezrobotne: 14 przypadków (45%), oraz emeryci/renciści 11 przypadków (35%).

W 2016 roku na terenie **miasta Dąbrowa Górnicza** zarejestrowano łącznie 18 przypadków zachorowania na gruźlicę (14 chorych było hospitalizowanych). Liczba zachorowań na gruźlicę spadła w porównaniu do roku 2015 (43 przypadki). Liczbę zachorowań na przestrzeni ostatnich 6 lat podano w poniższej tabeli.

Tabela- Liczba chorych na gruźlicę w latach 2011- 2016					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
34	37	26	48	43	18

Zdecydowaną większość chorych stanowili mężczyźni (11 osób – 61%) kobiety -39% (7 przypadków). Wśród chorych dominują emeryci i renciści (11 osób - 61%) oraz osoby bezrobotne (5 osób - 28 %).

4. Grypa i infekcje grypopochodne

Powiat będziński

W 2016 roku zgłoszono 3480 przypadków grypy i infekcji grypopodobnych (w 2015 roku było ich 4589). Dla porównania w tabeli poniżej zestawiono ilość zachorowań w latach 2011-2016.

Tabela- Liczba chorych na grypę w latach 2011- 2016					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
3005	2717	5801	4774	4589	3480

Najczęściej chorowały osoby w przedziale wiekowym 15-64 (1964 przypadki)

Dąbrowa Górnicza

W 2016 roku zgłoszono 7689 przypadków grypy i infekcji grypopodobnych (w 2015 roku było 7972). Dla porównania w tabeli poniżej zestawiono ilość zachorowań w latach 2011- 2016.

Tabela- Liczba chorych na grypę w latach 2011- 2016					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
9975	9615	12731	6768	7972	7689

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Najczęściej chorowały osoby w przedziale wiekowym 15 – 64 (4804 przypadki).

Od 2005 roku PSSE w Dąbrowie Górniczej uczestniczy w programie nadzoru epidemiologiczno – wirusologicznego nad grypą, opartego na systemie *Sentinel*. W mieście Dąbrowa Górnicza w programie uczestniczy 9 lekarzy z jednej poradni.

5. Borelioza

Wśród chorób zakaźnych o etiologii bakteryjnej notuje się w ostatnich latach istotny wzrost zachorowań na boreliozę.

Powiat będziński

W 2016 zanotowano 85 przypadków boreliozy podczas, gdy w 2015 roku - 65. Zachorowania w latach 2011- 2016 obrazuje poniższa tabela.

Najliczniejszą grupę wśród chorych – 28% - stanowili emeryci i renciści (łącznie 24 osoby), pracownicy umysłowi 26%(22 osoby). Boreliozę zarejestrowano ponadto u 15 osób bezrobotnych (18%), 15 dzieci (18%).

Tabela- Liczba chorych na boreliozę w latach 2011- 2016					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
36	43	51	72	65	85

W 2016 r. na terenie powiatu będzińskiego zarejestrowano więcej chorych kobiet - 54 przypadki (64%) niż mężczyzn – 31 przypadki (36%)

Poniższa tabela przedstawia podział zachorowań ze względu na przedział wiekowy i płeć.

Wiek	Ilość osób	Kobiety	Mężczyźni
do 9 r.ż.	9	6	3
od 10 r.ż - do 19 r.ż	5	2	3
od 20 r.ż - do 29 r.ż	2	1	1
od 30 r.ż - do 39 r.ż	8	5	3
od 40 r.ż - do 49 r.ż	13	8	5
od 50 r.ż - do 59 r.ż	23	16	7
od 60 r.ż - do 69 r.ż	16	12	4
od 70 r.ż - do 79 r.ż	4	1	3
od 80 r.ż - do 89 r.ż	5	3	2
> 90 r.ż	0	0	0
Suma	85	54	31

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Powiat Dąbrowa Górnicza

W 2016 zanotowano 76 przypadków boreliozy podczas, gdy w 2015 roku zarejestrowano 63. Najliczniejszą grupę – 47% - stanowili emeryci i renciści (łącznie 36 osób). Liczną, bo stanowiącą 17%, grupą byli pracownicy umysłowi (13 osób). Boreliozę zarejestrowano ponadto u 10 osób bezrobotnych (13%) oraz u 7 dzieci (9%).

Tabela- Liczba chorych na boreliozę w latach 2011- 2016					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
67	62	73	75	63	76

W 2016 r. zarejestrowano więcej chorych kobiet – 41 przypadków (54%) niż mężczyzn- 35 przypadków (46%). Poniższa tabela przedstawia podział zachorowań ze względu na przedział wiekowy i płeć.

Wiek	Ilość osób	Kobiety	Mężczyźni
do 9 r.ż.	4	1	3
od 10 r.ż - do 19 r.ż	4	2	2
od 20 r.ż - do 29 r.ż	3	1	2
od 30 r.ż - do 39 r.ż	7	1	6
od 40 r.ż - do 49 r.ż	7	6	1
od 50 r.ż - do 59 r.ż	15	10	5
od 60 r.ż - do 69 r.ż	25	12	13
od 70 r.ż - do 79 r.ż	9	6	3
od 80 r.ż - do 89 r.ż	2	2	0
> 90 r.ż	0	0	0
Suma	76	41	35

6. Zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu

Powiat będziński

Na terenie powiatu będzińskiego zarejestrowano w 2016 roku łącznie 10 przypadków zapaleń centralnego układu nerwowego (współczynnik zapadalności 6,66/100 000 mieszkańców).

W 2016 r. spośród 10 przypadków zapaleń mózgu oraz opon mózgowo-rdzeniowych odnotowano 1 schorzenia wywołane przez bakterie- paciorkowce oraz 1 przypadek wywołany przez wirus ospy wietrznej.

W pozostałych przypadkach nie ustalono czynnika etiologicznego (*płyn mózgowo rdzeniowy jałowy*).

Na neuroinfekcje zachorowało w 2016 r. 3 kobiety i 7 mężczyzn. Strukturę wiekową chorych w 2016 roku przedstawia poniższa tabela.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Wiek	Ilość
od 0 – 1 r.ż.	1
od 2 – 4 r.ż.	0
od 5 – 9 r.ż.	3
od 10 do 19 r.ż.	1
od 20 do 29 r.ż.	2
od 30 do 39 r.ż.	1
od 40 do 49 r.ż.	1
od 50 do 59 r.ż.	0
od 60 do 69 r.ż.	1
od 70 do 79 r.ż.	0
>79 r.ż.	0
Suma	10

Dąbrowa Górnicza

Na terenie powiatu Dąbrowa Górnicza zarejestrowano w 2016 roku łącznie 10 przypadków zapaleń centralnego układu nerwowego (współczynnik zapadalności 8,15/100 000 mieszkańców).

W żadnym przypadku nie ustalono czynnika etiologicznego (*płyn mózgowo rdzeniowy jałowy*).

Na neuroinfekcje w 2016 r. zachorowało 7 kobiet i 3 mężczyzn. Strukturę wiekową chorych w 2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Wiek	Ilość
od 0 – 1 r.ż.	0
od 2 – 4 r.ż.	0
od 5 – 9 r.ż.	1
od 10 do 19 r.ż.	0
od 20 do 29 r.ż.	1
od 30 do 39 r.ż.	1
od 40 do 49 r.ż.	4
od 50 do 59 r.ż.	0
od 60 do 69 r.ż.	2
od 70 do 79 r.ż.	1
>79 r.ż.	0
Suma	10

8. Choroby, przeciw którym prowadzone są obowiązkowe szczepienia ochronne i inne choroby dziecięce

Krztusiec

Powiat będziński

Zarejestrowano 21 przypadków zachorowań na krztusiec (współczynnik zapadalności 13,99/100 000 mieszkańców) w roku 2015 było to 10 przypadków- wzrost zachorowań o 110%.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Struktura wiekowa oraz stan zaszczepienia osób chorych w 2016 roku

Wiek	Ilość	Szczepienie
od 0 – 1 r.ż.	1	Brak szczepień
od 2 – 4 r.ż.	2	Wykonane szczepienie podstawowe (IV dawki) p/ krztuścowi
od 5 – 9 r.ż.	4	Wykonane szczepienie podstawowe (IV dawki) p/ krztuścowi, u 1 osoby podano I przypominającą dawkę szczepionki.
od 10 do 19 r.ż.	10	Wykonane szczepienie podstawowe (IV dawki) p/ krztuścowi, u 6 osób podano I przypominającą dawkę szczepionki
od 20 do 29 r.ż.	2	Brak danych
od 30 do 39 r.ż.	0	-
od 40 do 49 r.ż.	1	Brak danych
od 50 do 59 r.ż.	0	-
od 60 do 69 r.ż.	1	Brak danych
od 70 do 79 r.ż.	0	-
>79 r.ż.	0	-
Suma	21	-

Dąbrowa Górnicza

Zarejestrowano 14 przypadków zachorowania na krztusiec (współczynnik zapadalności 11,40/100 000 mieszkańców) , tyle samo co w roku 2015.

Struktura wiekowa oraz stan zaszczepienia osób chorych w 2016 roku :

Wiek	Ilość	Szczepienie
od 0 – 1 r.ż.	1	Nie szczepiono
od 2 – 4 r.ż.	2	Jeden chory nie szczepiony, drugi - podano IV dawki szczepionki p/ krztuścowi (szczepienie podstawowe)
od 5 – 9 r.ż.	0	-
od 10 do 19 r.ż.	8	Wykonane szczepienie podstawowe (IV dawki) p/ krztuścowi , u 4 osób podano I przypominającą dawkę szczepionki
od 20 do 29 r.ż.	2	Brak danych
od 30 do 39 r.ż.	0	-
od 40 do 49 r.ż.	0	-
od 50 do 59 r.ż.	1	Brak danych
od 60 do 69 r.ż.	0	-
od 70 do 79 r.ż.	0	-
>79 r.ż.	0	-
Suma	14	-

Inne choroby wieku dziecięcego

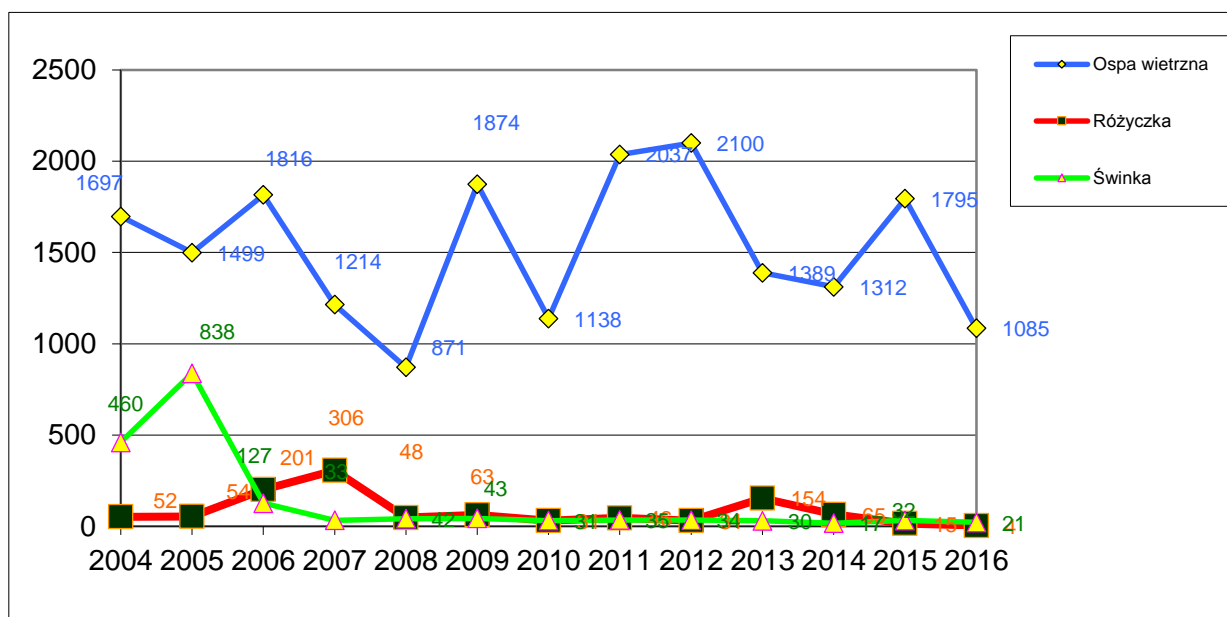
W 2016 roku na terenie powiatu będzińskiego odnotowano :

- 2 przypadki **różyczki** (bez potwierdzenia badaniami laboratoryjnymi)
- 9 przypadków **nagminnego zapalenia przyusznic** (świnka)
- 445 przypadków **ospy wietrznej**
- 117 przypadków zachorowań na **szkarlatynę**

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano:

- 2 przypadki **różyczki** (bez potwierdzenia badaniami laboratoryjnymi)
- 12 przypadków **nagminnego zapalenia przyusznic** (świnka)
- 640 przypadków **ospy wietrznej**
- 137 przypadki zachorowania na **szkarlatynę**

Poniższy wykres ilustruje ilość zachorowań na choroby wieku dziecięcego w latach 2004 – 2016 zarejestrowanych na nadzorowanym terenie.



Choroby wieku dziecięcego w latach 2004 – 2016

7. Inwazyjna Choroba Meningokokowa

Na terenie Dąbrowy Górniczej w 2016 roku odnotowano 1 przypadek zakażenia bakterią *Neisseria Meningitidis*.

W/w przypadek dotyczył 25 - letniego mężczyzny, bakterię *Neisseria Meningitidis* wykryto we krwi - przypadek sklasyfikowano jako posocznica. Osoby z najbliższego kontaktu z chorym zostały objęte chemioprophylaktyką.

8. Zespół nabytego upośledzenia odporności – AIDS i zakażenia wirusem HIV

W omawianym roku sprawozdawczym na terenie powiatu będzińskiego odnotowano 1 przypadek zachorowania na AIDS (Acquired Immune Deficiency Syndrome), natomiast u 4 osób stwierdzono bezobjawowy stan zakażenia wirusem HIV .

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Na terenie **miasta Dąbrowa Górnicza** nie zarejestrowano ani jednego przypadku zachorowania na AIDS , natomiast odnotowano 5 przypadków bezobjawowego stanu zakażenia wirusem HIV.

9. Wybrane zoonozy i pozostałe choroby zakaźne powstałe wskutek uszkodzenia skóry.

W 2016 r. nie zarejestrowano przypadków wścieklizny ani choroby wywołanej przez priony czyli Choroby Creutzfeldta – Jakoba

Powiat będziński

Ilość osób pokąsanych przez zwierzęta w 2016 r., u których rozpoczęto szczepienia poekspozycyjne p/wściekliznie wynosiła 35, poniższa tabela przedstawia sytuację w porównaniu do lat poprzednich.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Ilość osób pokąsanych	26	23	43	27	35
Ilość osób zaszczepionych	26	23	43	27	35
Procent osób zaszczepionych	100%	100%	100%	100%	100%

Ilość pokąsanych i zaszczepionych przeciwko wściekliznie w 2012– 2016

Poniżej zamieszczono tabelę przedstawiającą ilość zachorowań i współczynniki zapadalności na wybrane zoonozy w powiecie będzińskim

Choroba	2015r.		2016r.	
	Ilość	Współczynnik zapadalności	Ilość	Współczynnik zapadalności
Lamblioza	57	37,81	67	44,64
Różyca	0	0	0	0
Choroba kociego pazura	0	0	0	0
Listerioza	0	0	0	0
Borelioza	65	43,12	85	56,63
Ornitoza	0	0	0	0
Choroba Creutzfelda-Jakoba	0	0	0	0
Toksokaroza	0	0	0	0
Kampylobakterioza	2	1,33	1	0,66
Jersinioza	1	0,66	1	0,66
SUMA	125	82,92	154	102,59

Wybrane zoonozy na terenie powiatu będzińskiego/tabela porównawcza/.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dąbrowa Górnicza

Ilość osób pokąsanych przez zwierzęta w 2016 r., u których rozpoczęto szczepienia poekspozycyjne wynosiła 19. Poniższa tabela przedstawia sytuację w porównaniu do lat poprzednich.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Ilość osób pokąsanych	23	11	19	17	19
Ilość osób zaszczepionych	23	11	19	17	19
Procent osób zaszczepionych	100%	100%	100%	100%	100%

Poniżej zamieszczono tabelę przedstawiającą ilość zachorowań i współczynniki zapadalności na wybrane zoonozy w mieście Dąbrowa Górnicza.

Choroba	2015r.		2016r.	
	Ilość	Współczynnik zapadalności	Ilość	Współczynnik zapadalności
Lamblioza	146	118,33	135	110,01
Różyca	0	0	0	0
Choroba kociego pazura	0	0	0	0
Listerioza	0	0	0	0
Borelioza	63	51,06	76	61,93
Ornitoza	0	0	0	0
Choroba Creutzfelda-Jakoba	0	0	0	0
Toksokaroza	0	0	0	0
Kampylobakterioza	1	0,81	0	0
Jersinioza	0	0	0	0

Wybrane zoonozy na terenie Dąbrowy Górniczej /tabela porównawcza/.

10. Zatrucia środkami zastępczymi /dopalaczami/

W 2016 roku wśród mieszkańców **Dąbrowy Górniczej** zarejestrowano 24 przypadki zatruc do palaczami, nie odnotowano przypadku zgonu. Zatrucia w większości przypadków dotyczyły ludzi młodych. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym 20-29 r. ż – 10 przypadków. Najmłodszy zatruty miał 14 lat, najstarszy 41 lat. W porównaniu do roku 2015, odnotowano spadek zatruc środkami zastępczymi (odpowiednio w 2015 r zarejestrowano 32 przypadki)

Wszystkie przypadki były na bieżąco raportowane Śląskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu.

Na terenie **powiatu będzińskiego** w roku 2016 zgłoszono 12 przypadków zatruc dopalaczami, nie odnotowano przypadku zgonu. Jeden przypadek dotyczył 14- letniej osoby, w przedziale wiekowym 15 -19 lat odnotowano 4 przypadki, w przedziale wiekowym 20- 29 lat– również 4 przypadki. W porównaniu do roku 2015 odnotowano wzrost zatruc środkami zastępczymi (odpowiednio w 2015 roku zarejestrowano 6 przypadków).

Wszystkie zatrucia dopalaczami były na bieżąco raportowane Śląskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu.

11. Podsumowanie - choroby zakaźne.

Powiat będziński

W 2016 r zaobserwować można spadek ogólnej liczby zarejestrowanych chorób zakaźnych w stosunku do 2015 i lat poprzednich. Można zatem uznać że sytuacja epidemiologiczna tych chorób jest ustabilizowana. Należałoby jednak zwrócić uwagę na dwa zagadnienia:

Pierwsze dotyczy prawie 7 – krotnego wzrostu liczby przypadków zakażenia *Clostridium difficile* na przestrzeni 2 lat. Zapadalność w przypadku w/w jednostki chorobowej pozostaje na poziomie niższym niż średnia dla województwa śląskiego. Należy jednak pamiętać, że zakażenie wywołane przez bakterię *Clostridium difficile* oporną na antybiotyki będą stanowić narastający problem w związku ze sprzyjającymi zachorowaniom czynnikami ryzyka, którymi są m.in.: starzenie się populacji, przewlekła antybiotykoterapia, choroby współistniejące, częste hospitalizacje.

Zgłaszane przypadki wykrywane są głównie przez szpitale, jednocześnie ilość zakażeń występujących w zakładach opieki długoterminowej oraz w środowisku domowym (leczonych ambulatoryjnie) pozostaje niedoszacowana ze względu na niedostateczną diagnostykę.

Drugie dotyczy wzrostu zapadalności na krztusiec – głównie wśród młodzieży, zgodnie z tendencjami ogólnopolskimi. Obecnie uważa się, że głównym czynnikiem obserwowanego nawrotu krztuśca jest zmniejszanie z upływem czasu odporności po podaniu szczepionki. Problem ten został dostrzeżony i w 2016 program szczepień obowiązkowych został poszerzony o dawkę przypominającą szczepionki p/ krztuścowi w 14 roku życia.

Dąbrowa Górnicza

Ogólna liczba zarejestrowanych chorób zakaźnych utrzymuje się od kilku lat na zbliżonym poziomie. Można zatem uznać, że sytuacja epidemiologiczna tych chorób jest stabilna. Należałoby jednak zwrócić uwagę na dwa zagadnienia:

Pierwsze dotyczy prawie 11 – krotnego wzrostu liczby przypadków zakażenia *Clostridium difficile* na przestrzeni 2 lat. Zapadalność w przypadku w/w jednostki chorobowej jest wyższa niż średnia dla województwa śląskiego. Objawowe zakażenie *Clostridium difficile* stanowi istotny problem współczesnej medycyny w związku ze sprzyjającymi zachorowaniom czynnikami ryzyka, którymi są m.in.: starzenie się populacji, przewlekła antybiotykoterapia, choroby współistniejące, częste hospitalizacje. Zgłaszane przypadki wykrywane są głównie przez szpitale, jednocześnie ilość zakażeń występujących w zakładach opieki długoterminowej oraz w środowisku domowym (leczonych ambulatoryjnie) pozostaje niedoszacowana ze względu na niedostateczną diagnostykę.

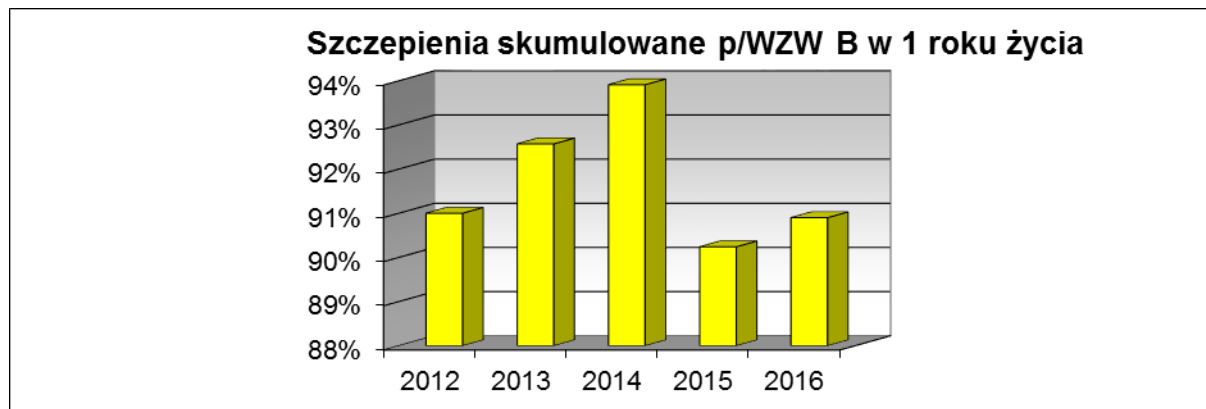
Drugie dotyczy utrzymującej się od kilku lat na wysokim poziomie zapadalności na lambliozę. I tak w 2015 r średni współczynnik zapadalności dla województwa śląskiego wynosił 10,1 natomiast dla Dąbrowy Górniczej 118,3. Trudno wskazać jednoznaczną przyczynę takiej wysokiej zachorowalności. Z pewnością wpływ na sytuację ma wprowadzony w 2014 roku obowiązek zgłoszenia przez laboratoria dodatniego wyniku badania w kierunku lambliozy oraz „czułość” nadzoru epidemiologicznego, tzn. dopełnianie obowiązku zgłoszeń przez lekarzy i laboratoria.

C. Ocena wykonawstwa szczepień ochronnych

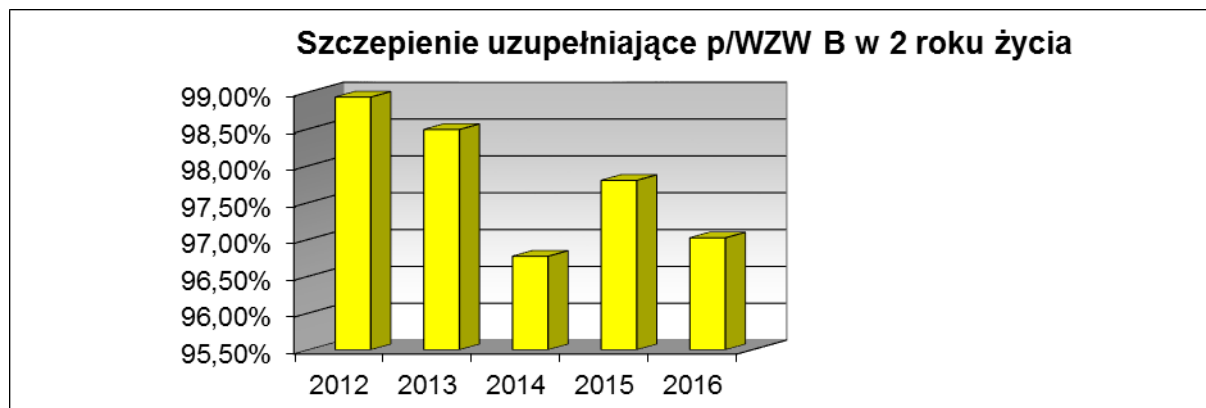
1. Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B

Powiat będziński

Szczepieniami przeciwko WZW typu B w 1 roku życia objęto w 2016 r. 90,90% dzieci (szczepienia skumulowane) tj. o 0,66% więcej w porównaniu do 2015 roku.

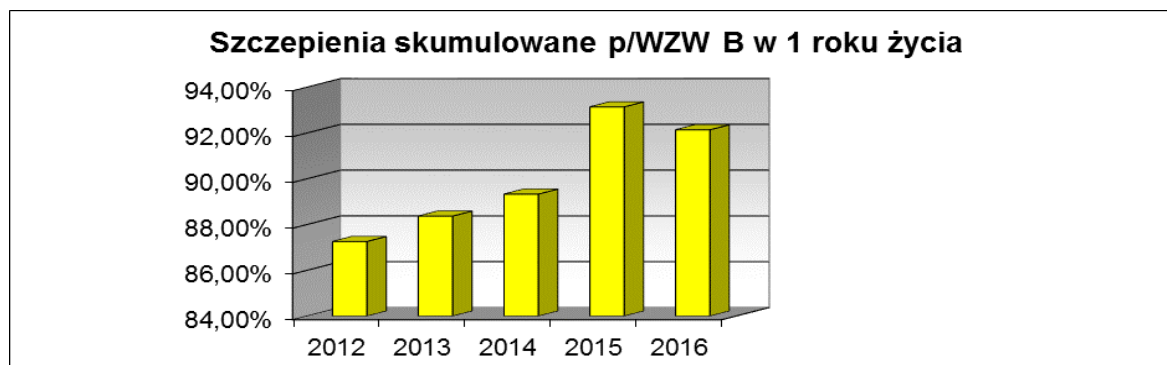


Stan zaszczepienia dzieci w drugim roku życia dawką uzupełniającą kształtuje się na poziomie 97,02 % (tj. o 0,78% mniej niż w roku poprzednim).



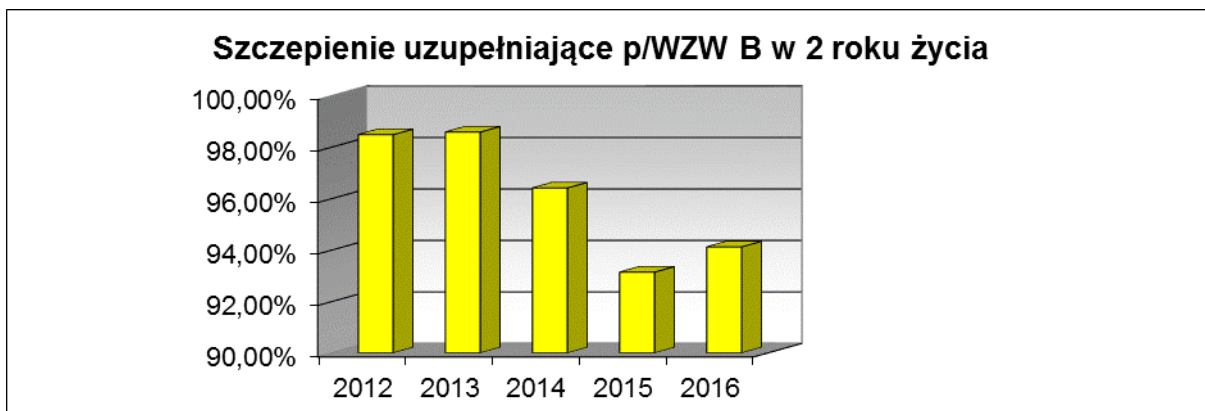
Dąbrowa Górnicza

Szczepieniami przeciwko WZW typu B w 1 roku życia objęto w 2016 r. 92,14% dzieci (szczepienia skumulowane) tj. o dokładnie 1% mniej w porównaniu do 2015 roku.



BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

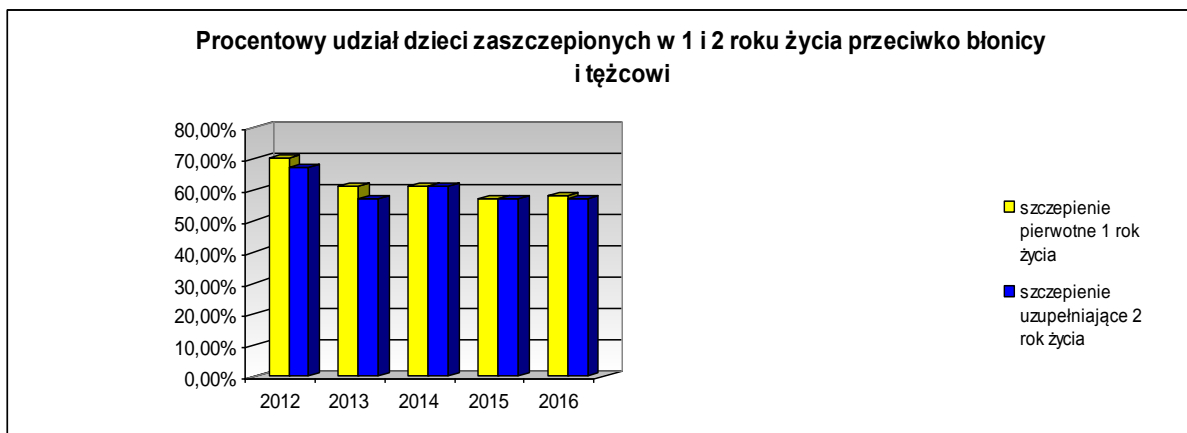
Stan zaszczepienia dzieci w drugim roku życia dawką uzupełniającą kształtuje się na poziomie 94,12 % (wartość o 0,98% większa w porównaniu z rokiem 2015).



2. Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi

Powiat będziński

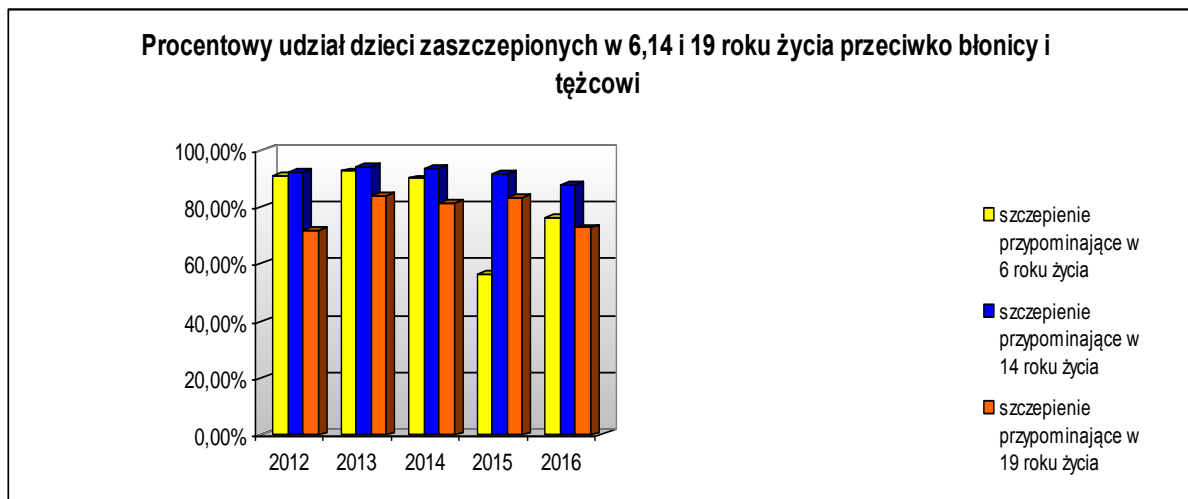
Szczepieniami pierwotnymi przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w 2016 r. objęto 597 dzieci w pierwszym roku życia. Ilość wymienionych szczepień w roku 2016 wzrosła w porównaniu do poprzedniego roku o 1,28%, natomiast uzupełniających w 2 roku życia wzrosła o 0,25 %. Szczepienia wykonywane były zarówno szczepionkami z „puli ministerialnej” jak i zakupionymi przez rodziców z tzw. alternatywnego kalendarza szczepień.



Przeciwko błonicy i tężcowi dawkami przypominającymi zaszczepiono:

- ✓ w 6 roku życia 76,23 % populacji dzieci, w stosunku do 2015 roku wzrost wyszczepialności o 20,06 %
- ✓ w 14 roku życia 87,80 %, spadek wyszczepialności o 3,58%,
- ✓ w 19 roku życia 72,64 % - spadek o 10,56 %.

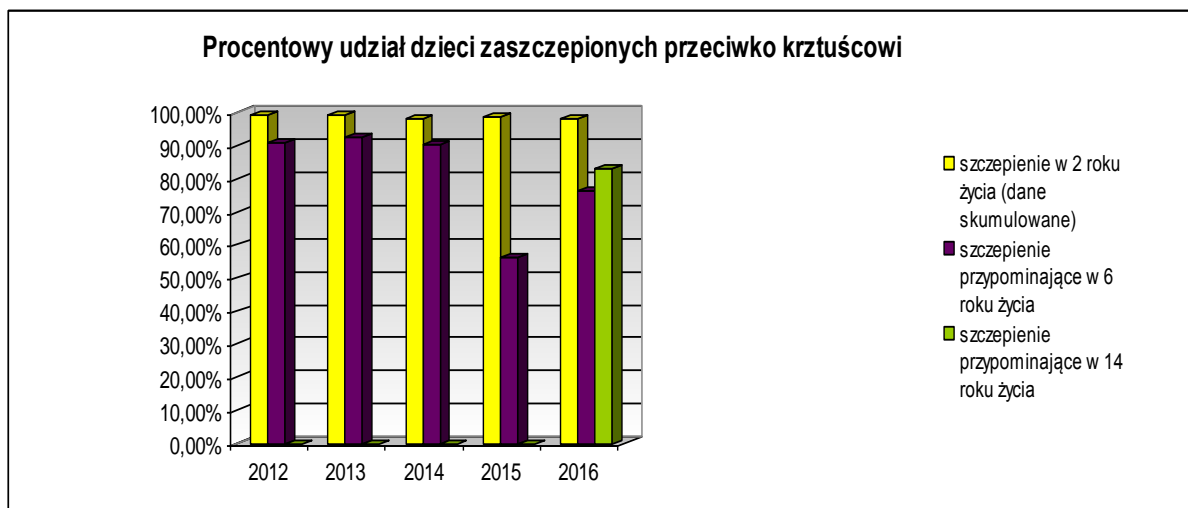
**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**



Kontynuowano profilaktykę przeciw tężcowi (lub/i błonicy) dla dorosłych, którą objęto 778 osób zranionych (w roku ubiegłym 1040).

Obowiązkiem szczepienia przeciwko krztuścowi objęto w 2 roku życia populację 1051 dzieci, co stanowi 97,85 % rocznika podlegającego (mniej o 0,77 % w porównaniu z rokiem 2015). Kontynuowane są szczepienia przeciwko krztuścowi dzieci w 6 roku życia szczepionką z acelularną komponentą krztuśca. Zaszczepiono 930 dzieci, co stanowi 76,23 % całej populacji z rocznika 2011 (w porównaniu do 2015 roku wzrost o 20,06 %).

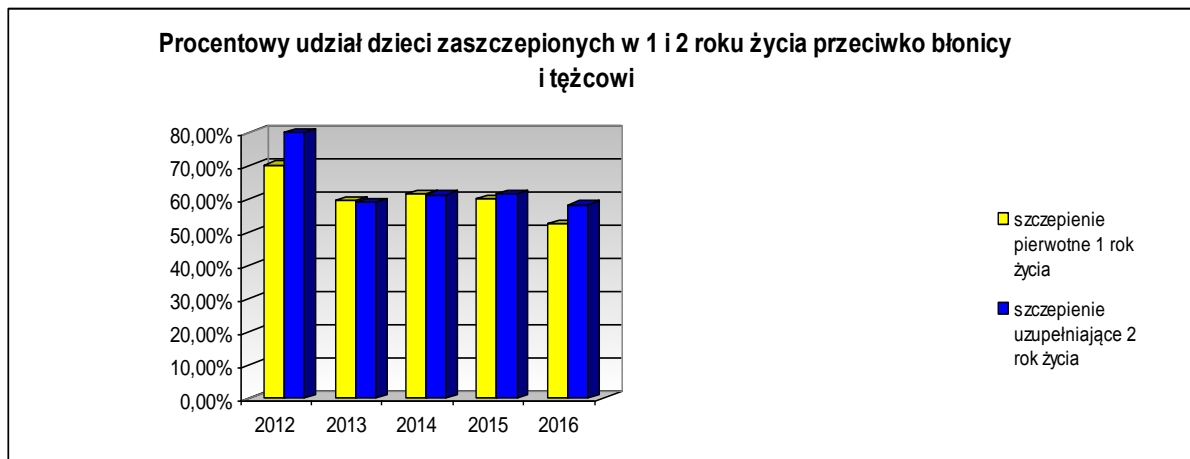
Zgodnie z wprowadzoną zmianą w Programie Szczepień Ochronnych na rok 2016r., dawką przypominającą szczepienia przeciwko krztuścowi objęto młodzież w 14. roku życia. Szczepienie to zrealizowano na poziomie 82,80%.



Dąbrowa Górnicza

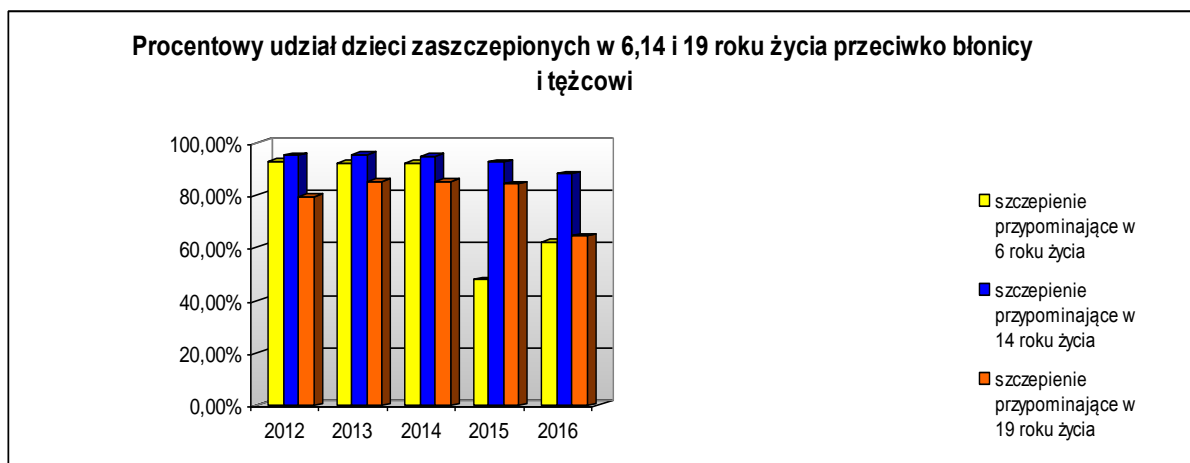
Szczepieniami pierwotnymi przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w 2016 r. objęto 514 dzieci w pierwszym roku życia. Ilość wymienionych szczepień w roku 2016 w porównaniu do poprzedniego roku spadła o 7,42% natomiast uzupełniających w 2 roku życia spadła o 3,19%. Szczepienia wykonywane były zarówno szczepionkami z „puli ministerialnej” jak i zakupionymi przez rodziców z tzw. alternatywnego kalendarza szczepień.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA



Przeciwko błonicy i tężcowi dawkami przypominającymi zaszczepiono w 6, 14 i 19 roku życia odpowiednio:

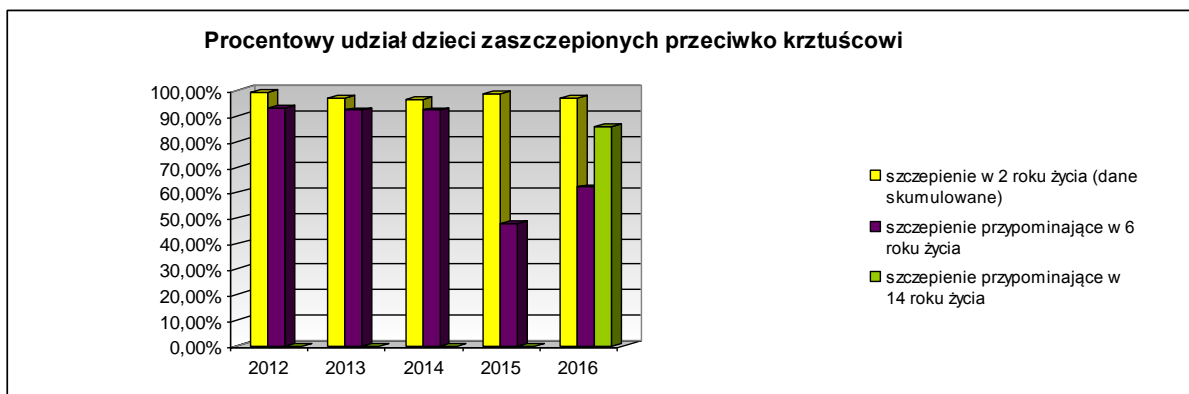
- ✓ w 6 roku życia 61,97 % populacji dzieci, w stosunku do 2015 roku wzrost wyszczepialności o 14,27%
- ✓ w 14 roku życia 88,02%, spadek wyszczepialności o 4,28 %,
- ✓ w 19 roku życia 64,39 % - spadek aż o 19,76 %.



W 2016 r. kontynuowano profilaktykę przeciw tężcowi (lub/i błonicy) dla dorosłych, którą objęto 818 osób zranionych.

Obowiązkiem szczepienia przeciwko krztuścowi objęto w 2 roku życia populację 989 dzieci, co stanowi 96,77 % rocznika podlegającego szczepieniom (mniej o 1,85 % w porównaniu z rokiem 2015). Kontynuowane są szczepienia przeciwko krztuścowi dzieci w szóstym roku życia szczepionką z acelularną komponentą krztuśca. Zaszczepiono 660 dzieci, co stanowi 61,97% całej populacji z rocznika 2011 (w roku 2015- zaszczepiono 570 dzieci to jest 47,70%). Zgodnie z wprowadzoną zmianą w Programie Szczepień Ochronnych na rok 2016r., dawką przypominającą szczepienia przeciwko krztuścowi objęto młodzież w 14. roku życia. Szczepienie to zrealizowano na poziomie 85,62%.

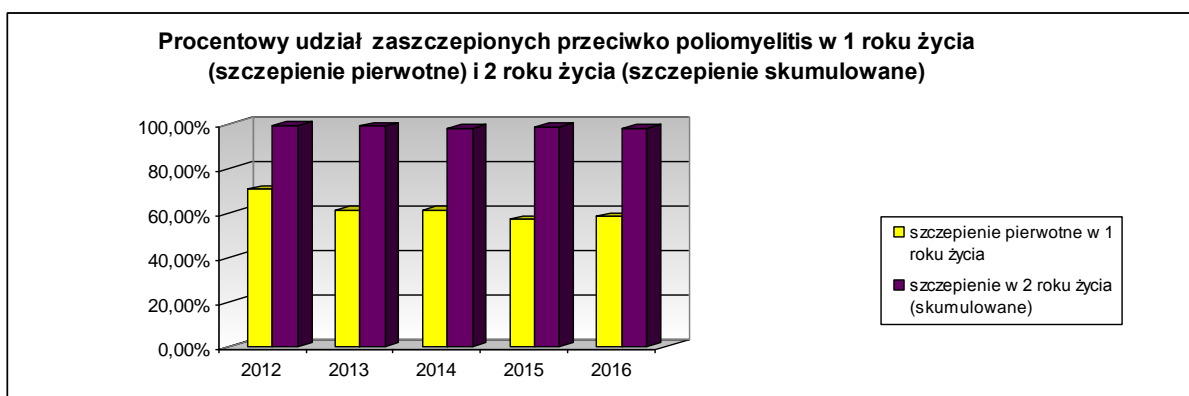
**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**



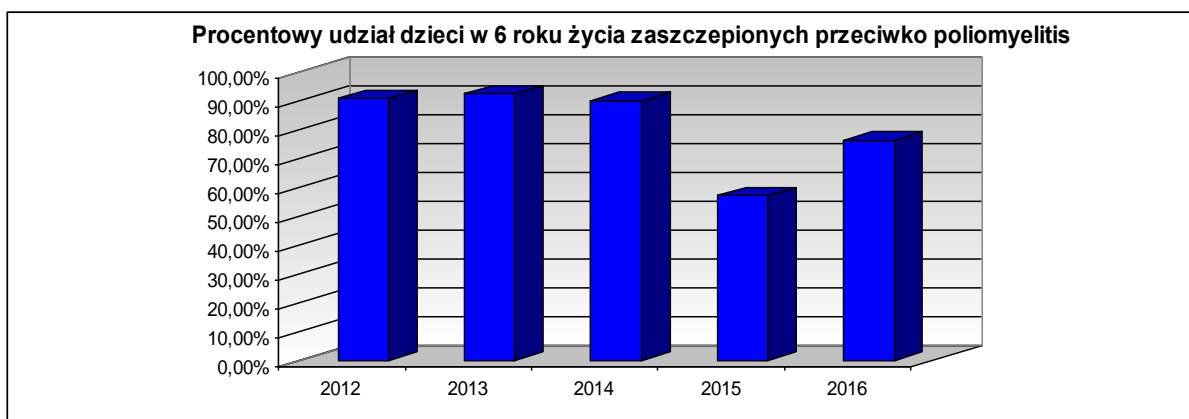
3. Szczepienia przeciwko poliomyelitis

Powiat będziński

W 2016 r. szczepieniami przeciwko poliomyelitis (szczepienie pierwotne) objęto 597 dzieci co stanowi 58,35 % dzieci w 1 roku życia, w 2015 r. było to 57,07 % dzieci. Od roku 2001 w Polsce podawana jest dawka uzupełniająca szczepionki IPV w 2 roku życia. Poziom zaszczepienia dzieci w 2 roku życia (szczepienia skumulowane) w 2016 roku wynosi 97,85% tj. o 0,77% mniej niż w roku 2015.



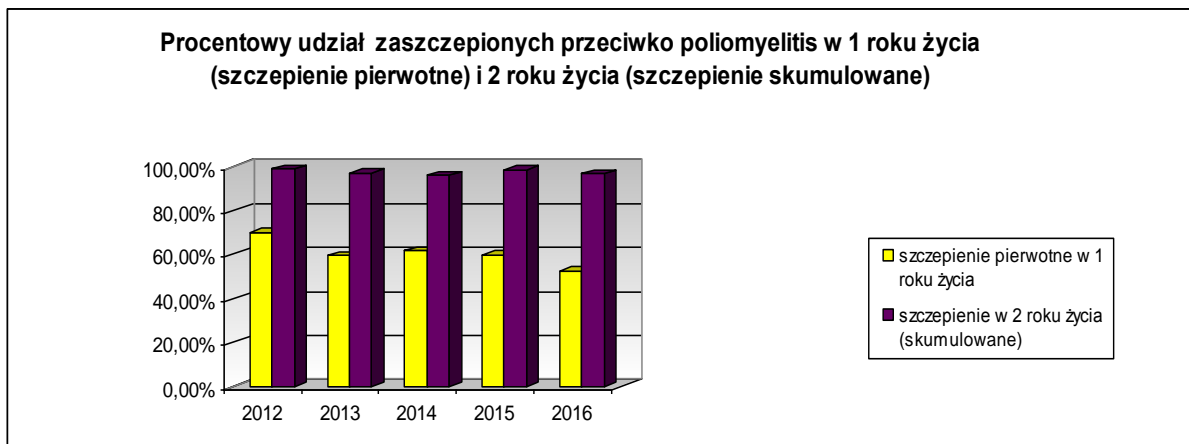
Od dnia 1 kwietnia 2016 roku szczepienie w 6 roku życia szczepionką żywą atenuowaną (OPV) zastąpione zostało szczepionką inaktywowaną IPV poliwalentną (zawierającą antygeny 1, 2, 3 typu wirusa). Szczepieniem tym zostało objętych 930 dzieci w 6 roku życia co stanowi 76,23 % (wzrost o 12,54 % w porównaniu z 2015 r.)



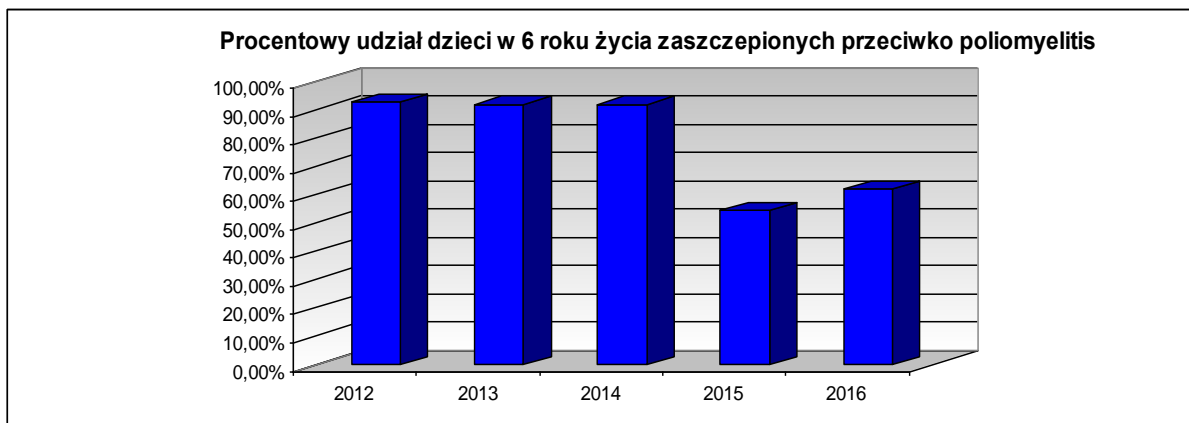
BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dąbrowa Górnicza

W 2016 r. szczepieniami przeciwko poliomyelitis (szczepienie pierwotne) objęto 514 dzieci co stanowi 52,45 % dzieci w 1 roku życia, w 2015 r. było to 59,87 % dzieci (spadek o 7,42%). Od roku 2001 w Polsce podawana jest dawka uzupełniająca szczepionki IPV w 2 roku życia. Poziom zaszczepienia dzieci w 2 roku życia (szczepienie skumulowane) w 2016 roku wynosi 96,77% tj. o 1,85% mniej niż w roku 2015.



Od dnia 1 kwietnia 2016 roku szczepienie w 6 roku życia szczepionką żywą atenuowaną (OPV) zastąpione zostało szczepionką inaktywowaną IPV poliwalentną (zawierającą antygeny 1, 2, 3 typu wirusa). Szczepieniem tym zostało objętych 660 dzieci w 6 roku życia co stanowi 61,97 % (wzrost o 7,49 % w porównaniu z 2015 r.)

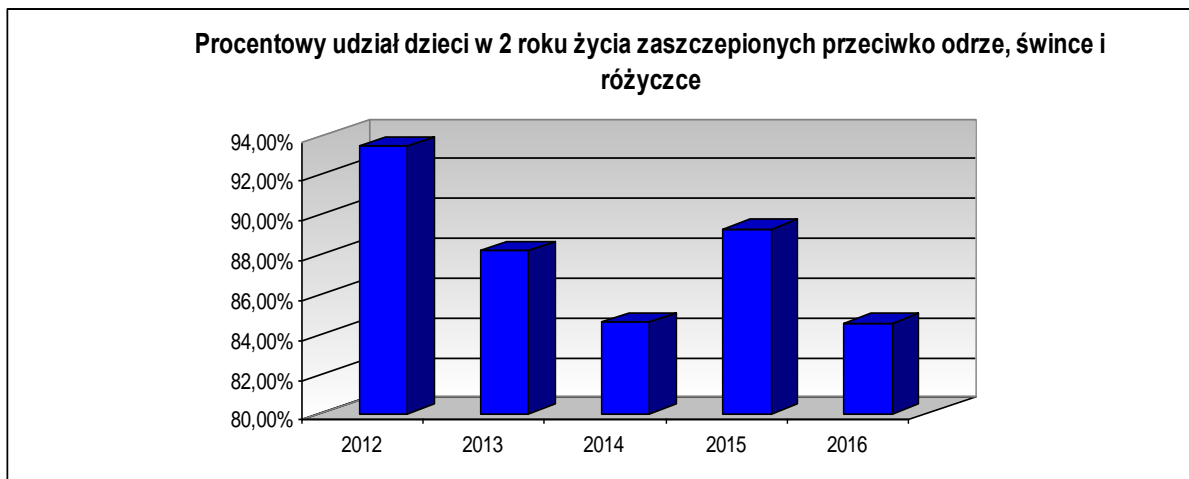


4. Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce

Powiat będziński

Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce (szczepionka skojarzona) wykonywane były w 13 i 14 miesiącu życia. Szczepionkę podano 84,54 % dzieci w 2 roku życia (spadek w porównaniu do roku 2015 o 4,74 %).

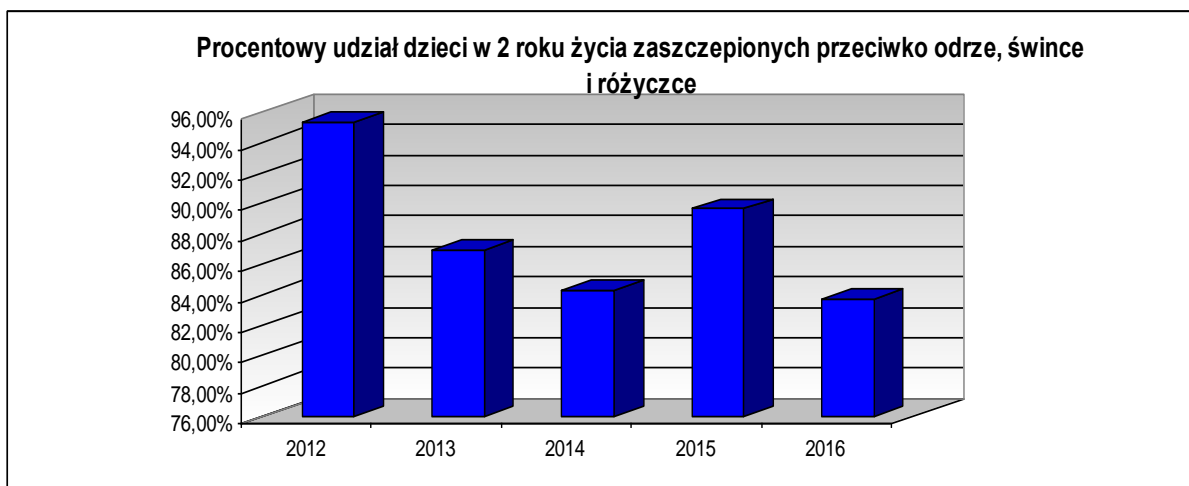
BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA



W roku 2016 dawką przypominającą (10 rok życia) szczepienia przeciw odrze, śwince i różyczce wykonano u 85,47% dzieci.

Dąbrowa Górnicza

Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce (szczepionka skojarzona) wykonywane były w 13 i 14 miesiącu życia. Szczepionkę podano 83,66 % dzieci w 2 roku życia (spadek w porównaniu do roku 2015 o 5,96 %).



W roku 2016 dawkę przypominającą (10 rok życia) szczepienia przeciw odrze, śwince i różyczce wykonano u 87,68% dzieci.

5. Szczepienia przeciwko gruźlicy

Powiat będziński

W 2016 roku w ciągu 24 godzin po urodzeniu zaszczepiono przeciwko gruźlicy 831 dzieci co stanowi 81,23 % noworodków (rok wcześniej było to 80,98 %). W sumie populacja dzieci urodzonych w 2016 roku zaszczepiona została w 98,53 %, ponieważ zgodnie z możliwością, jaką daje kalendarz szczepień uzupełniono szczepienia do 14 dnia po urodzeniu i potem do ukończenia 1 roku życia. Ponadto jest możliwe szczepienie uzupełniające powyżej 12 miesiąca życia do ukończenia 15 roku życia. Dzieci z rocznika 2015 zostały zaszczepione w 99,72 %.

Dąbrowa Górnicza

W 2016 roku w ciągu 24 godzin po urodzeniu zaszczepiono przeciwko gruźlicy 776 dzieci co stanowi 79,18 % noworodków (rok wcześniej 80,04 %). W sumie populacja dzieci urodzonych w 2016 r. zaszczepiona została w 98,78%, ponieważ zgodnie z możliwością, jaką daje kalendarz szczepień uzupełniono szczepienia do 14 dnia po urodzeniu i potem do ukończenia 1 roku życia. Ponadto jest możliwe szczepienie uzupełniające powyżej 12 miesiąca życia do ukończenia 15 roku życia. Dzieci z rocznika 2015 zostały zaszczepione w 99,80 %.

6. Szczepienia przeciwko Haemophilus influenzae typu b

Powiat będziński

W 2016 r. szczepienia rozpoczęto u 597 dzieci w 1 roku życia tj. 58,35 % populacji (wzrost o 1,28 % w porównaniu z 2015 rokiem).

Dąbrowa Górnicza

W 2016 r. szczepienia rozpoczęto u 514 dzieci w 1 roku życia tj. 52,45% populacji (spadek o 7,42% w porównaniu z 2015 rokiem).

7. Problem osób uchylających się od szczepień – działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Dąbrowa Górnicza

Poniższy wykres przedstawia średnią ilość osób uchylających się wykazywaną w sprawozdaniach kwartalnych w latach 2014-2016 przez placówki prowadzące szczepienia obowiązkowe na terenie miasta Dąbrowa Górnicza (dane dotyczą ilości nieszczepionych dzieci).



BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Na znaczący wzrost ilości osób uchylających się od szczepień w stosunku do lat poprzednich wpływa fakt, że coraz więcej rodziców nie wyraża zgody na szczepienie swoich dzieci. Powodem takich decyzji są głównie obawy o szkodliwość szczepionek, które - nie poparte naukowymi dowodami – propagowane są poprzez ruchy antyszczepionkowe w internecie. W roku 2016 odsetek dzieci nieszczepionych z powodu „uchylania się” od obowiązkowych szczepień ochronnych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza wyniósł 0,8 % populacji podlegającej tym szczepieniom.

Pismem z dnia 13.05.2015 roku Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny nakazał podjęcie działań zmierzających do ukarania osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych, przekazując pismem z dnia 03.06.2015 „schemat postępowania w razie odmowy poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym w ramach programu szczepień ochronnych”.

W związku z powyższym prowadzono działania w stosunku do 17 rodziców - mieszkańców Dąbrowy Górniczej - którzy nie dopełnili obowiązku szczepień (w stosunku do 10 dzieci). W wyniku podjętych działań:

- wystawiono 4 tytuły wykonawcze oraz skierowano wnioski do Wojewody Śląskiego o nałożenie grzywny w celu przymuszenia, skutkiem czego Wojewoda Śląski wydał 4 postanowienia o nałożeniu grzywny,
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej jako wierzyciel obowiązku wykonania szczepień wydał 4 postanowienia w sprawie zarzutów rodziców/opiekunów prawnych, dotyczące postępowania egzekucyjnego,
- Zobowiązani złożyli 2 zażalenia na w/w postanowienia do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego za pośrednictwem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej

Prowadzono również działania edukacyjne (w ramach akcji „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”) w 4 placówkach oświatowych w Dąbrowie Górniczej które obejmowały m.in. prelekcje dla dzieci na temat szczepień.

Powiat będziński

Poniższy wykres przedstawia średnią ilość osób uchylających się wykazywaną w sprawozdaniach kwartalnych w latach 2014-2016 przez placówki prowadzące szczepienia obowiązkowe na terenie powiatu będzińskiego (dane dotyczą ilości nieszczepionych dzieci).



Na znaczący wzrost ilości osób uchylających się od szczepień w stosunku do lat poprzednich wpływa fakt, że coraz więcej rodziców nie wyraża zgody na szczepienie swoich dzieci. Powodem takich decyzji są głównie obawy o szkodliwość szczepionek, które - nie poparte naukowymi dowodami – propagowane są poprzez ruchy antyszczepionkowe w internecie.

W roku 2016 odsetek dzieci nieszczepionych z powodu „uchylania się” od obowiązkowych szczepień ochronnych na terenie powiatu będzińskiego wyniósł ok. 0,7% populacji podlegającej tym szczepieniom.

Pismem z dnia 13.05.2015 roku Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny nakazał podjęcie działań zmierzających do ukarania osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych, przekazując pismem z dnia 03.06.2015 „schemat postępowania w razie odmowy poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym w ramach programu szczepień ochronnych”.

W związku z powyższym prowadzono działania w stosunku do 15 rodziców – mieszkańców powiatu będzińskiego - którzy nie dopełnili obowiązku szczepień (w stosunku do 9 dzieci).

W wyniku podjętych działań:

- zaszczepionych zostało dwoje dzieci,
- jedno z dzieci zostało odroczone od szczepień z powodu p/wskazań,
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej jako wierzyciel obowiązku wykonania szczepień wydał 3 postanowienia w sprawie zarzutów rodziców/opiekunów prawnych, dotyczące postępowania egzekucyjnego (wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego oraz tytuły wykonawcze zostały skierowane do Wojewody Śląskiego w 2015 roku)
- Zobowiązani złożyli 2 zażalenia na w/w postanowienia do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego za pośrednictwem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej

W ramach akcji „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” w 1 placówce oświatowej w Będzinie, przeprowadzono prelekcje dla dzieci m.in. na temat szczepień.

8. Zalecane szczepienia ochronne - najważniejsze problemy

1) Szczepienia przeciwko grypie.

Na przestrzeni 5 lat ilość osób szczepiących się przeciwko grypie systematycznie maleje.

Na terenie **powiatu będzińskiego** w roku 2016 ze szczepień skorzystało- 1985 osób, natomiast w 2015 roku – 2645 osoby (spadek o 691 osoby)

W **Dąbrowie Górniczej** p/ grypie sezonowej zaszczepiło się - 3032 osoby, więcej o 272 osoby niż w roku 2015.

2) Szczepienia przeciwko WZW A

Z analizy danych za 2015 i 2016 r. wynika, że w przedziale wiekowym 0 – 9 lat szczepienia wykonywane są sporadycznie (w **Dąbrowie Górniczej** nie wykonano żadnego szczepienia w 2016r., natomiast w **powiecie będzińskim** przeprowadzono szczepienie u 9 dzieci) Przeciwno WZW A szczepią się głównie osoby powyżej 20 roku życia.

W 2016 roku było to **27** osób w **Dąbrowie Górniczej** (o 5 osób mniej w stosunku do 2015 roku) oraz **45** w **powiecie będzińskim** (23 osoby więcej w stosunku do 2015 roku). Głównie szczepią

się osoby podróżujące w tzw. strefy endemiczne oraz pracownicy firm zajmujących się nieczystościami.

3) Szczepienia przeciwko Neiseria meningitidis typu C

W Dąbrowie Górniczej w grupie wiekowej 0-19 lat zaszczepiono 129 osób. W 2015 r. było to 90 osób.

W powiecie będzińskim w grupie wiekowej 0-19 lat zaszczepiono 139 osób. W 2015 roku było to 168 osób.

9. Niepożądane odczyny poszczepienne (NOP)

Na nadzorowanym terenie w 2016 r. zarejestrowano 20 zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych. W sumie na terenie **Dąbrowy Górniczej** zanotowano 14 NOP. Najwięcej, tj. 5 odczynów, wystąpiło po szczepieniu szczepionką DTP (przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi) oraz po 3 przypadki po szczepionkach IPV (przeciwko poliomyelitis) i Act-Hib (przeciwko Haemophilus influenzae typ b). Na terenie **powiatu będzińskiego** odnotowano 6 NOP. Najwięcej, tj. po 2 przypadki wystąpiły po szczepionce Rotarix (przeciwko rotawirusom) oraz szczepionce DTP (przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi)- 2 odczyny.

10. Podsumowanie - szczepienia

Powiat będziński

Na przestrzeni ostatnich pięciu lat spada liczba dzieci i młodzieży objętych obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi (od 0 do 19 r.ż).

W przypadku większości chorób przeciwko którym wykonywane są szczepienia obowiązkowe procent zaszczepionych dzieci z roku na rok nieznacznie spada. Wyjątkiem w 2016 r. są szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi oraz poliomyelitis, których wykonanie wzrosło w stosunku do 2015 r. Istotną zmianą w Programie Szczepień Ochronnych jest wprowadzenie dawki przypominającej szczepienia p/ krztuścowi w 14 roku życia.

Przeciwko grypie zaszczepiło się mniej osób niż w 2015 roku, tj. ok. 1,3% populacji powiatu. W porównaniu do danych ogólnopolskich jest to bardzo niewielki odsetek. W zależności od sezonu grypowego szczepi się od 4,5 - 8,5% Polaków.

Dąbrowa Górnicza

Od dwóch lat wzrasta liczba dzieci i młodzieży (0-19 r.ż) objętych obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi.

W przypadku większości chorób przeciwko którym wykonywane są szczepienia obowiązkowe procent zaszczepionych dzieci z roku na rok nieznacznie spada. Wyjątkiem w 2016 r. są szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi oraz poliomyelitis, których wykonanie wzrosło w stosunku do 2015 r. Istotną zmianą w Programie Szczepień Ochronnych jest wprowadzenie dawki przypominającej szczepienia p/ krztuścowi w 14 roku życia.

Przeciwko grypie zaszczepiło się więcej osób niż w 2015 roku, tj. ok. 2,5% populacji Dąbrowy Górniczej. W porównaniu do danych ogólnopolskich jest to niewielki odsetek. W zależności od sezonu grypowego szczepi się od 4,5 - 8,5% Polaków.

IV. PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

A. Szpitale

Dąbrowa Górnicza

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza funkcjonują :

- 1 szpital publiczny
- 3 filie (oddziały) szpitali niepublicznych

W roku 2016 skontrolowano wszystkie w/w podmioty. Wyniki kontroli umieszczono poniżej.

1. Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza Dąbrowie Górniczej

1) Działalność kontrolno-represyjna:

W 2016 roku przeprowadzono:

- **2 kontrole kompleksowe** w zakresie oceny spełnienia warunków sanitarno-higienicznych oddziałów szpitalnych, postępowania z bielizną oraz odpadami medycznymi – w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości;
 - **4 kontrole tematyczne**, w tym:
 - a) 2 kontrole na wniosek strony związane z rozszerzeniem działalności,
 - b) 1 kontrolę tematyczną dotyczącą oceny bloku operacyjnego w związku z podsumowaniem kontroli w placówkach leczniczych w temacie „ocena bieżącego stanu sanitarno-higienicznego bloków operacyjnych na terenie województwa śląskiego”,
 - c) 1 kontrola obiektu w związku z wpłynięciem raportu wstępnego o podejrzeniu wystąpienia ogniska *Clostridium difficile* w oddziale wewnętrznym.
- 2) Blok żywieniowy - przeprowadzone w 2016 roku kontrole kuchni szpitalnej, kuchenek oddziałowych oraz kuchni mlecznej nie wykazały nieprawidłowości. Łącznie przeprowadzono 4 kontrole – dwie kontrole kompleksowe (w tym jedną kuchenki mlecznej) i dwie kontrole tematyczne. Stan higieniczno – techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń W związku z akcją dot. sposobu żywienia pacjentów pobrano do oceny laboratoryjnej i teoretycznej posiłki oferowane dla pacjentów.
- 3) Postępowanie z bielizną szpitalną .
- Szpital korzysta z pralni zewnętrznej z barierą higieniczną w pełni zautomatyzowaną. Usługi świadczy firma „Vector”- Zakład Pralnictwa Przemysłowego w Luboniu ul. Długa 3. Transport bielizny odbywa się środkiem transportu należącym do pralni. Transportem bielizny z poszczególnych oddziałów zajmują się pracownicy firmy zewnętrznej „NAPRZÓD” podzieleni na grupy *czyste* i *brudne*.
- 4) Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów - podczas kontroli stwierdzono prawidłowe postępowanie zarówno z odpadami komunalnymi jak i medycznymi.

2. Nefrolux Lucjan Sobieraj Wojciech Kamiński sp. Jawna

W 2016 r. przeprowadzono:

- **2 kontrole kompleksowe** w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego obiektu
- **1 kontrolę sprawdzającą** wykonanie obowiązków decyzji dotyczącej obecności bakterii legionella w wodzie ciepłej
- **1 kontrolę w zakresie wykonawstwa i dokumentacji szczepień ochronnych** w oparciu o obowiązujące przepisy prawa

1) W stacji dializ stosowany jest wyłącznie sprzęt jednorazowego użycia. Sprzęt wielorazowego użycia z oddziału nefrologicznego sterylizowany jest zgodnie z umową w centralnej sterylizatorni Zagłębiowskiego Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny w Dąbrowie Górniczej zgodnie z zawartą umową na świadczenie usług sterylizacyjnych.

2) Blok żywieniowy

W 2016 roku przeprowadzono 1 kontrolę wydawalni posiłków, w trakcie której nie stwierdzono nieprawidłowości. Posiłki dla pacjentów dostarcza firma cateringowa, własnym środkiem transportu. Posiłki wydawane są w opakowaniach jednorazowego użytku przez personel szpitala.

3. Zagłębiowskie Centrum Perinatologii

1) Działalność kontrolno-represyjna:

W 2016 r. przeprowadzono 6 kontroli:

- **2 kontrole kompleksowe** w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego w pełnym zakresie. W trakcie 1 kontroli stwierdzono nieprawidłowości i wydano decyzję administracyjną.
- **2 kontrole sprawdzające** wykonanie obowiązków określonych w decyzji,
- **1 kontrolę na wniosek strony** związaną ze zmianą lokalizacji Działu Farmacji Szpitalne,
- **1 kontrolę tematyczną** dotyczącą oceny bloku operacyjnego w związku z podsumowaniem kontroli w placówkach leczniczych w temacie „ocena bieżącego stanu sanitarno-higienicznego bloków operacyjnych na terenie województwa śląskiego”,
- **1 kontrolę dotyczącą oceny wykonawstwa szczepień ochronnych** w oparciu o obowiązujące przepisy prawa

2) Blok żywieniowy

W 2016 roku przeprowadzono 1 kontrolę wydawalni posiłków, w trakcie której nie stwierdzono nieprawidłowości. Posiłki dla pacjentów dostarcza firma cateringowa, własnym środkiem transportu. Posiłki dostarczane są zapakowane w opakowania jednorazowego użytku i wydawane przez personel szpitala.

Polsko – Amerykańskie Kliniki Serca

1) Działalność kontrolno-represyjna:

W 2016 r. przeprowadzono 5 kontroli:

- 2 kontrole w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego w pełnym zakresie. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości,
- 1 kontrola dotycząca działalności zespołu ds. zakażeń zakładowych,
- 1 kontrolę tematyczną dotyczącą oceny bloku operacyjnego w związku z podsumowaniem kontroli w placówkach leczniczych w temacie „ocena bieżącego stanu sanitarno-higienicznego bloków operacyjnych na terenie województwa śląskiego”

2) dostarczane są w formie cateringu.

W 2016 roku przeprowadzono 1 kontrolę wydawalni posiłków, w trakcie której nie stwierdzono nieprawidłowości. Posiłki dla pacjentów dostarcza firma cateringowa, własnym środkiem transportu. Posiłki dostarczane są zapakowane w opakowania jednorazowego użytku. W skład obiektu wchodzi 2 kuchenki oddziałowe. Stan higieniczno – techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń.

Powiat będziński

Na terenie powiatu funkcjonują :

Powiatowy Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie nad którym I-instancyjny nadzór sanitarny sprawuje Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny oraz Szpital Chorób Płuc w Siewierzu.

W Powiatowym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie przeprowadzono 1 kontrolę w związku z wpłynięciem raportu wstępnego o podejrzeniu wystąpienia ogniska acinetobacter baumannii w oddziale chirurgii ogólnej.

W Powiatowym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czeladzi przeprowadzono 6 kontroli tj.

- 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie obowiązków decyzji dotyczącej obecności bakterii legionella w wodzie ciepłej,
- 1 kontrolę w związku z ogniskiem świerzbu w Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym
- 1 kontrolę w związku z wpłynięciem raportu wstępnego o podejrzeniu wystąpienia ogniska clostridium difficile w oddziale neurologicznym
- 1 kontrola w związku wpłynięciem raportu wstępnego o podejrzeniu wystąpienia ogniska clostridium difficile w oddziale chorób wewnętrznych
- 1 kontrola w związku wpłynięciem raportu wstępnego o podejrzeniu wystąpienia ogniska acinetobacter baumannii w oddziale chirurgii ogólnej
- 1 kontrola problemowa dotycząca zgłaszalności chorób zakaźnych. Nałożono mandat za niedopełnienie obowiązku.

W Powiatowym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie żywienie pacjentów prowadzone jest przez firmę zewnętrzną tj. PPHU Jol-Mark, która znajduje się pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej.

Firma PPHU „JOL – MARK” Marek Krzysiak prowadzi żywienie w Powiatowym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie.

Posiłki produkowane są od surowca do gotowej potrawy na terenie kuchni Szpitala w Czeladzi przy ul. Szpitalnej 40, zarówno dla pacjentów tamtejszego szpitala, jak i dla zamieszczonego Szpitala w Będzinie. Posiłki transportowane są w termosach oraz termotorbach specjalistycznym środkiem transportu. W Szpitalu w Będzinie odbywa się wydawanie dostarczonych posiłków oraz mycie i dezynfekcja naczyń stołowych, na których wydawane są posiłki.

W 2016 roku przeprowadzono 6 kontroli sprawdzających jednej z kuchенок oddziałowych zlokalizowanych w szpitalu w Czeladzi w związku z wydana decyzją administracyjną w 2011 r. Wyżej wymieniona decyzja administracyjna jest nadal w trakcie realizacji. W związku z przeprowadzonymi kontrolami wydano 6 decyzji płatniczych oraz 5 postanowień o nałożeniu grzywny, na łączną kwotę 2300 zł. W listopadzie 2016 r. wystosowano pismo do pana Marka Krzysiaka, właściciela firmy dzierżawiącej kuchnię i produkującej posiłki, wnosząc o wskazanie realnej daty wykonania zarządzenia wynikającego z decyzji administracyjnej. Strona pozostawiła pismo bez odpowiedzi. Natomiast w Wydawalni posiłków w Szpitalu w Będzinie przeprowadzono 8 kontroli sprawdzających, 1 kontrolę tematyczną. Wydano 1 decyzję administracyjną, 9 decyzji płatniczych oraz 7 postanowień o nałożeniu grzywny, na łączną kwotę 4100 zł.

5. Szpital Chorób Płuc w Siewierzu

W 2016 r. przeprowadzono:

- 2 kontrole (1 kompleksową i 1 ponadplanową) w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego obiektu. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości i wydano decyzję administracyjną, która dotyczyła wyłożenia materiałem umożliwiającym mycie i dezynfekcję podłogi

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

w przyszpitalnej poradni chorób płuc i gruźlicy, zapewnienia odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla pacjentów w przyszpitalnej poradni chorób płuc i gruźlicy – termin realizacji 15.03.2017 r.

Posiłki dostarczane są przez firmę cateringową. W 2016 roku przeprowadzono 1 kontrolę w pełnym zakresie zgodnie z planem kontroli na rok 2016 wydawalni posiłków, w trakcie której nie stwierdzono nieprawidłowości. Posiłki dla pacjentów dostarcza firma cateringowa, własnym środkiem transportu. Na terenie obiektu znajdują się 2 kuchenki oddziałowe połączone ze sobą windą. Posiłki wydawane są w naczyniach jednorazowego użytku przez personel szpitala.

B. Pozostałe podmioty lecznicze

DĄBROWA GÓRNICZA

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. zarejestrowane były niżej wymienione obiekty związane z ochroną zdrowia :

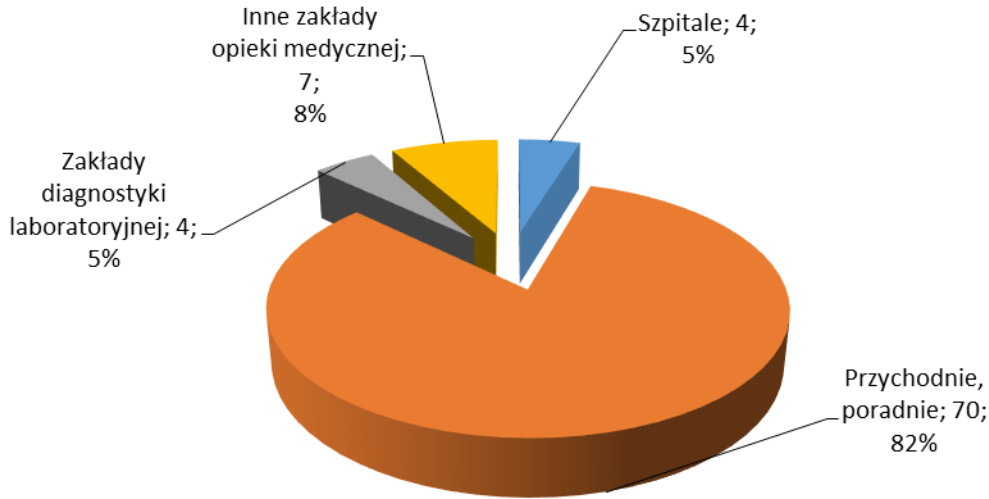
- **88** przychodnie, poradnie, ambulatoria,
- **6** zakładów badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych,
- **17** innych placówek udzielających świadczenia ambulatoryjne.

Wśród zewidencjonowanych placówek przeprowadzono **157** kontroli w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego, **41** kontroli w punktach szczepień

Nałożono 6 mandatów karnych:

- w „Unimed” Sp. z o. o. Specjalistyczny Ośrodek Rehabilitacji Leczniczej w Dąbrowie Górniczej za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny w placówce w wysokości 500 zł. za zły stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń i zbyt długi okres czasu przechowywane odpady medyczne,
- w NZOZ „Eskulap” w Dąbrowie Górniczej ul. Sobieskiego 24 w wysokości 50 zł. za preterminowane środki dezynfekcyjne,
- w NZOZ Przychodnia Lekarska 4 w Dąbrowie Górniczej ul. Strzemieszycza 375 w wysokości 200 zł. za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny w gabinecie stomatologicznym, nieopisany pojemnik na środek do dezynfekcji narzędzi,
- w NZOZ „Prof-Dent” w Dąbrowie Górniczej ul. Piłsudskiego 92 w wysokości 200 zł. za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny w gabinecie stomatologicznym,
- w NZOZ Praktyka Stomatologiczno-Ortodontyczna w Dąbrowie Górniczej ul. Śliwińskiego 27 w wysokości 500 zł. za zły stan sanitarno-higieniczny obiektu, brak sterylizacji, brak procedur i kontroli wewnętrznych.
- w NZOZ „Med-Mydlice” w Dąbrowie Górniczej ul. Ludowa 7 w wysokości 200 zł. na zły stan sanitarno-higieniczny, brudne pojemniki z mydłem i brudny sprzęt do wykonywania EKG,

**Podział obiektów skontrolowanych świadczących usługi
medyczne w 2016 roku**



POWIAT BĘDZIŃSKI

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. zarejestrowane były niżej wymienione obiekty związane z ochroną zdrowia :

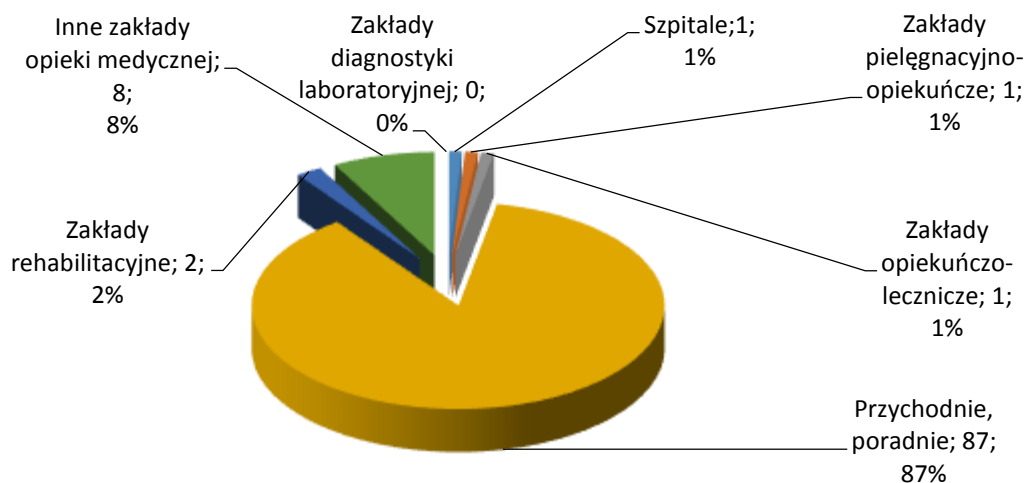
- **1** zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy,
- **1** zakład opiekuńczo-leczniczy,
- **104** przychodnie, poradnie, ambulatoria,
- **3** zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne,
- **5** zakładów rehabilitacji leczniczej
- **8** innych placówek udzielających świadczenia ambulatoryjne.

Wśród zewidencjonowanych placówek przeprowadzono **171** kontroli w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego, **64** kontrole w punktach szczepień

Nałożono 4 mandaty karne:

- w NZOZ „Promed” w Mierzęcicach ul. Wolności 137 w wysokości 300 zł. za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny przychodni,
- w NZOZ „Inter-Med” w Będzinie ul. Krasickiego 14 w wysokości 300 zł. za zły stan sanitarno-higieniczny oddziałów szpitalnych oraz gabinetu zabiegowego
- NZOZ „Zdrovit” w Czeladzi ul. 35-Lecia 1A w wysokości 200 zł. na zły stan sanitarno-higieniczny, brudne zasobniki na ręczniki jednorazowego użycia i mydło w płynie, brudną lodówkę na odpady medyczne i sprzęt porządkowy,
- NZOZ Lekarz Rodzinny w Czeladzi ul. Tulipanów 1 w wysokości 200 zł. za zły stan sanitarno-porządkowy w placówce,
- Zakład Opiekuńczo-Leczniczy przy Domu Św. Józefa w Będzinie ul. Stawowa 26 w wysokości 200 zł za zły stan sanitarno-porządkowy pomieszczeń izolatki, brudne kratki wentylacyjne w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych.

**Podział obiektów skontrolowanych świadczących usługi
medyczne w 2016 roku**



Podczas kontroli sprawdzano bieżący stan sanitarny placówek, sposób postępowania z bielizną czystą i brudną, odpadami medycznymi, prowadzoną dezynfekcją narzędzi i powierzchni oraz stosowanymi do niej środkami.

W 2016 roku dla w/w podmiotów prowadzących działalność leczniczą na nadzorowanym terenie wydano:

- **15** decyzji dotyczących spełnienia bądź braku spełnienia wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. 2012 poz. 739)
- **1** decyzję administracyjną unieruchamiającą obiekt i nakazującą usunięcie uchybień
- **1** decyzję zmieniającą termin wykonania decyzji,
- **2** decyzje nakazujące w zakresie obowiązkowych szczepień ochronnych.

W związku z uchynieniem art. 100 ust.5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. 2016 poz.1638) od 15 lipca 2016 r. nie są wydawane decyzje o spełnieniu wymagań określonych rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. 2012 poz. 739) co zdecydowanie utrudnia prowadzenie sprawnego i płynnego nadzoru nad placówkami służby zdrowia.

C. Podmioty lecznicze wykonujące praktykę zawodową

Kontrole przeprowadzane były w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno – higienicznego, realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń w tym postępowania z odpadami medycznymi, zaopatrzenia w środki ochrony indywidualnej, oceny warunków dezynfekcji i sterylizacji narzędzi wielorazowego użycia. W trakcie kontroli szczególną uwagę zwracano na opracowanie zgodnie z obowiązującymi standardami oraz przestrzeganie procedur higienicznych podczas udzielania świadczeń zdrowotnych. Wszystkie gabinety zabiegowe posiadają podpisane umowy na odbiór odpadów medycznych z firmami posiadającymi zezwolenie na wykonywanie tego rodzaju działalności. Zaopatrzenie w środki ochrony indywidualnej oraz środki dezynfekcyjne dobre. Postępowanie z narzędziami wielokrotnego użycia oraz ich przechowywanie po sterylizacji zgodne z obowiązującymi przepisami. W trakcie trwania roku statystyczne-

go zostały zmienione zasady rejestracji praktyk lekarskich, które nie wymagają od organów inspekcji sanitarnej wydawania decyzji dotyczącej spełnienia wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia (Dz.U. 2012 poz.739)

Dąbrowa Górnicza

Według ewidencji na dzień 31.XII.2016r. zarejestrowane były 122 praktyki zawodowe (lekarskie i pielęgniarskie), skontrolowano 49 z nich.

W roku 2016 w gabinetach lekarskich wydano:

- 2 decyzje w zakresie spełnienia wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. 2012 poz. 739)
- 1 decyzję administracyjną nakazującą w zakresie stanu technicznego

Powiat będziński

Wg ewidencji na dzień 31.XII.2016r. zarejestrowane było 149 praktyk zawodowych (lekarskich i pielęgniarskich), skontrolowano 74 z nich.

W roku 2016 w gabinetach lekarskich wydano:

- 7 decyzji w zakresie spełnienia wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. 2012 poz. 739)
- 1 mandat karny za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- higienicznego

V. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI

Do głównych zadań sekcji Higieny Żywności, Żywienia i przedmiotów użytku zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest głównie nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w szczególności dotyczących:

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności
- warunków żywienia zbiorowego
- nadzór nad jakością zdrowotną żywności
- warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, kosmetykami oraz wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi.

Bezpieczeństwo i zdrowie konsumenta to priorytet, stąd też nadzór nad bezpieczeństwem żywności prowadzony jest w sposób skoordynowany. O bezpieczeństwie produktu mówimy wtedy, gdy brak w nim jakichkolwiek zanieczyszczeń chemicznych, biologicznych czy mechanicznych.

A. Ogólna ocena

Charakteryzując region należy uwzględnić fakt, że na terenie powiatu będzińskiego istnieją tereny będące dużymi skupiskami ludności o dużym nasyceniu obiektami (aglomeracje miejskie), rejony o charakterze typowo wiejskim, a także rejony turystyczno-wypoczynkowe z obiektami o charakterze sezonowym. Natomiast na terenie miasta Dąbrowa Górnicza występują duże skupiska ludności, rejony wypoczynkowe wraz z obiektami sezonowymi.

Stan techniczny infrastruktury jest bardzo zróżnicowany. Działają zarówno obiekty stare (zwłaszcza w miastach), jak i bardzo nowoczesne. Istnieją obiekty małe (sklepy w rejonach wiejskich i miejskich) oraz bardzo duże kompleksy – centra handlowe z super i hipermarketami, oraz licznymi punktami gastronomicznymi. Na nadzorowanym terenie zlokalizowanych jest dziewięć obiektów wielkopowierzchniowych.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Działalność kontrolno-represyjna

W roku 2016 w ewidencji zarejestrowanych było 3085 zakładów , z czego skontrolowano 1160, w tym 5 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i 3 miejsca obrotu kosmetykami.

We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 2099 kontroli sanitarnych (w tym 383 kontrole importu i 3 kontrole w obiektach wprowadzających do obrotu kosmetyki).

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 650 próbek (w tym żywność, przedmioty użytku, kosmetyki).

Zbadano 6 posiłków oraz przeprowadzono 40 teoretycznych ocen sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowanie administracyjne. Z powodu niezgodności wobec obowiązujących przepisów prawa żywnościowego wydano 547 decyzji płańczych. Wydano 133 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 80 mandatami karnymi na łączną kwotę 15450,00 PLN (w tym 1 mandat karny nałożony na zakład , który nie jest pod bezpośrednim nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej).

Liczba obiektów objętych nadzorem w latach 2015 i 2016.

Rodzaj obiektów objętych nadzorem	Liczba obiektów		Kierunek zmian (+/-)
	2015	2016	
Obiekty ogółem	3178	3101	+
Zakłady produkcji żywności	104	103	-
Obiekty obrotu żywnością	2256	2198	-
w tym: środki transportu żywności	398	356	-
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	532	514	-
w tym: zakłady małej gastronomii	326	318	-
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	245	245	=
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	8	10	+
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	14	15	+
Zakłady produkujące, konfekcjonujące kosmetyki	2	2	=
Obiekty obrotu kosmetykami	17	14	-

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Zakłady produkcji żywności

W roku 2016 w ewidencji były 103 zakłady z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 62. Negatywnie oceniono 12 zakładów (tj. 17 %), w tym:

- za zły stan techniczny – 1 (tj. 1,6 %),
- w części utrzymania porządku i czystości – 9 zakładów (tj. 14%),
- za stwierdzony jednocześnie zły stan techniczny i utrzymania czystości i porządku – 2 zakłady (tj. 3,2%).

Stan sanitarny zakładów produkujących żywność w roku 2015 i 2016

Lp.	Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2015 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2016 roku		
		Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
1	Wytwórnice lodów	3	0	0	2	1	50
2	Automaty do lodów	11	0	0	3	1	33
3	Wytwórnice tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi	0	0	0	0	0	0
4	Piekarnie	41	5	2,43	30	8	26
5	Ciastkarnie	14	1	7	10	0	0
6	Przetwórnice owocowo-warzywne	2	0	0	1	0	0
7	Wytwórnice napojów bezalkoholowych	0	0	0	0	0	0
8	Browary	0	0	0	0	0	0
9	Wytwórnice używek	0	0	0	0	0	0
10	Zakłady garmazeryjne	8	0	0	6	1	16
11	Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	2	0	0	3	0	0
12	Wytwórnice makaronów	0	0	0	0	0	0
13	Wytwórnice wyrobów cukierniczych	1	0	0	0	0	0
14	Wytwórnice koncentratów spożywczych	1	1	100	1	0	0
15	Wytwórnice suplementów diety	0	0	0	1	0	0
16	Wytwórnice substancji dodatkowych	2	0	0	1	0	0
17	Inne wytwórnice żywności	1	0	0	4	0	0
	Obiekty ogółem	86	7	8	62	11	17

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- brak wdrożenia procedury zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami;
- brak prowadzonej kontroli wewnętrznej w zakładach
- nieprawidłowy stan techniczny np. sufitów, ścian
- brak zachowania czystości podczas produkcji

W 2016 roku w nadzorowanych zakładach produkujących żywność, pobrano 141 próbek żywności do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych. Zdyskwalifikowano 18 próbek, co stanowi 12 % zbadanych ogółem. Wskaźnik ten jest wyższy w stosunku do roku ubiegłego, kiedy to zdyskwalifikowano 8,75 % próbek.

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2016 skontrolowano 687 obiektów z 2198 prowadzących działalność handlową na terenie objętym nadzorem. Zły stan sanitarny stwierdzono w 11 obiektach, co stanowi 1,6 %.

Negatywnie oceniono:

- za zły stan techniczny i higieniczny – 24 obiektów (tj. 2,6 %),
- za niedostateczne warunki techniczne – 16 obiektów (tj. 3,2 %),
- za nie zachowanie bieżącej higieny – 6 obiektów (tj. 1,7).

Stan sanitarny obiektów obrotu żywnością w roku 2015 i 2016.

Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2015 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2016 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Sklepy spożywcze	549	23	4	461	9	1,9
Kioski spożywcze	56	6	10	75	1	1,3
Magazyny hurtowe	39	1	2,5	26	0	0
Obiekty ruchome i tymczasowe	33	0	0	39	1	2,5
Środki transportu	65	0	0	50	0	0
Inne obiekty obrotu żywnością	42	1	2	36	0	0
Obiekty ogółem	784	31	3,99	687	11	1,6

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należały:

- brudne ściany,
- ubytki w podłogach,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- brak bieżącej wody ciepłej,
- brak rozdzielności ważenia.
- brak prawidłowej odzieży ochronnej, oraz prawidłowego wydzielonego miejsca do jej przechowywania,
- brak monitorowania temperatury w urządzeniach chłodniczych,
- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno- epidemiologicznych.,
- przebijanie cenówkami opakowań zbiorczych,
- brak prawidłowego zabezpieczenia obiektu przed szkodnikami,
- brak dokumentacji GHP

Ogółem w miejscach obrotu pobrano do badań 525 próbek żywności, z czego 8 nie zapewniło bezpieczeństwa żywności.

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym.

Handel obwoźny i obnośny odbywa się z reguły na placach targowych (11) i targowiskach (4). Pod nadzorem PSSE w Dąbrowie Górniczej znajdują się cztery targowiska tj. targowisko w: Będzinie, Dąbrowie Górniczej, Siewierzu, Mierzęcicach. Na targowiskach i placach targowych, na których odbywa się handel żywnością, przeprowadzono ogółem 36 kontroli, w tym w kioskach sprzedających mięso na targowisku przeprowadzono 12 kontrole, nałożono 1 mandat karny na kwotę 500,00 PLN, wydano 8 decyzji płacniczych oraz 2 decyzje zobowiązujące przedsiębiorcę do usunięcia nieprawidłowości.

Targowisko w Będzinie jest w ciągłej modernizacji. Obiekt czynny dwa razy w tygodniu, teren targowiska jest ogrodzony i oznakowany, drogi i alejki wewnętrzne utwardzone są asfaltem, kostką brukową lub żużlem. Pracownicy zatrudnieni przy handlu z żywnością mają wydzielone trzy węzły sanitarne. W kioskach prowadzona jest wyspecjalizowana sprzedaż mięsa, pieczywa lub środków spożywczych. Na targowisku prowadzona jest również działalność gastronomiczna typu fast-food. Dania i napoje gorące podawane są w naczyniach jednorazowego użytku. W/w kioski zlokalizowane są w wydzielonych sektorach. Na wniosek przedsiębiorcy przeprowadzane są kontrole, na podstawie których wydawane są decyzje zatwierdzające i dokonywany jest wpis do rejestru, gdy obiekt spełnia wymagania prawa żywnościowego

Ogółem na targowisku Miejskim w Będzinie przeprowadzono 16 kontroli, w tym 10 kontroli w kioskach mięsnych.

W Dąbrowie Górniczej nadal nie może być zrealizowana modernizacja targowiska zgodnie z Projektem Uzbrojenia terenu oraz Projektem Technicznym modernizacji targowiska. Spowodowane jest to trwającym postępowaniem administracyjno-sądowym w sprawie zwrotu gruntu, na którym znajduje się obecnie targowisko na rzecz byłych właścicieli i ich spadkobierców. Handel odbywa się cztery razy w tygodniu, w godzinach rannych.

Teren targowiska w pierwszej części nie jest podłączony do sieci wodno-kanalizacyjnej, natomiast w drugiej części znajduje się toaleta publiczna, w której jest wydzielona ubikacja z przedsionkiem, umywalką, wodą bieżącą ciepłą i zimną dla sprzedawców spożywczych. Ponadto na targowisku znajdują się dwa punkty wodne z wodą bieżącą zimną. Teren targowiska jest ogrodzony i utwardzony, podłączony do sieci energetycznej i częściowo do sieci wodno - kanalizacyjnej. Na targowisku w Dąbrowie Górniczej przeprowadzono ogółem 18 kontroli w tym 14 kontroli tematycznych, 1 kontrolę w kiosku mięsnym i 4 kontrole sprawdzające. W wyniku przeprowadzonych kontroli wszczęto z urzędu 6 postępowań administracyjnych. Nieprawidłowości dot. braku dokumentacji GHP, niewłaściwego stanu technicznego podłóg i ścian, wprowadzania do obrotu środków spożywczych – wędlin po terminie przydatności do spożycia.

W roku sprawozdawczym wydano 1 decyzję administracyjną, na stan techniczny, oraz 6 decyzji płacniczych. W jednym przypadku nałożono mandat karny na kwotę 500,00 PLN zgodnie

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

z art. 100 pkt. 1 z ustawą z dnia 25 sierpnia 2006r.o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2015r. poz. 594 z póź.zm.) za wprowadzenie do obrotu środka spożywczego po upływie terminu przydatności do spożycia.

Na targowisku w Siewierzu przeprowadzono ogółem 2 kontrole sanitarne: tematyczne.

Zakłady żywienia zbiorowego.

W 2016 roku skontrolowano 403 zakłady żywienia zbiorowego, z których 53 oceniono negatywnie, co stanowi 13 % wszystkich obiektów tej grupy. Oceny negatywne w części technicznej oraz w części utrzymania czystości i porządku otrzymało 26 obiektów (tj.6,4 %), za uchybienia w części technicznej obiektów 14 (tj.3,4%), natomiast w części utrzymania porządku i czystości 5 obiektów (tj. 1,2. %).

Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia zbiorowego w latach 2015 - 2016.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów nadzorowanych w 2015 roku			Liczba obiektów nadzorowanych w 2016 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Zakłady żywienia zbiorowego - typ otwarty	206	9	4	196	18	9
Zakłady małej gastronomii	326	9	2,7	318	9	2,8
Zakłady zbiorowego żywienia - typ zamknięty	245	1	0,4	245	4	1,6
Obiekty ogółem	777	19	2,45	759	31	4,1

Najczęstsze uchybienia to:

- brak prawidłowych warunków przechowywania żywności,
- brudny sprzęt, szafeczki w pomieszczeniu produkcyjnym,
- brak bieżącej wody ciepłej i zimnej,
- brak prawidłowej wentylacji,
- brak prawidłowego stanu technicznego ścian i podłóg,
- brak kontroli wewnętrznej,
- brak dokumentacji GHP/GMP/HACCP.

W ramach nadzoru w obiektami żywienia zbiorowego pobrano do badań laboratoryjnych 6 próbek środków spożywczych spośród których nie zdyskwalifikowano ani jednej .

Mała gastronomia

W 2016 roku w ewidencji zarejestrowanych było 324 zakłady małej gastronomii. Ocena "złą" ze względu na stan sanitarny otrzymało 9 zakładów (tj.2,7%).W większości zakładów ze względu na małą powierzchnię i brak możliwości wydzielenia odpowiednich pomieszczeń na obróbkę

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

wstępną, produkcja oparta jest na półproduktach lub gotowych produktach mrożonych. Potrawy podawane są najczęściej w naczyniach jednorazowego użytku.

W czasie kontroli stwierdzano następujące uchybienia (zwłaszcza w małych obiektach typu fast-food):

- brak zapewnionej w dostatecznej ilości wody ciepłej,
- nieprawidłowy stan techniczny ścian
- brak dokumentacji GHP/GMP/HACCP.

Nadzór nad przedmiotami użytku

W 2016 roku w w/w obiektach przeprowadzono 5 kontroli.

Pobrano i przebadano 8 próbek PU, w tym 3 krajowe i 5 pochodzących z importu (5 próbek pochodzących z krajów z poza UE)). Miejscem poboru 6 próbek były hipermarkety, 2 próbki pobrano w miejscach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (sklepach). Pobrano i przebadano 4 próbki kosmetyków, w tym 3 próbki krajowe i 1 próbkę pochodzącą z importu (1 UE). Miejscem poboru 3 próbek kosmetyków był sklep spożywczy, natomiast jednej próbki inny obiekt obrotu żywnością. Próbki kosmetyków zbadane były po względem fizykochemicznym (4 próbki). We wszystkich próbkach oceniono znakowanie. Nie dyskwalifikowano pobranych próbek kosmetyków.

Ocena stanu sanitarno-higienicznego tej grupy

W roku sprawozdawczym skontrolowano 5 zakład produkcji przedmiotów użytku. W 4 zakładach stwierdzono pełną dokumentację z zakresu dobrej praktyki higienicznej oraz system HACCP oraz w 1 zakładzie dobrą praktykę produkcyjną.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 1 znakowanie pasty do zębów colgate podczas kontroli sklepu Drogeria Natura. Oceniona pasta do zębów colgate była niekwestionowana pod względem -znakowania.

W miejscach obrotu kosmetykami przeprowadzono 3 kontrole w tym do badań, pobrano 4 kosmetyki. Zostały ocenione następujące kosmetyki: pasta do zębów blendamed, pasta do zębów COLGATE, mydło w płynie aloes, szampon do włosów osłabionych zniszczonych rumianek lekarski . Nie stwierdzono nieprawidłowości w oznakowaniu kosmetyków.

Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków w latach 2015 - 2016.

Próbki	Liczba próbek zbadanych w 2015 roku			Liczba próbek zbadanych w 2016 roku		
	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania
materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków	13	2	15,38	12	0	0

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dąbrowa Górnicza

Działalność kontrolno-represyjna

- 49 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 8 decyzji wygaśnięcia postępowania,
- 15 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji,
- 145 decyzje dot. likwidacji działalności,
- 127 decyzji dot. zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- 66 decyzji w związku z rozszerzeniem działalności lub zmiany danych przedsiębiorcy,
- 54 decyzji umarzających postępowanie,
- 182 decyzji płatniczych
- 382 decyzji płatniczych związanych z importem

W roku 2016 w ewidencji zarejestrowanych było 1303 zakładów .We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 1208 kontroli sanitarnych w tym 383 kontroli granicznych.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 284 próbek (w tym 264 próbki żywności, 12 próbek sanitarnych, 1 próbkę kosmetyku, 7 próbek przedmiotów użytku). Kwestionowano 17 próbek (w tym 3 próbki sanitarne pobrane w 3 piekarniach, 14 próbek środków spożywczych). Zbadano 2 posiłki oraz przeprowadzono 19 ocen teoretycznych sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowanie administracyjne. Wydano 49 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 24 mandatami karnymi na łączną kwotę 4350,00 PLN

Powiat będziński

- 84 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 11 decyzji wygaśnięcia postępowania,
- 33 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji,
- 153 decyzje dot. likwidacji działalności,
- 169 decyzji dot. zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- 59 decyzji w związku z rozszerzeniem działalności, lub zmiany danych przedsiębiorcy,
- 1 decyzje odmownych ,
- 59 decyzji umarzających postępowanie,
- 3 postanowień,
- 365 decyzji płatniczych

W roku 2016 w ewidencji zarejestrowanych było 1865 zakładów .

We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 891 kontroli sanitarnych. W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 366 próbek (w tym 329 próbek żywność, 33 próbko sanitarne, 1 próbkę przedmiotu użytku, 3 próbki kosmetyków). Kwestionowano 9 próbek (w tym 6 próbek sanitarnych pobranych w 5 piekarniach, 3 próbki środków spożywczych). Zbadano 4 posiłki obiadowe oraz przeprowadzono 23 oceny teoretyczne sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowanie administracyjne. Wydano 84 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 56 mandatami karnymi na łączną kwotę 11100,00 PLN.

B. Środki spożywcze i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z importu

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 383 kontrole, oceniono 383 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wydano 383 świadectw o spełnieniu wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy/materiał lub wyrób przekraczający granicę. Do budżetu państwa z tytułu nadzoru nad importem odprowadzono 17235 PLN.

C. Interwencje dotyczące bezpieczeństwa żywności

Przyjęto/zarejestrowano 100 interwencji. Analizowano wszystkie, przekazane osobiście, przesyłane drogą elektroniczną, telefoniczną czy anonimowe. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej rozpatrzyli ogółem 97 interwencji, 3 sprawy zostały przekazane do innych organów tj. Do Straży Miejskiej w zakresie hałasu, do PPIS w Wieliczce w zakresie grzybów, do Powiatowej Inspekcji Weterynaryjnej w Tychach w zakresie produkcji serka topionego.

Przeprowadzono ogółem 104 kontrole sanitarnych we wskazywanych w interwencjach obiektach. w tym w Dąbrowie Górniczej 60 kontroli w powiecie będzińskim 44. W 36 przypadkach zasadność zarzutów potwierdziła się.

Dąbrowa Górnicza 23
Powiat będziński 13

W trakcie kontroli interwencyjnych nałożono 18 mandatów karnych na kwotę 3900,00 PLN.

Dąbrowa Górnicza nałożono 12 mandatów karnych na kwotę 2150 zł

Powiat będziński nałożono 6 mandatów karnych na kwotę 1750 zł.

Zabezpieczone środki spożywcze z powodu upływu terminu przydatności do spożycia i/lub daty minimalnej trwałości zostały wycofane z obrotu.

Podczas kontroli interwencyjnych pobrano 12 próbek żywności.

Pobrane próbki spełniały wymagania przepisów prawa żywnościowego

W przypadku nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno - technicznego wydano 4 decyzji administracyjnych.

Dąbrowa Górnicza

Wydano 1 decyzję w zakresie prawidłowego mycia i dezynfekcji naczyń stołowych

Powiat będziński

Wydano 3 decyzje w zakresie, nieprawidłowego zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami, brak opracowanych dobrych praktyk higienicznych, dobrej praktyki produkcyjnej i systemu HACCP.

W wyniku przeprowadzonych kontroli interwencyjnych skierowano 1 wniosek do ŚPWIS w Katowicach o nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę z art. 103 ust. 1 pkt.4 ustawy z dnia 25 sierpnia o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2017r. poz. 149), za rozszerzenie działalności gospodarczej w zakresie produkcji bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowym kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. ŚPWIS w w/w sprawie wymierzył karę pieniężną w wysokości 10.000 PLN za rozszerzenie działalności gospodarczej w zakresie produkcji posiłków od surowca do gotowej potrawy oraz za niewłaściwe warunki sanitarno-techniczne, pomieszczeń kuchennych, a także stosowanie niewłaściwych diet, dla osób w podeszłym wieku, wymagających szczególnej opieki i troski, co stanowiło poważne naruszenia prawa w Domu Seniora. Zakład nie spełniał wymagań w zakresie wydanej przez PPIS w Dąbrowie Górniczej w obszarze zatwierdzenia zakładu. Szkodliwość czynu uznano za wysoki i wystawiono decyzję nr 64/HŻŻ z dnia 24.01.2017r.

Poza tym 2 interwencje, które wpłynęły w grudniu roku 2015, zostały rozpatrzone w 2016r, dot. braku zatwierdzenia i wpisu do rejestru zakładów, przeterminowanych środków spożywczych. Dwie interwencje były zasadne w przypadku jednej skierowano wnioski o nałożenie kary pieniężnej. ŚPWIS wymierzył karę pieniężną w wysokości 2000,00PLN za prowadzenie działalności w zakresie obrotu bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli PIS - decyzja nr 634/HŻŻ z dnia 31.08.2016r.

W ramach rozpatrywania interwencji pobrano do badań laboratoryjnych ogółem 3 próbki żywności w kierunku mikrobiologicznym (2) i w kierunku organoleptyki (1). Próbki żywności pod względem badanych parametrów mikrobiologicznych i organoleptycznych zapewniały bezpieczeństwo żywności.

We wszystkich obiektach, w których potwierdzona została zasadność interwencji, zaplanowano wzmoczenie nadzoru w 2017 r.

D. Ocena sposobu żywienia

W 2016 roku oceną sposobu żywienia objęto 41 placówek, w tym 1 blok żywienia w szpitalu, 32 stołówki szkolne oraz 8 stołówek w przedszkolach. We wszystkich w/w obiektach dokonano ocen teoretycznych, dodatkowo w 5 obiektach dokonano ocen laboratoryjnych próbek posiłków obiadowych.

Ponadto przeprowadzono kontrole w podlegających nadzorowi żłobkach. W 11 z nich pobrano rozpiski magazynowe jadłospisów dekadowych (jadłospis podstawowy oraz dla dzieci z nietolerancjami pokarmowymi) wraz z danymi dotyczącymi dzieci, tj. wiekiem, wzrostem oraz wagą. Powyższe dane zostały przesłane do WSSE w Katowicach w ramach prowadzonej akcji dotyczącej sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego – żłobkach, gdzie trwa analiza danych.

W trakcie roku udzielano indywidualnych instruktaży osobom odpowiedzialnym za żywienie w placówkach edukacyjnych w obszarze sposobu żywienia dzieci, w tym dostosowania jadłospisów do obowiązujących przepisów prawnych.

Szpital

Badaniami sposobu żywienia objęto 1 blok żywienia w szpitalu. Pobrano w nim 4 jadłospisy do ocen teoretycznych sposobu żywienia pacjentów, z czego 2 zostały ocenione przez przedstawicieli PPIS w Dąbrowie Górniczej, natomiast pozostałe 2 zostały przesłane do WSSE

w Katowicach w ramach prowadzonej akcji dotyczącej sposobu żywienia pacjentów. Ponadto pobrano 2 posiłki obiadowe do badań laboratoryjnych w kierunku udziału procentowego białek, tłuszczu i węglowodanów oraz zawartości chlorku sodu w posiłku. Wszystkie posiłki produkowane były na terenie kuchni szpitalnej.

Ocena laboratoryjna

Pobrano 2 posiłki obiadowe z dwóch diet, jakie mają zastosowanie w żywieniu pacjentów w badanej placówce, tj.: dieta łatwostrawna oraz dieta z ograniczeniem łatwo przyswajalnych węglowodanów. Kaloryczność posiłków w obydwu przypadkach była nieprawidłowa. Zbadano rozkład procentowy podstawowych składników odżywczych – w obydwu posiłkach obiadowych był on nieprawidłowy. Zbadano zawartość soli, która nie realizowała zalecanej normy, przekraczając w obydwu przypadkach dzienne spożycie chlorku sodu przewidziane dla osoby dorosłej (5g/dobę/osobę wg WHO – Światowej Organizacji Zdrowia). Ponadto wykazano, że masy posiłków pomiędzy poszczególnymi dietami znacząco od siebie odbiegały, co zobrazowała także duża rozbieżność kaloryczna pomiędzy nimi.

Ocena teoretyczna:

- W przeanalizowanych jadłospisach dekadowych stwierdzono:
- nieprawidłową wartość energetyczną;
 - różnice pomiędzy kalorycznością pomiędzy poszczególnymi posiłkami;

- nieprawidłowy procentowy udział składników takich, jak białka, tłuszcze i węglowodany w jednej z analizowanych diet oraz zbliżony do prawidłowego w drugiej;
- nieprawidłową ilość błonnika w jednej diecie, w drugiej zbliżoną do minimalnej;
- zbyt dużą podaż soli;
- nieprawidłową zawartość wapnia w obydwu dietach;
- nieprawidłową zawartość witaminy C w obydwu dietach;
- stosownie dozwolonych technik obróbki kulinarnej w obydwu przypadkach;
- stosowane dozwolonych rodzajów tłuszczu w obydwu dietach.

Podsumowanie:

W wyniku przeprowadzonych analiz wydano zalecenia odnoszące się do każdej z analizowanych diet. W obydwu przypadkach zalecono unikanie monotonii kolorystycznej w jadłospisach oraz **powtarzalności potraw w dekadzie. Zwrócono uwagę na konieczność stosowania zarówno potraw mięsnych, półmięsnych, jak i bezmięsnych. W ocenianej dekadzie występowały tylko potrawy z użyciem mięsa (dominowała wieprzowina). Ponadto zestawy śniadaniowe, jak i kolacje nie uwzględniały dodatków warzywnych, tak istotnych w każdej diecie. Zasugerowano zwiększenie ilości ryb podawanych pacjentom.**

Przedszkola

Oceną sposobu żywienia objęto 8 placówek, w tym 3 będące w systemie cateringowym. Placówki serwowały 3 lub 4 posiłki w ciągu pobytu dziecka w placówce. Wszystkie w/w poddano ocenie teoretycznej sposobu żywienia dzieci, oraz w jednej z w/w placówek dodatkowo pobrano do badań laboratoryjnych posiłek obiadowy w kierunku udziału procentowego białek, tłuszczu i węglowodanów oraz zawartości chlorku sodu w posiłku.

Ocena laboratoryjna

Wartość kaloryczna oraz rozkład procentowy podstawowych składników odżywczych w badanym posiłku był nieprawidłowy. Zawartość chlorku sodu w posiłku obiadowym stanowiła 64% dziennego zapotrzebowania dla osoby dorosłej ustalonego przez WHO – Światową Organizację Zdrowia na poziomie 5g/dobę/osobę.

Ocena teoretyczna:

W przeanalizowanych jadłospisach dekadowych stwierdzono:

- w 75% ocenianych placówek nieprawidłową wartość energetyczną;
- w 88% ocenianych placówek nieprawidłowy procentowy udział białka w dekadzie;
- w 75% ocenianych placówek nieprawidłowy procentowy udział tłuszczu w dekadzie;
- w 87% ocenianych placówek prawidłową zawartość żelaza;
- w 100% ocenianych placówek nieprawidłową zawartość wapnia;
- w 50% ocenianych placówek prawidłową zawartość witaminy C;

- w większości placówek realizację rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016, poz. 1154). Wyjątek stanowiły pojedyncze przypadki niedostosowania się do zasady podawania warzyw lub owoców w każdym posiłku oraz podawania co najmniej raz w tygodniu ryby.

Szkoły

Oceną sposobu żywienia objęto 32 placówki. We wszystkich wspomnianych dokonano oceny teoretycznej sposobu żywienia dzieci, w 3 z nich dodatkowo pobrano do badań laboratoryjnych posiłek obiadowy w kierunku udziału procentowego białek, tłuszczu i węglowodanów oraz zawartości chlorku sodu w posiłku.

Ocena laboratoryjna

Wartość kaloryczna oraz rozkład procentowy podstawowych składników odżywczych w 3 badanych posiłkach był nieprawidłowy. Zawartość chlorku sodu w posiłku obiadowym w 1 placówce stanowiła 100% dziennego zapotrzebowania dla osoby dorosłej, ustalonego przez WHO – Światową Organizację Zdrowia na poziomie 5g/dobę/osobę. W drugim przypadku uzyskana wartość przekroczyła powyższy poziom, natomiast w trzecim stanowiła 78% dziennego zapotrzebowania opisanego powyżej.

Ocena teoretyczna:

W przeanalizowanych jadłospisach dekadowych stwierdzono:

- w 66% ocenianych placówek nieprawidłową wartość energetyczną odbiegającą od zalecanej normy dla określonej grupy konsumentów;
- w 90% ocenianych placówek nieprawidłowy procentowy udział białka w dekadzie;
- w 44% ocenianych placówek nieprawidłowy procentowy udział tłuszczu w dekadzie;
- w 47% ocenianych placówek nieprawidłową zawartość żelaza odbiegającą od przyjętego przedziału;
- w 100% ocenianych placówkach nieprawidłową zawartość wapnia, niespełniającą zalecanego minimum dla określonej grupy konsumentów;
- w 94% ocenianych placówek nieprawidłową zawartość witaminy C odbiegającą od zalecanej normy dla określonej grupy konsumentów;
- dostosowanie się, w większości badanych placówek, do zaleceń wynikających z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016, poz. 1154). Wyjątek stanowiły pojedyncze przypadki niedostosowania się do zasady podawania warzyw lub owoców w każdym posiłku oraz podawania co najmniej raz w tygodniu ryby.

Podsumowanie dla placówek oświatowych (szkoły, przedszkola):

W wyniku przeprowadzonych analiz jadłospisów dekadowych wydano zalecenia odnoszące się do każdej z analizowanych placówek indywidualnie. Zwrócono uwagę na fakt, iż w/w placówki pełnią funkcję edukacyjną także w kwestii żywienia, a dziecko od najmłodszych lat powinno być uczone prawidłowych nawyków żywieniowych oraz roli żywienia w zachowaniu zdrowia.

W większości placówek zalecono szkolenia pracowników odpowiedzialnych za nadzór nad żywnością w zakresie zasad żywienia poszczególnych grup konsumentów oraz pracownikom odpowiedzialnym za produkcję i dystrybucję posiłków, w zakresie postępowania z żywnością. Przeprowadzone szkolenia pozwolą na utrwalenie i pogłębienie wiedzy w danym zakresie. Ponadto, zwrócono uwagę na konieczność obliczania wartości energetycznej, wartości odżywczej oraz poziomu niektórych składników mineralnych i witamin serwowanych potraw i posiłków. Dodatkowo powtarzającymi się zaleceniami były brak urozmaicenia oraz monotonia kolorystyczna serwowanych potraw. Zalecano unikanie potraw ciężkostrawnych, wzdymających, smażonych i bardzo tłustych, a także stosowanie się do zasady **urozmaicenia pod względem użycia potraw mięsnych, półmięsnych, jak i bezmięsnych oraz zastosowania** różnych technik kulinarnych **podczas planowania jadłospisów**. Zwrócono uwagę na stosowanie gotowych wyrobów w procesie przygotowywania posiłków obiadowych, sugerując zastąpienie ich wyrobami własnymi. Zalecano także redukcję ilości dodawanej soli i zastępowanie jej przyprawami ziołowymi.

Wnioski:

Stwierdza się, iż słusznym założeniem jest pobieranie posiłków do ocen laboratoryjnych i teoretycznych jednocześnie we wszystkich rodzajach placówek. Nadal niektórym placówkom

sprawa trudność przygotowanie prawidłowej rozpiski magazynowej produktów dla analizowanej dekady, co stanowi dodatkowy argument za przeprowadzaniem szkoleń wśród osób odpowiedzialnych za sposób żywienia w danej palcówce. Ponadto, stwierdza się, iż częstotliwość poboru posiłków winna być zwiększona, a co za tym idzie nakład finansowy na to zadanie winien ulec zmianie.

E. Inne podejmowane działania

- 1) Bezpieczne wakacje”W trakcie trwania akcji Bezpieczne wakacje przeprowadzono 19 kontroli na półkoloniach w tym 1 kontrolę na biwaku - w obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości. Kontrolowano także obiekty sezonowe zlokalizowane w miejscach wypoczynku (od czerwca do września). Wzmocnionym nadzorem objęto punkty sprzedaży lodów, wyrobów cukierniczych
- 2) Sprawdzano warunki sanitarno-higieniczne występujące podczas sprzedaży żywności na ”Jarmarkach” organizowanych w centrum handlowym M1. Przeprowadzono ogółem 7 kontroli. Stan sanitarno-higieniczny 6 stoisk nie budził zastrzeżeń, w przypadku 1 stoiska wszczęto z urzędu 1 postępowanie administracyjne, wystawiono 1 decyzję płatniczą, oraz nałożono 1 mandat karny w wysokości 100,00 PLN. Nieprawidłowości dot. braku identyfikowalności wędlin, brak prawidłowej odzieży ochronnej, brak do wglądu decyzji zatwierdzającej właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, brak orzeczenia lekarskiego do celów sanitarno – epidemiologicznych pracownika, brak odzieży roboczej przez pracownika obsługującego stoisko, brak badań laboratoryjnych potwierdzających możliwość przechowywania wędlin w warunkach otoczenia, brak prowadzonego monitoringu temperatury w urządzeniu chłodniczym znajdującym się na stoiku. O nieprawidłowościach poinformowano właściwego PPIS w Poznaniu.
- 3) Nadzór nad obrotem grzybami .W okresie 01.09.2016r. do 31.10.2016r. uruchomione były w Stacji „dyżury grzybowe” podczas których dokonano 10 ocen grzybów (od klientów indywidualnych).
- 4) Akcja „Mklik Próchniczek” kontynuacja. W czasie trwania akcji skontrolowano 27 zakładów piekarniczych. Do badań laboratoryjnych pobrano 45 próbek sanitarnych na obecność szkodników zbożowo-mącznych - zakwestionowano 9 próbek. Dąbrowa Górnicza – skontrolowano 9 zakładów piekarniczych. Do badań laboratoryjnych pobrano 14 próbek sanitarnych na obecność szkodników zbożowo-mącznych - zakwestionowano 3 próbki sanitarne. Powiat będziński - skontrolowano 31 zakładów piekarniczych Do badań laboratoryjnych pobrano 31 próbek sanitarnych na obecność szkodników zbożowo-mącznych - zakwestionowano 6 próbki.
- 5) Akcja „ocena przestrzegania przez przedsiębiorców rozporządzenia 1829/2003 i 1830/2003 dot. żywności genetycznie zmodyfikowanej z uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spożywczych zawierających GMO oraz dokumentacji towarzyszącej w/w środkom spożywczym. W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano dostępne w obrocie środki spożywcze do badań laboratoryjnych, celem oznaczenia organizmów genetycznie modyfikowanych oraz identyfikacji modyfikacji genetycznej (GMO). Na etykietach nie stwierdzono zapisu, aby kontrolowane produkty były modyfikowane genetycznie. W wyniku badań laboratoryjnych stwierdzono, że pobrane środki spożywcze również nie były modyfikowane genetycznie. Na nadzorowanym terenie nie ma zakładów produkujących żywność modyfikowaną genetycznie, jak również nie stwierdzono w/w żywności w obrocie.
- 6) Akcja dot. znakowania w aspekcie zapewnienia bezpieczeństwa żywności – zgodnie z rozporządzeniem 1169/2011

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Podczas prowadzonej akcji w/w zakresie wydano 13 decyzji administracyjnych.

- 7) Akcja oznakowanie suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Podczas kontroli urzędowych oceniono znakowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wzbogacanych jak i suplementów diety. Do badań laboratoryjnych pobrano: 14 suplementów diety, 5 środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Ogółem 7 produktów nie spełniało wymagań przepisów prawa żywnościowego pod względem znakowania tj. 4 suplementów diety oraz 3 środek spożywczy specjalnego przeznaczenia żywieniowego, nie spełniały wymagań pod względem znakowania).

- 8) Akcja dot.afrykańskiego pomoru świń

W związku z występowaniem w Polsce afrykańskiego pomoru świń (ASF), który nie stanowi zagrożenia dla zdrowia człowieka, jednakże jest poważnym zagrożeniem dla polskiej gospodarki, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwrócił się do Głównego Inspektora Sanitarnego o wzmożenie nadzoru nad sprzedażą mięsa oraz odpadami gastronomicznymi w zakładach żywienia zbiorowego i obrocie- na targowiska oraz w zakładach handlu detalicznego –sklepach, super i hiper marketach etc.).

Zgodnie z pismem GIS-BŻ-WS-073-20/EN/16/13 z dnia 09.09.2016r. oraz pismem nr NS-HŻŻiPU.021.53.1.2016 z dnia 12.09.2016r. sekcja NS/HŻ przeprowadziła ogółem 76 kontroli.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wszczęto postępowania administracyjne w 18 przypadkach.

Wystawiono 18 decyzji płatniczych, nałożono 6 mandatów karnych na kwotę 1250,00 PLN.

Wydano decyzji terminowych 6.

Najczęściej nieprawidłowości dotyczyły:

- stoiska i kioski na targowisku brudne ściany, brak bieżącej wody, środki spożywcze po terminie przydatności do spożycia, nieszczelne drzwi, brak dokumentacji GHP, brak monitoringu temperatury w urządzeniu chłodniczym
- w zakładach żywienia otwartego dot. bieżącego stanu sanitarnego, stanu technicznego, ściany, lampy nieosłonięte nieszczelne odpływy przy punktach wodnych, brak identyfikowalności środków spożywczych sypkich, nieprawidłowe przechowywanie odzieży ochronnej, nieprawidłowe rozmrażanie mięsa, środek transportu brudny, uszkodzone opakowania transportowe, brak wydzielonego miejsca do mycia pojemników, środki spożywcze po terminie przydatności do spożycia, opakowania i sprzęt niedopuszczony do kontaktu z żywnością, brak segregacji w urządzeniu chłodniczym, brak katalogu produktów, brak dokumentacji lub do poprawienia GHP/GMP/HACCP, nierzetelne zapisy w GHP, brak prawidłowego postępowania z odpadami kat.3, brak kart przekazania tłuszczu smaźalnicy, zniszczony sprzęt kuchenny, punkt wodny niesprawny w pomieszczeniu socjalnym, próbki żywności nieprawidłowo pobierane, brak umywalki w pomieszczeniu sanitarnym, warzywa bez obróbki wstępnej przechowywane w kuchni, brak prawidłowego przechowywania wyrobów gotowych, nieprawidłowe przechowywania surówek, brak opisanych desek do krojenia środków spożywczych, brak informacji dla klienta uwzględniającej wykaz składników z wyszczególnieniem alergenów, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych.
- w sklepach—brak bieżącej wody, brak dokumentacji lub do poprawienia GHP oraz systemu HACCP, brak znakowania środków spożywczych sprzedawanych luzem, nieczynny zlewozmywak, nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych, ściany i sufity

zniszczone, bieżący stan sanitarny zakładu nieprawidłowy, środki spożywcze po terminie przydatności do spożycia.

11. Akcja XXXI Światowe Dni Młodzieży Kraków 2016

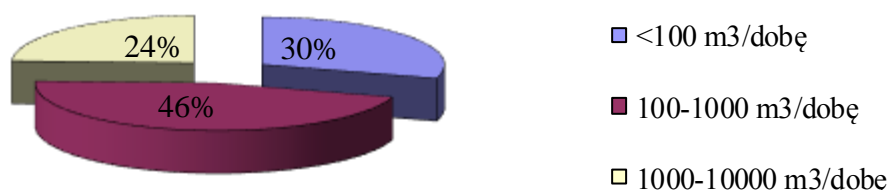
W związku z zabezpieczeniem obchodów XXXI Światowych Dni Młodzieży wzmożono nadzór nad obiektami zlokalizowanymi w Centrach Handlowych, w centrach miast, przy trasach, obiektach zaplanowanych do przygotowywania i serwowania posiłków dla młodzieży oraz w obiekcie przygotowującym catering dla lotniska. Łącznie przeprowadzono 113 kontroli. W 19 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości w wyniku czego wszczęto postępowanie administracyjne. Nałożono 14 mandatów karnych na łączną kwotę 2700,00 PLN. W czasie trwania Diecezjalnych Dni Młodzieży przedstawiciele Sekcji Higieny Żywności i Żywienia przeprowadzili 6 kontroli w miejscach gdzie odbywały się obchody Diecezjalnych Dni Młodzieży oraz w zakładach gdzie produkowana lub wydawana była żywność. Nie stwierdzono uchybień, zakłady spełniały wymagania pod względem sanitarno-technicznym.

VI. STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

A. Jakość zdrowotna wody przeznaczonej do spożycia oraz wykorzystywanej do kąpieli

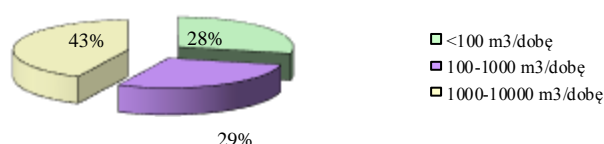
Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej znajduje się ogółem 37 ujęć, wśród których można wyróżnić 35 głębinowych oraz 2 powierzchniowe. W minionym roku 2 urządzenia tj. studnia głębinowa Zadzień, Stacja Uzdatniania Wody „Szyb Paweł” (woda dostarczana do jednego zakładu przemysłowego) były wyłączone z eksploatacji.

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na nadzorowanym terenie



Woda do spożycia, rozprowadzana przez wodociągową sieć rozdzielczą, produkowana jest przez wodociągi o różnej wydajności, co przedstawia powyższy wykres.

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie Dąbrowa Górniczej



MIASTO DĄBROWA GÓRNICZA

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza znajduje się ogółem 7 urządzeń wodociągowych (w tym 3 ujęcia zakładowe) opartych na ujęciach głębinowych.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Stacja Uzdatniania Wody Łazy	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	6591 m ³ /dobę	32955
2.	Ujejsce	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	7729 m ³ /dobę	38645
3.	Trzebieszawice	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	496 m ³ /dobę	2480
4.	Ząbkowice	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	336 m ³ /dobę	1680
5.	PPUH „Dolomity”	PPUH „Dolomity” Kopalnia Ząbkowice Dąbrowa Górnicza ul. Dolomitowa 6	15.5 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby własnego zakładu
6.	ERG S.A.	ERG S.A. Dąbrowa Górnicza ul. Chemiczna 6	14 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby własnego zakładu
7.	PUW „Łosień”	Przedsiębiorstwo Usług Wodociągowych Dąbrowa Górnicza ul. Gołonoska 138A	3600 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby Koksowni Przyjaźń i ArcelorMittal

W minionym roku woda na terenie miasta nadawała się do spożycia przez ludzi - zanotowano 3 kwestionowane próbki wody co spowodowane było przekroczeniem dopuszczalnych wartości parametrów:

- mętność (2 próbki)
- mętność, żelazo, mangan (1 próbka).

Ponowne badania wody pobranej w tych samych punktach nie wykazały przekroczeń.

Mieszkańcy miasta Dąbrowa Górnicza zgłoszyli 4 interwencje. Dotyczyły one niewłaściwej jakości wody (woda z żółtymi kroplami i o dużej lepkości, zmiany skórne i nieprzyjemny zapach). Po rozpatrzeniu interwencji uznano je za niezasadne, co potwierdziły badania wody.

W minionym roku przeprowadzono 4 kontrole urządzeń wodociągowych tj: ujęcia Ujejsce, ujęcia Trzebieszawice, ujęcia zakładowego PPUH „Dolomity” Kopalnia Ząbkowice, ujęcia zakładowego PUW HKW „Łosień”, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

Na terenie miasta realizowany był obowiązek monitoringu jakości wody ciepłej użytkowej w niżej wymienionych obiektach :

1. Oddział Polsko-Amerykańskich Klinik Serca III Oddział Kardiologii Inwazyjnej Angiologii i Elektrokardiologii przy ulicy Szpitalnej 13 – badania wykazały skażenie sieci wewnętrznej bakteriami Legionella sp. Wydano decyzję administracyjną nakazującą natychmiastowe zaprzestanie użytkowania wody ciepłej do pryszniców i celów technicznych (inhalatory, nawilzacze itp.) do czasu doprowadzenia jej jakości do wymagań określonych w załączniku nr 1E do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. (Dz.U. 2015 poz. 1989).

- Zarządzający podjął natychmiastowe działania naprawcze, których skuteczność potwierdziły wykonane badanie przez właściciela obiektu.
2. Nefrolux Sp. J. przy ulicy Szpitalnej 13 - badania wykazały skażenie sieci wewnętrznej bakteriami Legionella sp. Wydano decyzję administracyjną nakazującą natychmiastowe zaprzestanie użytkowania wody ciepłej do pryszniców i celów technicznych (inhalatory, nawilżacze itp.) do czasu doprowadzenia jej jakości do wymagań określonych w załączniku nr 1E do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. (Dz.U. 2015 poz. 1989). Zarządzający podjął natychmiastowe działania naprawcze oraz zdjął głowice natrysków i perlatory z armatury umywalkowej celem uniknięcia się tworzenia aerozolu wodnopowietrznego. Decyzja jest w trakcie realizacji.
 3. Zagłębiowskiego Centrum Onkologii Szpitala Specjalistycznego im. Sz. Starkiewicza przy ulicy Szpitalnej 13 - wyniki badań wykazały że woda spełnia wymagania zgodnie z załącznikami 1E i 8 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015 poz. 1989).
 4. Zagłębiowskiego Centrum Onkologii Szpitala Specjalistycznego im. Sz. Starkiewicza budynek przy ulicy Krasickiego 43 - badania wykazały skażenie sieci wewnętrznej bakteriami Legionella sp. Wydano decyzję administracyjną nakazującą natychmiastowe zaprzestanie użytkowania wody ciepłej do pryszniców i celów technicznych (inhalatory, nawilżacze itp.) do czasu doprowadzenia jej jakości do wymagań określonych w załączniku nr 1E do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. (Dz.U. 2015 poz. 1989). Decyzja jest w trakcie realizacji.

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

W związku z wejściem w życie zapisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. 2015 poz. 2016) kryteria pływalni spełnia 9 pływalni objętych bieżącym nadzorem, wśród których jest 8 pływalni szkolnych i kompleks Park Wodny Nemo - Świat Rozrywki.

Pływalnie na terenie:

- Szkoły Podstawowej Nr 20 przy ulicy Adamickiego 12,
 - Szkoły Podstawowej Nr 31 przy Alei Zwycięstwa 77,
 - Zespołu Szkół nr 3 przy ulicy Morcinka,
 - Zespół Szkół Sportowych przy ulicy Chopina 4
- w minionym roku zostały poddane generalnym remontom.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobierane były próbki do badań pochodzące z ww. niecek basenowych do maja 2016r. Kwestionowany 1 wynik badania w związku z ogólną liczbą mikroorganizmów $36 \pm 2^\circ\text{C}$ po 48 h przekraczającą 100 jtk/1 ml. W przypadku obecności w/w bakterii w wodzie informowano administratora o stwierdzonych przekroczeniach.

Od czerwca 2016 r. w związku z ww. rozporządzeniem, obowiązek oceny jakości wody powierzony został zarządzającym pływalniami, wobec czego zarządzający pobierają próbki do badań zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej. Zarządzający pływalniami na terenie Szkoły podstawowej nr 20 przy ulicy Adamickiego 12 i Gimnazjum nr 4 przy ulicy Wyspiańskiego nie uzgodnili z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Dąbrowie Górniczej harmonogramu pobierania próbek, jak również nie przedkładali wyników badań. W przypadku Zespołu Szkół nr 3 przy ulicy Morcinka 3 i Zespołu Szkół Sportowych przy ulicy Chopina pomimo zatwierdzonego harmonogramu pobierania próbek wody zarządzający nie przedkładali wszystkich wyników badań wykonywanych w roku 2016.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Zgodnie z §4 w/w rozporządzenia na podstawie między innymi w/w wyników badań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej dokona zbiorczej rocznej oceny wody na pływalniach.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne – Dz. U. 2015 poz. 469 z późn. zm.) w sezonie letnim zostały zgłoszone:

1. POGORIA I – kąpielisko (organizator Centrum Sportu i Rekreacji Dąbrowa Górnicza)
2. POGORIA III – kąpielisko (organizator Centrum Sportu i Rekreacji Dąbrowa Górnicza),

Jakość wody, na podstawie przedkładanych wyników badań spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpeli (Dz. U. 2016 poz. 1602).

W związku z krótkotrwałym pogorszeniem się jakości wody wydano decyzję administracyjną stwierdzającą brak przydatności wody pochodzącej z kąpieliska POGORIA III do kąpeli oraz wprowadzono tymczasowy zakaz kąpeli w kąpielisku. Przeprowadzono:

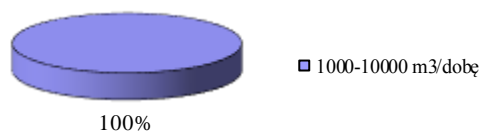
- 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie przez zarządcę kąpieliska obowiązków ww. decyzji. W trakcie kontroli ustalono, że zarządca powiadomił osoby korzystające z kąpieliska Pogoria III o braku przydatności wody do kąpeli, umieścił informację o zakazie kąpeli w miejscu oznakowania kąpieliska oraz w jego pobliżu,
- 1 kontrolę sprawdzającą prawidłowe oznakowanie kąpieliska po cofnięciu tymczasowego zakazu kąpeli

Na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego przez okres trwania sezonu dostępne były aktualne dane dotyczące kąpielisk, w tym wyniki badań, ocena jakości wody, informacje o infrastrukturze, rocznej klasyfikacji kąpieliska oraz dane organizatora.

POWIAT BĘDZIŃSKI

GMINA BĘDZIN

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Będzin



Na terenie gminy Będzin znajdują się ogółem 3 urządzenia wodociągowe:

- 2 oparte na ujęciach głębinowych Małobądz i Rozkówka, z których woda mieszana jest z wodą powierzchniową dostarczaną przez GPW S.A. Katowice celem obniżenia ponadnormatywnej twardości wody,
- 1 na ujęciu powierzchniowym tj. rzeka Czarna Przemśka posiadającej kategorię jakości wody A2 i wymagającej typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w

sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia - Dz. U. Nr 204, poz. 1728).

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Stacja Dynamicznego Mieszania „Małobądz”	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Będzin ul. Kościuszki 140	4313 m ³ /dobę	21565
2.	Stacja Mieszania „Rozkówka”	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Będzin ul. Kościuszki 140	2242 m ³ /dobę	11210
3.	Stacja Uzdatniania Wody Będzin ul. Siemońska 45 Czarna Przemsza	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	3920 m ³ /dobę	19600

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi - zano-towano 3 kwestionowane próbki wody co spowodowane było przekroczeniem dopuszczalnych parametrów:

- żelazo i ołów (1 próbka),
- mętność (1 próbka),
- mętność, jon amonowy, żelazo, liczba bakterii grupy coli (1 próbka).

Ponowne badania wody pobranej w tych samych punktach nie wykazały przekroczeń.

Mieszkańcy gminy złożyli jedną interwencję. Dotyczyła ona złej jakości wody. Po rozpa-trzeniu interwencji uznano ją za niezasadną, co potwierdziły badania wody.

Przeprowadzono 1 planową kontrolę urządzenia wodociągowego tj. Stacji Uzdatniania Wody Będzin ulica Siemońska 45, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

W ramach monitoringu jakości wody objęto również ciepłą wodę użytkową w następujących bu-dynkach:

1. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy przy ulicy 11-go Listopada 7 – przeprowadzono badanie próbek wody ciepłej mające na celu sprawdzenie wykonania obowiązków nałożonych decyzją administracyjną w 2014 r. Wyniki w/w badań potwierdziły skuteczność podjętych działań oraz wykonanie obowiązków decyzji.
2. Powiatowy Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie przy ulicy Małachowskiego 12 – zarządzający obiektem przedłożył wyniki badań potwierdzające wykonanie obowiązków nałożonych w 2014 r. decyzją administracyjną.
3. Dom Św. Józefa przy ulicy Stawowej 26 - badania wykazały średnie skażenie sieci wewnętrznej bakteriami Legionella sp. Wydano decyzję administracyjną nakazującą podjęcie działań zmierzających do zapewnienia zgodnej z wymaganiami jakości wody ciepłej określonymi w załączniku nr 1E do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2015 poz. 1989), włącznie z czyszczeniem i dezynfekcją urządzeń oraz instalacji wody ciepłej. Zarządzający obiektem przedłożył wyniki badań potwierdzające wykonanie obowiązków nałożonych w/w decyzją
4. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy przy Domu Św. Józefa przy ulicy Stawowej 26 - badania wykazały średnie skażenie sieci wewnętrznej bakteriami Legionella sp. Wydano decyzję

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

administracyjną nakazującą podjęcie działań zmierzających do zapewnienia zgodnej z wymaganiami jakości wody ciepłej określonymi w załączniku nr 1E do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2015 poz. 1989), włącznie z czyszczeniem i dezynfekcją urządzeń oraz instalacji wody ciepłej. Zarządzający obiektem przedłożył wyniki badań potwierdzające wykonanie obowiązków nałożonych w/w decyzją.

5. Centrum Sportowo-Konferencyjne Sportowa Dolina – w związku z organizacją Dni Diecezjalnych Świątowych Dni Młodzieży Kraków 2016 r. przeprowadzono badania ciepłej wody, które wykazały wysokie i średnie skażenie sieci wewnętrznej bakteriami Legionella sp. Zarządzający obiektem podjął natychmiastowe działania naprawcze tj. przegrzano i przepłukano instalację wody ciepłej, wymieniono komplety armatury w pokojach, wymieniono sitka prysznicowe na nowe. Zlecono pobór i badanie próbek wody, które potwierdziły, iż w stanie obecnym woda spełnia wymagania określone w zał. 1E i 8 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015 poz. 1989).

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

W związku z wejściem w życie zapisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. 2015 poz. 2016) kryteria pływalni spełnia 1 pływalnia kryta tj. pływalnia miejska Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ulicy Siemońskiej 13.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobierane były próbki do badań pochodzące z ww. niecki basenowej do maja 2016r. Od czerwca 2016 r. w związku z ww. rozporządzeniem, obowiązek oceny jakości wody powierzony został zarządzającemu pływalnią, wobec czego zarządzający pobiera próbki do badań zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej.

Zgodnie z §4 w/w rozporządzenia na podstawie między innymi w/w wyników badań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej dokona zbiorczej rocznej oceny wody na pływalniach.

Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną pomieszczeń pływalni, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na terenie gminy znajduje się również 1 pływalnia zlokalizowana na terenie Szkoły Podstawowej nr 10 przy ulicy Sportowej 2, nieczynna od 2012 r.

GMINA CZELADŹ

*Podział urządzeń wodociągowychze
względem na dobową produkcję wody na
terenie gminy Czeladź*



Na terenie gminy Czeladź znajdują się 3 urządzenia wodociągowe, oparte na ujęciach głębinowych. Woda pochodząca z jednego ujęcia mieszana jest w budynku przepompowni II° z wodą powierzchniową pochodzącą z ujęcia należącego do GPW S.A. Katowice, celem obniżenia ponadnormatywnej twardości wody.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Czeladź ul. Przelajka S-3	Zakład Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	3029 m ³ /dobę	15145
2.	Czeladź ul. Grodziecka S-1	Zakład Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	317 m ³ /dobę	1585
3.	Czeladź ul. Szpitalna S-2	Zakład Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	286 m ³ /dobę	1430
4.	Stacja Uzdatniania Wody „Szyb Paweł” Czeladź ul. Kościuszki 9	CEHAMOG Sp. z o.o. Gliwice ul. Zygmunta Starego 6	-	produkcja na potrzeby Zakładów Mięsnych Silesia - DUDA w Sosnowcu

W 2016 roku Stacja Uzdatniania Wody „Szyb Paweł” była wyłączona z eksploatacji.

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi - nie stwierdzono kwestionowanych wyników badań.

Mieszkańcy gminy złożyli jedną interwencję, dotyczyła ona złej jakości wody (obecność osadów). Po rozpatrzeniu interwencji uznano ją za niezasadną, co potwierdziły badania wody.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

W ramach monitoringu jakości wody objęto również ciepłą wodę użytkową w następujących budynkach:

1. Powiatowy Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie – budynek w Czeladzi przy ulicy Szpitalnej 40 – badania wykazały skażenie sieci wewnętrznej bakteriami Legionella sp. Wydano decyzję administracyjną z natychmiastowym rygorem wykonalności nakazującą zaprzestania użytkowania wody ciepłej do pryszniców i celów technicznych oraz podjęcie działań zmierzających do zapewnienia zgodnej z wymaganiami jakości wody ciepłej włącznie z czyszczeniem i dezynfekcją urządzeń i instalacji wody ciepłej. Zarządzający podjął natychmiastowe działania naprawcze w tym zamontował generator do dezynfekcji chemicznej instalacji wody ciepłej oraz przeprowadził badania kontrole. Badania wykazały spełnienie wymagań określonych w zał. 1E i 8 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015 poz. 1989).
2. Hotel „Szafran” przy ulicy Będzińskiej 82 - w związku z organizacją Dni Diecezjalnych Świątowych Dni Młodzieży Kraków 2016 r. przeprowadzono badania ciepłej wody, które wykazały wysokie i średnie skażenie sieci wewnętrznej bakteriami Legionella sp. Wydano decyzję administracyjną nakazującą przeprowadzenie zabiegów czyszczenia i dezynfekcji zgodnie z załącznikiem nr 8 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2015 poz.1989). Pomimo podjętych przez zarządzającego działań naprawczych i spadku stopnia skażenia do średniego i znikomego podjęto decyzję o zakupie oraz montażu zestawu do chemicznej dezynfekcji instalacji ciepłej wody użytkowej.

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

W związku z wejściem w życie zapisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. 2015 poz. 2016) kryteria pływalni spełniają następujące pływalnie:

- 1 pływalnia szkolna w Gimnazjum nr 3 przy ulicy Lwowskiej 2
- kompleks Termy Rzymskie Sp. z o.o. przy ulicy Dehnelów 2 – w skład którego wchodzi następujące niecki: duża, mała, jacuzzi, zewnętrzna, jacuzzi zewnętrzne 1 i jacuzzi zewnętrzne 2 (czynne cały rok).

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobierane były próbki do badań pochodzące z ww. niecek basenowych do maja 2016r. Kwestionowane 4 wyniki badań związane były z ogólną liczbą mikroorganizmów $36 \pm 2^\circ\text{C}$ po 48 h przekraczającą 100 jtk/1 ml. W przypadku obecności w/w bakterii w wodzie informowano administratora o stwierdzonych przekroczeniach.

Od czerwca 2016 r. w związku z ww. rozporządzeniem, obowiązek oceny jakości wody powierzony został zarządzającym pływalniami, wobec czego zarządzający pobierają próbki do badań zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej.

Jednocześnie jedynie zarządzający kompleksem Term Rzymskich przekazuje kserokopie uwierzytelnionych wyników badań.

Zgodnie z §4 w/w rozporządzenia na podstawie między innymi w/w wyników badań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej dokona zbiorczej rocznej oceny wody na pływalniach.

GMINA WOJKOWICE

Na terenie gminy brak jest własnych ujęć wody. Sieć wodociągowa zaopatrywana jest z ujęć zlokalizowanych poza terenem gminy – głównie ze Stacji Mieszania Wody „Rozkówka” oraz Stacji Uzdatniania Wody Kozłowa Góra.

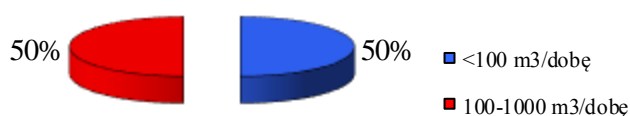
W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zano-towano 2 kwestionowane próbki wody, co spowodowane było przekroczeniem dopuszczalnych wartości parametrów:

- żelazo i mętność (1 próbka)
- mętność (1 próbka)

Ponowne badania wody pobranej w tych samych punktach nie wykazały przekroczeń.

Mieszkańcy gminy złożyli jedną interwencję. Dotyczyła ona złej jakości wody (duża mętność, obecność osadów, dziwny zapach). Po rozpatrzeniu interwencji uznano ją za zasadną ze względu na ponadnormatywną zawartość wapnia i magnezu, co potwierdziły badania wody. Fakt ten zgłoszono do Zakładu Gospodarki Komunalnej w Wojkowicach jako jednostki odpowiedzialnej za przestrzeganie wymagań w zakresie jakości wody na terenie gminy.

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na
dobową produkcję wody na terenie gminy
Bobrowniki



GMINA BOBROWNIKI

Na terenie gminy Bobrowniki znajdują się 4 urządzenia wodociągowe:

- 3 z nich oparte na ujęciach głębinowych,
- 1 na ujęciu powierzchniowym tj. zbiorniku zaporowym Kozłowa Góra posiadającym kategorię jakości wody A2 i wymagający typowego uzdatniania fi-

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

zycznego i chemicznego (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia - Dz. U. Nr 204, poz. 1728).

Na terenie gminy Bobrowniki zostało uruchomione nowe urządzenie wodociągowe, oparte głównie na wodzie pochodzącej ze Stacji Uzdatniania Wody Myszkowice Ł-2, w której woda poddawana jest procesom odżelaziania, odmanganiania i dezynfekcji.

Zakład Gospodarki Komunalnej w Bobrownikach zakupuje również wodę od:

- Gminnego Zakładu Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice – (około 180 m³/dobę),
- Zakładu Gospodarki Komunalnej Psary – (około 270 m³/dobę).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Myszkowice-Łubianki Ł-1	Zakład Gospodarki Komunalnej Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	3 m ³ /dobę	15
2.	Stacja Myszkowice-Łubianki Ł-2	Zakład Gospodarki Komunalnej Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	30 m ³ /dobę	150
3.	Myszkowice M-1	Zakład Gospodarki Komunalnej Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	230 m ³ /dobę	1150
4.	Stacja Uzdatniania Wody Kozłowa Góra Wymysłów ul. Leśna 34 zbiornik zaporowy Kozłowa Góra	Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	990 m ³ /dobę	4950

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – nie stwierdzono kwestionowanych wyników badań.

Przeprowadzono 1 ponadplanową kontrolę urządzenia wodociągowego tj. Stacji Uzdatniania Myszkowice Ł-2, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

W ramach monitoringu jakości wody objęto również ciepłą wodę użytkową w następującym budynku:

- Dom Pomocy „Zapiecek” przy ulicy Kościuszki 224 w Rogoźniku - badania wykazały średnie skażenie sieci wewnętrznej bakteriami Legionella sp. Wydano decyzję administracyjną nakazującą podjęcie działań zmierzających do zapewnienia zgodnej z wymaganiami jakości wody ciepłej określonymi w załączniku nr 1E do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2015 poz. 1989), włącznie z czyszczeniem i dezynfekcją urządzeń i instalacji wody ciepłej. Decyzja jest w trakcie realizacji.

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne – Dz. U. 2015 poz. 469 z późn. zm.) w sezonie letnim zgłoszony został zbiornik ROGOŹNIK I jako miejsce wykorzystywane do kąpieli (organizator Urząd Gminy Bobrowniki),

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Jakość wody, na podstawie przedkładanych wyników badań spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. Nr 86 poz.478 z późn zm.).

GINNA MIERZĘCICE

*Podział urządzeń wodociągowych ze względu na
dobową produkcję wody na terenie gminy Mierzęcice*



Na terenie gminy Mierzęcice znajduje się ogółem 6 urządzeń wodociągowych (w tym 2 ujęcie zakładowe), opartych na ujęciach głębinowych. W 2016 r. ujęcie Zadzień było wyłączone z eksploatacji.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Mierzęcice ul. Wolności	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	5 m ³ /dobę	25
2.	Nowa Wieś	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	257 m ³ /dobę	1285
3.	Przeczyce	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	810 m ³ /dobę	4050
4.	Boguchwałowice	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	292 m ³ /dobę	1460
5.	Zadzień	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	-	-
6.	Zakład Produkcji Mięsa i Wędlin „U Witka”	Zakład Produkcji Mięsa i Wędlin „U Witka” Najdziszów ul. Topolowa 14	40 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu
7.	Zakład Rzeźniczo - Wędliniarski Bara Jacek	Zakład Rzeźniczo-Wędliniarski Bara Jacek Boguchwałowice ul. Buczka 6	16 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi - zainicjowano 3 kwestionowane próbki wody, ze względu na obecność pojedynczej liczby bakterii grupy coli. Ustalono iż niewielki rozbiór wody w punktach poboru może mieć wpływ na w/w wyniki. Ponowne badania wody pobranej w tych samych punktach nie wykazały przekroczeń.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

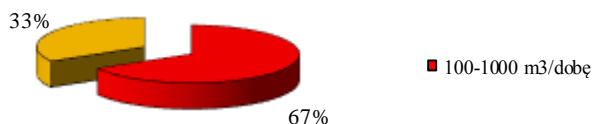
W ramach monitoringu jakości wody objęto również ciepłą wodę użytkową z:

- Hotelu „Wilga” w Mierzęcicach przy ulicy Osiedle 39 w związku z organizacją Dni Diecezjalnych Świątowych Dni Młodzieży Kraków 2016 r. przeprowadzono badania ciepłej wody, które wykazały średnie skażenie bakteriami Legionella sp. w 3 z 10 próbkach. Zobowiązano dyrekcję hotelu do ustalenia przyczyny obecności bakterii Legionella sp. w sieci celem uniknięcia skolonizowania całej instalacji ciepłej wody użytkowej.

Na terenie gminy Mierzęcice w związku z aktualnie obowiązującymi przepisami prawnymi (ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne – Dz. U. 2015 poz. 469 z późn. zm.) zbiornik Przeczyce nie został objęty uchwałą Rady Gminy o wykazie kąpielisk, brak jest również informacji aby zbiornik ten funkcjonował w sezonie letnim jako miejsce wykorzystywane do kąpeli.

GMINA PSARY

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Psary



Na terenie gminy Psary znajdują się 3 urządzenia wodociągowe, w tym jedno oparte głównie na wodzie pochodzącej ze Stacji Uzdatniania Wody w Malinowicach, zaopatrzonej w filtry odżelaziające i odmanganiające.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie

gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Dąbie ul. Poczтовая 38 A SD-1	Zakład Gospodarki Komunalnej Psary, Dąbie ul. Dolna 1	295 m ³ /dobę	1475
2.	Ujęcie Malinowice SM4	Zakład Gospodarki Komunalnej Psary, Dąbie ul. Dolna 1	3840 m ³ /dobę	19200
3.	Źródełko Góra Siewierska	Zakład Gospodarki Komunalnej Psary, Dąbie ul. Dolna 1	480 m ³ /dobę	2400

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano 7 kwestionowanych próbek wody co spowodowane było przekroczeniem dopuszczalnych wartości parametrów:

- mangan (4 próbki)
- mangan, mętność, żelazo (3 próbki)
- żelazo, mangan (1 próbka)

Ponowne badania wody pobranej w tych samych punktach nie wykazały przekroczeń

Przeprowadzono 1 planową kontrolę urządzenia wodociągowego tj. Stacji Uzdatniania Wody Malinowice podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

GMINA SIEWIERZ

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Siewierz



Na terenie gminy Siewierz znajduje się 9 urządzeń wodociągowych opartych na ujęciach głębinowych (w tym 2 ujęcia zakładowe).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Siewierz-Chmielowskie	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul. Ściegna 9	75 m ³ /dobę	375
2.	Siewierz Czekanka	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul. Ściegna 9	280 m ³ /dobę	1400
3.	Tuliszów	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul. Ściegna 9	180 m ³ /dobę	900
4.	Żeliszawice	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul. Ściegna 9	140 m ³ /dobę	700
5.	Kopalnia Dolomitu	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul. Ściegna 9	150 m ³ /dobę	750
6.	Gołuchowice	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul. Ściegna 9	180 m ³ /dobę	900
7.	Siewierz Trzebiesławice	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul. Ściegna 9	100 m ³ /dobę	500
8.	Air Products Siewierz	Air Products Sp. z o.o. Siewierz ul. Kielecka 30	88,5 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu
9.	Unimot Siewierz	Unimot Sp. z o.o. Siewierz ul. Warszawska 89	23 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zano-towano 3 kwestionowane próbki wody, co spowodowane było przekroczeniem dopuszczalnych wartości parametrów:

- liczba bakterii grupy coli (2 próbki)
- mętność (1 próbka).

Ponowne badania wody pobranej w tych samych punktach nie wykazały przekroczeń.

Mieszkańcy gminy złożyli jedną interwencję. Dotyczyła ona złej jakości wody (widoczny osad na dnie naczyń). Po rozpatrzeniu interwencji uznano ją za niezasadną, co potwierdziły badania wody.

Przeprowadzono 6 planowych kontroli urządzeń wodociągowych tj. ujęcia Gołuchowice, ujęcia Tuliszów, ujęcia Żeliszawice, ujęcia Kopalnia Dolomitu, ujęcia zakładowego Unimot Express Sp. z o.o. Oddział Siewierz, ujęcia zakładowego Air Products Sp. z o.o. podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

W ramach monitoringu jakości wody objęto również ciepłą wodę użytkową w następujących budynkach:

1. Hotel Finezia Kuźnica Podleśna 4 w Wojkowicach Kościelnych - w związku z organizacją Dni Diecezjalnych Świątowych Dni Młodzieży Kraków 2016 r. przeprowadzono badania ciepłej wody, które wykazały że woda spełnia wymagania zgodnie z załącznikami 1E i 8 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015 poz. 1989).
2. Szpitalu Chorób Płuc w Siewierzu przy ulicy Ks. Bp. Z. Oleśnickiego 21 - wyniki badań wykazały że woda spełnia wymagania zgodnie z załącznikami 1E i 8 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015 poz. 1989).

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Na terenie gminy zlokalizowana jest pływalnia na terenie Hotelu Natura Residence Business & Spa w Siewierzu przy ulicy Suchej 4 składająca się z jacuzzi i niecki basenowej.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobierane były próbki wody do badań do maja 2016r.

Kwestionowany 1 wynik badania związany były z ogólną liczbą mikroorganizmów $36 \pm 2^\circ\text{C}$ po 48 h przekraczającą 100 jtk/1 ml. W przypadku obecności w/w bakterii w wodzie informowano administratora o stwierdzonych przekroczeniach.

Pomimo zapisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, (Dz. U. 2015 poz. 2016), zarządzający pływalnią nie uzgodnił z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Dąbrowie Górniczej harmonogramu pobierania próbek jak również nie przedstawił wyników badań. Wobec powyższego wezwano zarządzającego do przekazania wszystkich uzyskanych w 2016 r. wyników badań.

GMINA SŁAWKÓW

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Sławków



Na terenie gminy Sławków znajdują się 2 urządzenia wodociągowe oparte na ujęciach głębinowych (w tym 1 ujęcie zakładowe).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Sławków	Miejski zakład Wodociągów i kanalizacji Sławków ul. Okradzionowska 29b	1675 m ³ /dobę	8375
2.	MATSERWIS Sp. z o.o. Sławków	MATSERWIS Sp. z o.o. Sławków ul. Fabryczna 10	5 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W związku z kwestionowanymi wynikami badań próbek wody, ze względu na liczbę bakterii grupy coli, pobranych z ujęcia głębinowego w Sławkowie przy ulicy Okradzionowskiej 29b w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego oraz kontroli wewnętrznej prowadzonej przez MZWiK, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej stwierdził brak przydatności wody i nakazał przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu podjęcie natychmiastowych działań naprawczych. Jednocześnie MZWiK zapewnił mieszkańcom gminy wodę, którą dostarczano w beczkowszach oraz opakowaniach jednostkowych. Po przeprowadzonych przez MZWiK działaniach naprawczych, obejmujących dezynfekcję i płukanie studni głębinowej, zbiorników wody oraz sieci wodociągowej wykonano dodatkowe badania wody celem potwierdzenia skuteczności w/w działań. W związku z uzyskaniem wyników badań próbek wody, pobranych bezpośrednio z ujęcia, podawanej do sieci (pompownia) oraz sieci wodociągowej spełniających wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015 poz. 1989) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej stwierdził, iż woda nadaje się do spożycia przez ludzi.

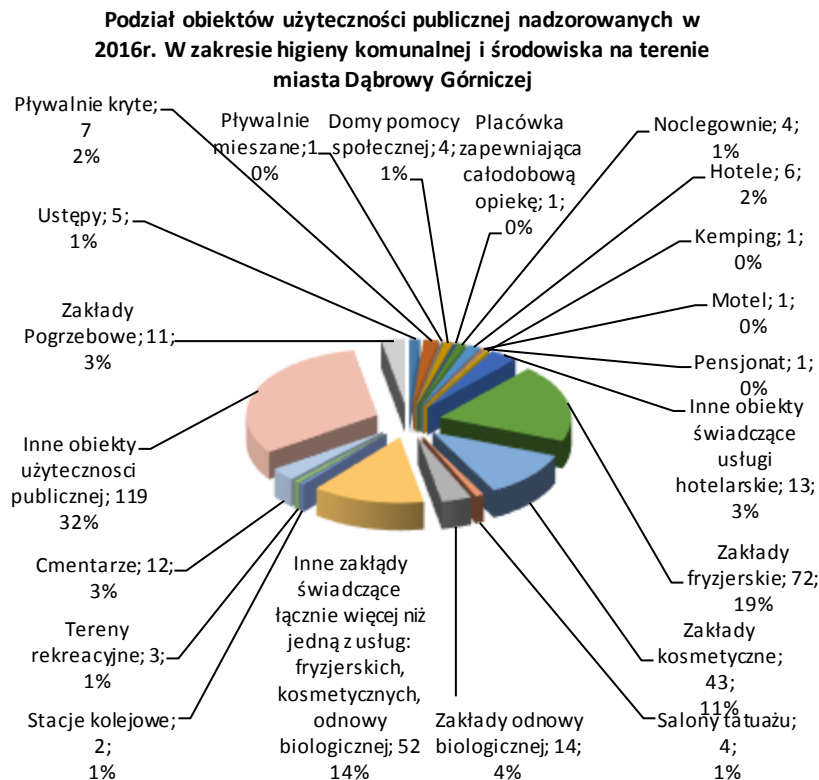
B. Obiekty użyteczności publicznej

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej znajdowało się ogółem **823** obiektów użyteczności publicznej:

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza znajduje się **376** obiektów użyteczności publicznej wśród których znajduje się:

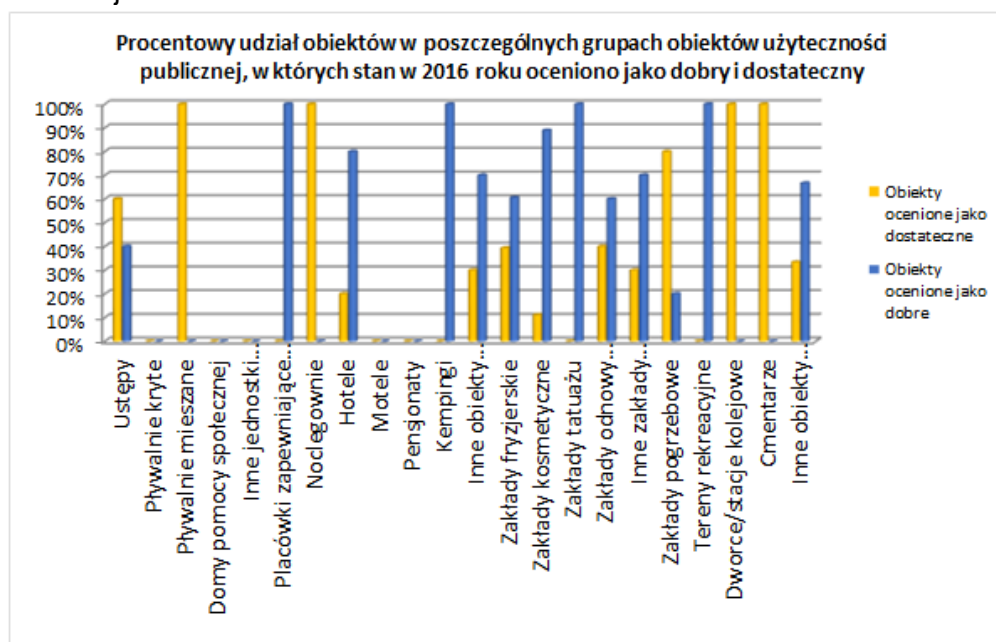
- **5** ustępów (w tym 3 ogólnodostępne w Centrach Handlowych, 1 publiczny oraz 1 nieskanalizowany-tymczasowy typu TOI - TOI),
- **7** pływalni krytych,
- **1** pływalnia mieszana (Aquapark Nemo-Wodny Świat),
- **4** domy pomocy społecznej,
- **1** placówka zapewniająca całodobową opiekę,
- **4** noclegownie,
- **6** hoteli,
- **1** motel,
- **1** pensjonat,
- **1** kemping,
- **13** innych obiektów świadczących usługi hotelarskie (w tym zajazdy, hoteliki, oboże, ośrodki wczasowe),
- **72** zakłady fryzjerskie,
- **43** zakłady kosmetyczne,
- **4** salony tatuażu,
- **14** zakładów odnowy biologicznej,
- **52** innych zakładów świadczących łącznie więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej,
- **2** stacje kolejowe,
- **3** tereny rekreacyjne (w tym 2 kąpieliska oraz 1 park),
- **11** zakładów pogrzebowych,
- **12** cmentarzy,
- **119** innych obiektów użyteczności publicznej.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA



Wśród grupy innych obiektów użyteczności publicznej znajdowały się: apteki, obiekty sportowe (hale, stadiony, kluby sportowe oraz boiska), obiekty kulturalno - widowiskowo-rozrywkowe (kina, ośrodki kultury, muzea, biblioteki), stacje paliw, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, sklepy zaopatrzenia medycznego, sklepy zielarsko-medyczne, lokal komisji poborowej, krematorium, laboratoria protetyczne, gabinety masażu/rehabilitacji, wysypisko śmieci, hurtownie farmaceutyczne.

61,1 % skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej zostało ocenionych jako dobre, a 38,9 % oceniono jako dostateczne.

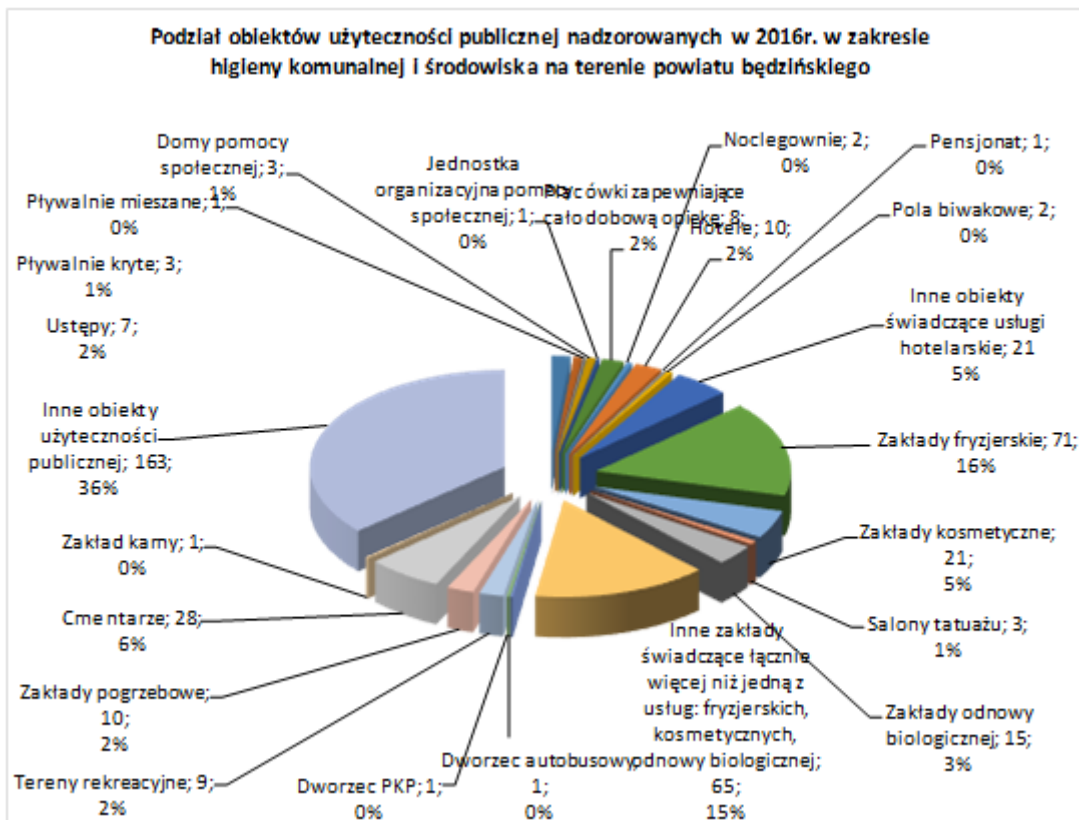


BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Na terenie powiatu będzińskiego znajduje się **447** obiektów użyteczności publicznej wśród których znajduje się:

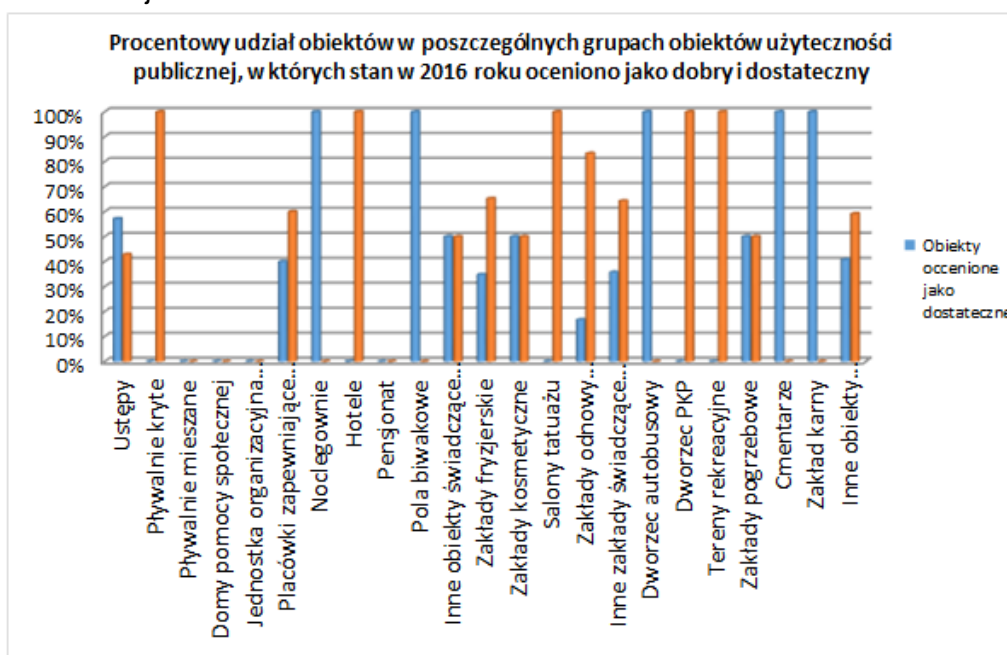
- **7** ustępów (w tym 2 ogólnodostępne w Centrach Handlowych, 3 publiczne, 1 zlokalizowany na terenie dworca PKP oraz 1 na terenie targowiska),
- **3** pływalnie kryte (pływalnia miejska Ośrodka Sportu i Rekreacji, pływalnia na terenie gimnazjum w Czeladzi, pływalnia na terenie hotelu),
- **1** pływalnia mieszana (Termy Rzymskie w Czeladzi),
- **3** domy pomocy społecznej,
- **1** inna jednostka organizacyjna pomocy społecznej
- **8** placówek zapewniających całodobową opiekę
- **2** noclegownie,
- **10** hoteli,
- **1** pensjonat,
- **2** pola biwakowe,
- **21** innych obiektów świadczących usługi hotelarskie (w tym zajazdy, hoteliki, oberże, ośrodki wczasowe, agroturystyka),
- **71** zakładów fryzjerskich,
- **21** zakładów kosmetycznych,
- **3** salony tatuażu,
- **15** zakładów odnowy biologicznej,
- **65** innych zakładów świadczących łącznie więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej,
- **1** dworzec autobusowy
- **1** dworzec PKP,
- **9** terenów rekreacyjnych, w tym miejsce wykorzystywane do kąpieli, plac wodny, basen sezonowy, strefy aktywności rodzinnej,
- **10** zakładów pogrzebowych,
- **28** cmentarzy,
- **1** zakład karny,
- **163** innych obiektów użyteczności publicznej.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**



Wśród grupy innych obiektów użyteczności publicznej znajdują się: apteki, obiekty sportowe (hale, stadiony, kluby sportowe oraz boiska), obiekty kulturalno-widowiskowo-rozrywkowe (kino, teatr, ośrodki kultury, muzea, biblioteki), stacje paliw, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, sklepy zaopatrzenia medycznego, sklepy zielarsko-medyczne, lokal komisji poborowej, laboratoria protetyczne, gabinety masażu/rehabilitacji, zakład karny, wysypisko śmieci, hurtownie farmaceutyczne.

54,1 % skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej zostało ocenionych jako dobre, a 45,9 % oceniono jako dostateczne.



C. Interwencje

Miasto Dąbrowa Górnicza

W 2016 r. od mieszkańców miasta Dąbrowa Górnicza wpłynęło **20** interwencji:

- **17** zostało rozpatrzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej,
- **1** została przekazana, po wstępnym rozpoznaniu, do załatwienia zgodnie z kompetencjami do Straży Miejskiej,
- **2** zostały wycofane.

W ramach rozpatrywania interwencji przeprowadzono łącznie **15** kontroli (w tym również sprawdzających), dokonano **3** oględzin, wydano **1** decyzję administracyjną, nałożono **1** mandat karny na kwotę 300,00 złotych. Zasadność zarzutów została potwierdzona w przypadku **4** interwencji.

Na uciążliwości powodowane przez hałas rozpatrzono **1** interwencję z 2015 r. (uwzględnioną w MZ-46 za 2015 rok) złożoną dnia 31.12.2015 r. szumów pochodzących od kryz grzejników w lokalu mieszkalnym. Ze względu na fakt, iż zgodnie z zebraniem materiałem za różne elementy instalacji centralnego ogrzewania zlokalizowane w lokalu mieszkalnym odpowiadają różne podmioty tj. Wspólnota Mieszkaniowa (do zaworu odcinającego włącznie), właściciel mieszkania (grzejniki) nie jest możliwe jednoznaczne określenie źródła hałasu a tym samym prawidłowe wskazanie strony zobowiązanej do przestrzegania wymagań sanitarnych i higienicznych. Wykonane pomiary wskazały na przekroczenia średniego poziomu dźwięku A jednakże niebyło możliwości jednoznacznego stwierdzenia, który element instalacji emituje hałas co w przypadku kilku podmiotów odpowiedzialnych za jego prawidłowe funkcjonowanie jest istotne. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie posiadają narzędzi do przeprowadzenia pomiarów hałasu uwzględniających jeden (wskazany) fragment instalacji centralnego ogrzewania gdyż poszczególne jego elementy nie mogą funkcjonować oddzielnie.

Wniesiono **7** interwencji dotyczących niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Po przeprowadzeniu analizy rejestrów podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne prowadzonych w tutejszej Stacji i braku ustawowych wskazań do przeprowadzenia kontroli lokali mieszkalnych przeprowadzono **7** kontroli części ogólnodostępnych. Przeprowadzone kontrole nie potwierdziły zasadności wnoszonych interwencji.

Oprócz interwencji dotyczących uciążliwości powodowanych przez hałas czy niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi wniesiono **11** interwencji, które dotyczyły:

- szcurów przy śmietnikach, z których korzystają zarówno mieszkańcy jak i podmioty prowadzące działalność gospodarczą,
- bytowaniem gołębi na zewnątrz budynków, zanieczyszczeniem przylegających terenów,
- uciążliwego zapachu,
- zakłócania spokoju podczas wyładowywania towaru dostarczanego w godzinach rannych do sklepu,
- brak wymiany worków stonijnych przez lokatora i zanieczyszczenia klatki schodowej,
- niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w zakładzie fryzjerskim,
- niewłaściwego stanu zsyków,
- niekorzystania klientów parku wodnego z natrysków.

Z grupy tej **1** interwencję przekazano do rozpatrzenia zgodnie z kompetencjami. W ramach rozpatrzonych **10** interwencji przeprowadzonych zostało łącznie **8** kontroli, dokonano **3** oględzin, nałożono **1** mandat karny na kwotę 300,00 zł i wydano **1** decyzję. Po przeprowadzeniu w/w kontroli osoby wnoszące interwencję były informowane o podjętych czynnościach.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W przypadku Studia Fryzur „Bis” w Dąbrowie Górniczej ul. Żeromskiego 13 nałożono **1** mandat karny w wysokości **300 zł** za zły stan sanitarno-higieniczny oraz wydano **1** decyzję nakazującą w terminie natychmiastowym:

- unieruchomienie stanowiska przeznaczonego do kosmetyki dłoni,
- prowadzenie dezynfekcji narzędzi i przyborów fryzjerskich po każdym kliencie,
- utrzymywanie w należytym stanie higieniczno-sanitarnym pomieszczeń lokalu, w tym wózków przeznaczonych na przybory i narzędzia fryzjerskie, stanowisk fryzjerskich, blatów roboczych, pomieszczenia socjalnego.

Po przeprowadzonej kontroli sprawdzającej stwierdzono wykonanie obowiązków decyzji.

Powiat Będziński

W 2016 r. od mieszkańców powiatu będzińskiego wpłynęło **28** interwencji:

- 18 zostało rozpatrzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej,
- 6 zostało przekazanych do załatwienia zgodnie z kompetencjami do właściwych organów (urzędów miast/gmin, urzędu ochrony konkurencji i konsumentów, inspekcji handlowej) - 5 przekazano bez wstępnego rozpatrzenia, 1 po wstępnym rozpatrzeniu),
- 1 została wycofana,
- 2 dotyczące: kontroli lokalu mieszkalnego oraz hałasu emitowanego do środowiska od restauracji wobec której toczy się postępowanie przed właściwym organem tj. starostwem powiatowym poinformowano o braku kompetencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej do rozpatrzenia sprawy,
- 1 sprawę pozostawiono bez rozpatrzenia (anonimowe zgłoszenie dotyczące nielegalnej zabudowy, które do wiadomości otrzymał również organ nadzoru budowlanego).

W ramach rozpatrywania interwencji przeprowadzono łącznie 21 kontroli (w tym również sprawdzających), dokonano 2 oględzin, nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 600,00 złotych. Zasadność zarzutów została potwierdzona w przypadku 7 interwencji.

Wniesiono 6 interwencji dotyczących niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Po przeprowadzeniu analizy rejestrów podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne prowadzonych w tutejszej Stacji i braku ustawowych wskazań do przeprowadzenia kontroli lokali mieszkalnych przeprowadzono 10 kontroli części ogólnodostępnych. W wypadku 3 interwencji zarzuty zostały potwierdzone podczas kontroli, nałożono 1 mandat karny na kwotę 100,00 zł za niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny klatki schodowej.

Oprócz interwencji dotyczących uciążliwości powodowanych przez hałas czy niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi wniesiono 18 interwencji, które dotyczyły :

- bytowaniem gołębi na zewnątrz budynków, zanieczyszczeniem przylegających terenów,
- uciążliwego zapachu,
- niewłaściwego stanu placu zabaw,
- zagrożenia epidemiologicznego od wału (nasypu ziemnego),
- niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w zakładzie fryzjerskim,
- niewłaściwych warunków w domach opieki,
- działalności gospodarczej firmy zajmującej się produkcją i wymianą okien,
- pękniętej rury kanalizacyjnej,
- zwierząt hodowlanych,
- niewłaściwej jakości ubranek dziecięcych,
- nielegalne składowanie odpadów z ferm kurzych,
- usług opiekuńczych świadczonych dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego łaźni zakładu karnego,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- braku miejsca oraz środków do utrzymania czystości naczyń w pawilonach i stołówce zakładu karnego.

Z grupy tej 6 interwencji przekazano do rozpatrzenia zgodnie z kompetencjami. W ramach rozpatrzonych 12 interwencji przeprowadzonych zostało łącznie 11 kontroli, dokonano 2 oględzin, nałożono 1 mandat karny na kwotę 500,00 zł. Po przeprowadzeniu w/w kontroli osoby wnoszące interwencję były informowane o podjętych czynnościach.

W związku ze złożoną interwencją oraz przeprowadzoną kontrolą w Domu Seniora „Bożena” w Siewierzu przy ul. 11-Listopada 17 nałożono mandat karny w wysokości 500 zł za: zły stan higieniczno-sanitarny magazynów przechowywania zarówno bielizny czystej jak i brudnej, brak zachowanej segregacji zapasowych kołder, poduszek, materacy, przeterminowane leki w pokoju zabiegowym, brak segregacji sprzętu jednorazowego, brak środka do dezynfekcji skóry, rąk, powierzchni, brak środków ochrony indywidualnej personelu.

Kontrola sprawdzająca potwierdziła usunięcie ww. nieprawidłowości.

D. Działalność kontrolno-represyjna w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego:

Miasta Dąbrowa Górnicza:

Z wydanych ogółem **118** decyzji merytorycznych **51** dotyczyło miasta Dąbrowa Górnicza wśród nich znalazło się:

- a) **7** decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości,
- b) **7** decyzji umarzających postępowanie,
- c) **30** decyzji zezwalających na ekshumację i transport zwłok lub szczątków ludzkich,
- d) **6** decyzji dla podmiotów leczniczych,
- e) **1** decyzję wygaśnięcia,

Wydano **108** decyzji płatniczych za czynności kontrolne podczas których stwierdzono nieprawidłowości, inne czynności kontrolne w związku z wnioskami przedsiębiorców, podmiotów leczniczych.

Wydano **18** postanowień, w tym: **11** dotyczących sprowadzenia zwłok lub szczątków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, **5** przedłużających termin załatwienia sprawy, **1** zawieszające postępowanie oraz **1** podejmujące postępowanie.

Opracowano **43** opinie sanitarne dotyczące:

- imprez masowych - **9**
- obiektów użyteczności publicznej - **20**
- procedur procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi – **7**
- środków transportu – **4**
- uchwał o wykazie kąpielisk – **1**
- podmiotów leczniczych – **2**

Na terenie cmentarzy parafialnych i komunalnych zlokalizowanych w Dąbrowie Górniczej nadzorowano **34** ekshumacje.

Powiat będziński:

Z wydanych ogółem **118** decyzji merytorycznych **67** dotyczyło powiatu będzińskiego wśród nich znalazło się:

- a) **7** decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości,
- b) **1** prolongata terminu wydanej decyzji administracyjnej,
- c) **5** decyzji umarzających postępowanie,
- d) **35** decyzji zezwalających na ekshumację i transport zwłok lub szczątków ludzkich,
- e) **10** decyzji dla podmiotów leczniczych,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- f) 7 decyzji – pozytywnych ocen higienicznych na stosowanie materiałów/wyrobów przeznaczonych do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
g) 2 decyzję wygaśnięcia,

Wydano 119 decyzji płatniczych za czynności kontrolne podczas których stwierdzono nieprawidłowości, inne czynności kontrolne w związku z wnioskami przedsiębiorców, podmiotów leczniczych,

Wydano 15 postanowień, w tym: 13 dotyczących sprowadzenia zwłok lub szczątków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz 2 przedłużające termin załatwienia sprawy.

Opracowano 97 opinii sanitarnych dotyczących:

- imprez masowych - 10
- obiektów użyteczności publicznej - 18
- procedur procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi – 3
- środków transportu – 7
- podmiotów leczniczych – 2
- projektów uchwał dotyczących regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gminy – 7
- projektów uchwał dotyczących szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych, w zakresie częstotliwości - 7

Na terenie cmentarzy parafialnych i komunalnych zlokalizowanych w powiecie będzińskim nadzorowano 28 ekshumacji.

VII. OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA

1. Ogólna liczba placówek pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej oraz liczba kontroli

Dąbrowa Górnicza

Nazwa placówki	Liczba w ewidencji	Liczba skontrolowanych	% skontrolowanych	Ilość kontroli
Żłobki	6	6	100	6
Przedszkola	30	30	100	36
Szkoły podstawowe	12	12	100	26
Gimnazja	4	4	100	12
Zespoły szkół	15	15	100	32
Szkoły Wyższe i Policealne	3	1	33	1
Inne	27	16	59	17
Razem	97	84	87	130

Powiat będziński

Nazwa placówki	Liczba w ewidencji	Liczba skontrolowanych	% skontrolowanych	Ilość kontroli
Żłobki	10	8	80	11
Przedszkola	40	40	100	49
Szkoły podstawowe	21	21	100	30
Gimnazja	8	8	100	12
Zespoły szkół	16	16	100	50
Szkoły Policealne	1	1	100	1
Inne	11	10	90	9
Razem	107	104	97	162

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Przeprowadzono kontrole planowane oraz ponadplanowe, które związane były najczęściej z oceną bieżącego stanu sanitarno-higienicznego, organizacją wypoczynku zimowego i letniego, przygotowaniem szkół do nowego roku szkolnego, oceną dostosowania mebli szkolnych/przedszkolnych do wzrostu uczniów/dzieci. Przeprowadzono również kontrole sprawdzające oraz interwencyjne.

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych w 2 placówkach nie będących pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej, prowadzących działalność gospodarczą w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3. W wyniku kontroli wydano w 1 placówce decyzję administracyjną, zobowiązującą właściciela do zapewnienia badań sanitarno-epidemiologicznych dla personelu sprawującego opiekę nad dziećmi do lat 3.

2. Działalność represyjna

Dąbrowa Górnicza

Rok	Liczba decyzji	Liczba prolongat	Liczba decyzji płatniczych / kwota	Liczba zakończonych decyzji wydanych w roku bieżącym i z lat ubiegłych	Liczba interwencji
2016	8	12	16/2013,75	11	4

Powiat będziński

Rok	Liczba decyzji	Liczba prolongat	Liczba decyzji płatniczych / kwota	Liczba zakończonych decyzji wydanych w roku bieżącym i z lat ubiegłych	Liczba interwencji
2016	10	3	16/2258,00	9	5

Wydane decyzje dotyczyły najczęściej:

- zapewnienia równej nawierzchni dróg, przejść,
- zapewnienia środków higieny osobistej w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów,
- dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii,
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego podłóg w salach zajęć;
- zapewnienia higieny pracy umysłowej uczniów,
- doprowadzenia urządzeń sanitarnych do prawidłowego stanu technicznego,
- zapewnienia bieżącej ciepłej wody przy wszystkich umywalkach w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów,
- zapewnienia badań do celów sanitarno-epidemiologicznych wśród personelu sprawującego opiekę nad dziećmi do lat 3.

Rozpatrzono ogółem 9 interwencji, które dotyczyły:

Dąbrowa Górnicza

- 1) Nieprawidłowego stanu sanitarno-higienicznego suchego basenu oraz problemu wszawicy w Centrum Zabaw dla dzieci „Bajoko” w Dąbrowie Górniczej. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w/w zakresie - **interwencja bezzasadna**.
- 2) Nieprawidłowego stanu technicznego przebieralni dla uczniów przy sali gimnastycznej w Gimnazjum nr 1 przy ul. Królowej Jadwigi 11 w Dąbrowie Górniczej. Kontrola potwierdziła zasadność interwencji. Wydano zalecenia pokontrolne. Za kontrolę stwierdzającą niepra-

- widłowości strona otrzymała decyzję płatniczą. **Interwencja zasadna.** Przeprowadzona rekontrola wykazała usunięcie nieprawidłowości.
- 3) Występowania wszawicy wśród uczniów Zespołu Szkolno- Przedszkolnego nr 4 w Dąbrowie Górniczej ul. Ofiar Katynia 76. Przeprowadzono przeglądy czystości skóry głowy i nie stwierdzono przypadków wszawicy u dzieci, za wyjątkiem dziecka, którego rodzic zgłosił w/w problem - **interwencja bezzasadna.**
 - 4) Nieprawidłowego oświetlenia sal lekcyjnych, przejść komunikacyjnych i korytarzy w Zespole Szkolno- Przedszkolnym nr 6 w Dąbrowie Górniczej ul. Idzikowskiego 139. Przeprowadzone pomiary oświetlenia światłem elektrycznym przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Dąbrowie Górniczej wykazały niezgodności z wymaganiami - **interwencja zasadna.**

Powiat będziński

- 1) Przyzwolenia Dyrektora na przyprowadzanie chorych dzieci do przedszkola w Zespole Szkolno- Przedszkolnym nr 1 w Strzyżowicach - **interwencja bezzasadna.**
- 2) Prowadzenia prac remontowych na terenie Gimnazjum nr 3 przy ul. Krakowskiej w Będzinie, a w szczególności uciążliwego zapachu farby w pracowni chemicznej oraz prac szlifierskich w sali gimnastycznej, powodujących zapylenie podczas pobytu uczniów w szkole. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w/w zakresie - **interwencja bezzasadna.**
- 3) Nieprawidłowego stanu sanitarno–higienicznego pomieszczeń sanitarnych dla dzieci przy grupie 4 latków w Przedszkolu Publicznym nr 9 w Czeladzi ul. 35 lecia 8. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w/w zakresie - **interwencja bezzasadna.**
- 4) Występowania wszawicy wśród uczniów Szkoły Podstawowej nr 8 w Będzinie ul. Orła 4. Przeprowadzono przeglądy czystości skóry głowy i nie stwierdzono przypadków wszawicy u dzieci - **interwencja bezzasadna.**
- 5) Pobytu chorych dzieci na terenie Przedszkola Miejskiego w Sławkowie przy ul. Gen. Wł. Sikorskiego 10. Kontrolę przeprowadzono wspólnie z przedstawicielami sekcji Epidemiologii i Higieny Żywności Żywnienia i Przedmiotów Użytku. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości - **interwencja bezzasadna.**

3. Współpraca z placówkami szkolno–wychowawczymi

- 1) Przesłano regulamin konkursu dla organizatorów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania, pod nazwą: „Wakacje: bezpiecznie, zdrowo i zabawnie” do wykorzystania w trakcie bieżącej pracy.
- 2) W okresie wakacji w placówkach organizujących wypoczynek w miejscu zamieszkania rozdano 25 sztuk kolorowanek nt. „Bezpiecznych wakacji”.
- 3) W związku w trwającym sezonem zachorowań i przeziębień przekazano placówkom oświatowym materiały edukacyjne na temat zapobiegania grypie w szkołach i placówkach oświatowych. W trakcie kontroli w/w placówkach omówiono podstawowe informacje o wirusach grypy, przygotowaniu pomieszczeń, w których przebywają uczniowie oraz sposób opieki nad nimi w przypadku wystąpienia objawów grypopodobnych. Zwrócono szczególną uwagę na możliwość przeniesienia zakażenia poprzez niezachowanie zasad tzw. reżimu sanitarnego przez personel.
- 4) Pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży brali czynny udział w ramach zabezpieczenia sanitarno-epidemiologicznego Świątowych Dni Młodzieży. Przeprowadzono m.in. kontrole placówek oświatowych wytypowanych do przyjęcia pielgrzymów. Zwrócono szczególną uwagę na zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu. Sprawdzone stan sanitarno-higieniczny i techniczny pomieszczeń sanitarnych, natrysków, boisk i placów rekreacyjnych oraz sal gimnastycznych, na których odbywały się imprezy towarzyszące.

- 5) W okresie poprzedzającym ferie zimowe przekazano uczniom klas IV-VI szkół podstawowych oraz gimnazjów regulamin konkursu organizowanego w ramach akcji „Bezpieczne Ferie 2016” pod nazwą „Snupek radzi, jak zimą bezpiecznie się bawić”.

4. Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć w-f

Zdecydowana większość placówek dysponuje własną infrastrukturą do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W większości przypadków, placówki posiadają zarówno salę gimnastyczną pełnowymiarową lub zastępczą, jak i boiska, halę sportową oraz basen. Stan sanitarno-techniczny bloków sportowych ulega sukcesywnej poprawie. Liczne modernizacje, zakup nowego certyfikowanego sprzętu sportowego powoduje, że lekcje w-f stają się bardziej atrakcyjne i urozmaicone.

Dąbrowa Górnicza

W roku kalendarzowym 2016 zmodernizowano całą infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego (sala gimnastyczna, basen, pomieszczenia sanitarno- higieniczne przy bloku sportowym) w Zespole Szkół nr 3 w Dąbrowie Górniczej ul. Morcinka. W Zespole Szkół Sportowych w Dąbrowie Górniczej zmodernizowano basen wraz z zapleczem sanitarnym.

Powiat będziński

W omawianym okresie sprawozdawczym w 1 szkole podstawowej wyremontowano istniejące boisko, położono nową nawierzchnię, zamontowano bramki i piłko chwyty (Szkoła Podstawowa nr 7 w Czeladzi), wybudowano nową halę sportową przy Szkole Podstawowej nr 2 w Siewierzu oraz zadaszone boisko sportowe przy Miejskim Zespole Szkół w Czeladzi. W Szkole Podstawowej nr 1 w Wojkowicach wybudowano nowe boisko sportowe.

5. Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

Sytuacja w zakresie profilaktycznej działalności szkolnej służby zdrowia utrzymuje się na porównywalnym poziomie w stosunku do lat ubiegłych. Wszystkie placówki szkolno-wychowawcze mają zapewnioną opiekę pielęgniarską. Skontrolowane szkolne gabinety (29 w Dąbrowie Górniczej i 42 w powiecie będzińskim) spełniają wymagania określone w §27, §29 oraz §36 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Cztery szkoły zapewniają profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami w pomieszczeniach zastępczych tj. na terenie placówki (Społeczne Szkoły Towarzystwa Szkolnego w Dąbrowie Górniczej, Zespół Szkół w Brudzowicach, Szkoła Podstawowa nr 2 w Siewierzu, Szkoła Podstawowa w Toporowicach) oraz poza terenem szkoły (Zespół Szkół Katolickich w Dąbrowie Górniczej). Stan sanitarno-techniczny gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej nie budził zastrzeżeń.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

6. Ocena dożywiania

Dąbrowa Górnicza

Nazwa placówki	Liczba placówek wydających obiady II daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów II daniowych	Liczba placówek wydających obiady I daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów I daniowych	Liczba placówek wydających napój	Liczba uczniów w pijących napój	Liczba uczniów otrzymujących dofinansowanie z MOPS
Szkoły podstawowe	11	1404	1	165	12	3195	171
Gimnazja	4	281	0	0	0	0	34
Zespoły szkół	11	1587	3	267	11	2827	166
Razem	26	3272	4	432	23	6022	371

Powiat będziński

Nazwa placówki	Liczba placówek wydających obiady II daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów II daniowych	Liczba placówek wydających obiady I daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów I daniowych	Liczba placówek wydających napój	Liczba uczniów pijących napój	Liczba uczniów otrzymujących dofinansowanie z MOPS
Szkoły podstawowe	17	2271	4	186	17	3755	429
Gimnazja	5	268	2	93	1	163	62
Zespoły szkół	11	2048	4	469	14	3492	280
Razem	33	4587	10	748	32	7410	771

7. Badania problemowe prowadzone w placówkach szkolno-wychowawczych

Ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii oraz stan umeblowania szkół/przedszkoli

Powiat będziński

Nazwa zakładu	Ogólna liczba w ewidencji	Liczba szkół/przedszkoli, w których dokonano pomiaru /liczba oddziałów	Liczba uczniów/dzieci zmierzonych	Liczba placówek z nieprawidłowościami/liczba uczniów/dzieci siedzących nieprawidłowo
Przedszkola	40	35/110	1610	1/19
Szkoły Podstawowe	21	16/86	1349	2/44
Zespoły szkół (przedszkola i szkoły podstawowe)	16	15/86	1489	1/48
Razem	77	66/282	4448	4/111

Badania, które przeprowadzono w 35 przedszkolach (co stanowi 87% nadzorowanych obiektów) wykazały, że 1,2% badanych przedszkolaków siedzi nieprawidłowo. Z przeprowadzonych

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

badania i kontroli sanitarnych wynika, że problem prawidłowego rozsadzania dzieci, w omawianym roku sprawozdawczym, nie został rozwiązany we wszystkich skontrolowanych przedszkolach.

Badania, które przeprowadzono w 16 szkołach podstawowych (co stanowi 76% nadzorowanych obiektów) wykazały, że w 2 szkołach 44 tj. 3,2% zbadanych uczniów siedziało nieprawidłowo. W 15 zespołach szkół (co stanowi 93,7% nadzorowanych placówek) badania wykazały, że 3,2% badanych uczniów siedzi nieprawidłowo. Z przeprowadzonych badań i kontroli sanitarnych wynika, że problem prawidłowego rozsadzania uczniów/ dzieci nie został w omawianym roku rozwiązany we wszystkich skontrolowanych szkołach. Placówki, w których stwierdzono nieprawidłowości zobowiązano do dostosowania mebli szkolnych/przedszkolnych do wymagań ergonomii.

Przeprowadzono również kontrole dotyczące przestrzegania przepisów, określających wymagania higieniczne i zdrowotne dla sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo– wychowawczych.

W myśl § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31 grudnia 2002r. (Dz. U. Nr 6 z 2003r.poz.69) szkoły i placówki nabywają wyposażenie posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty. Wymogiem tym objęte są meble szkolne i przedszkolne, sprzęt szkolny, urządzenia sportowe, urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw. Pod kątem posiadania mebli szkolnych i przedszkolnych z certyfikatami skontrolowano 85 przedszkoli i szkół.

Zebrane dane przedstawiają się następująco:

- 1 placówka posiada do 50% mebli z certyfikatami,
- 38 placówek posiada powyżej 50% mebli z certyfikatami,
- 46 placówek posiada 100% mebli z certyfikatami.

Dąbrowa Górnicza

Nazwa zakładu	Ogólna liczba w ewidencji	Liczba szkół/przedszkoli w których dokonano pomiaru liczba oddziałów	Liczba uczniów/dzieci zmierzonych	Liczba placówek z nieprawidłowościami /Liczba uczniów/dzieci siedzących nieprawidłowo
Przedszkola	30	26/83	1039	0/0
Szkoły Podstawowe	12	12/68	1140	0/0
Zespoły szkół (przedszkola i szkoły podstawowe)	15	9/54	915	1/45
Razem	57	47/205	3094	1/45

Badania, które przeprowadzono w 12 szkołach podstawowych (co stanowi 100% nadzorowanych obiektów) wykazały, że 100 % badanych uczniów siedzi prawidłowo. Badania, które przeprowadzono w 26 przedszkolach (co stanowi 87% nadzorowanych placówek) wykazały również, że wszystkie dzieci siedzą prawidłowo.

Badania w w/w zakresie przeprowadzono również w 9 zespołach szkół. Z uzyskanej oceny wynika, że w jednej ze skontrolowanych szkół, 45 uczniów korzysta z mebli niedostosowanych do wymagań ergonomii. Z przeprowadzonych badań i kontroli sanitarnych wynika, że problem prawidłowego rozsadzania uczniów nie został w omawianym roku rozwiązany we wszystkich skontrolowanych szkołach.

Placówkę, w której stwierdzono nieprawidłowości zobowiązano do dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii.

Przeprowadzono również kontrole dotyczące przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dla sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo– wychowawczych.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W myśl § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31 grudnia 2002r. (Dz. U. Nr 6 z 2003r.poz.69) szkoły i placówki nabywają wyposażenie posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty. Wymogiem tym objęte są meble szkolne i przedszkolne, sprzęt szkolny, urządzenia sportowe, urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw.

Pod kątem posiadania mebli szkolnych i przedszkolnych z certyfikatami skontrolowano 61 przedszkoli i szkół.

Zebrane dane przedstawiają się następująco:

- 2 placówki posiadają 50 % mebli z certyfikatami,
- 32 placówek posiada powyżej 50% mebli z certyfikatami,
- 27 placówek posiada 100% mebli z certyfikatami.

8. Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

Dąbrowa Górnicza

Nazwa placówki	Liczba szkół/ oddz. w których przeprowadzono ocenę	Liczba szkół/ oddz. w których stwierdzono nieprawidłowości
Szkoły podstawowe	13/ 149	0/0
Gimnazja	4/ 41	0/0
Zespoły szkół	9/135	0/0
Razem	26/ 325	0/0

Powiat będziński

Nazwa placówki	Liczba szkół/ oddz. w których przeprowadzono ocenę	Liczba szkół/ oddz. w których stwierdzono nieprawidłowości
Szkoły podstawowe	18/187	0/0
Gimnazja	6/47	0/0
Zespoły szkół	17/253	1/10
Razem	41/487	1/10

Podczas kontroli brano pod uwagę potrzebę równomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia.

Analizując rozkład zajęć lekcyjnych oceniano, czy:

- zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż 1 godzina,
- różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia nie jest większa od 1 godziny.

Ułożenie planu zajęć zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy umysłowej ułatwia przyswajanie wiedzy przez uczniów. Wyniki oceny rozkładów zajęć lekcyjnych pokazują, że odpowiednie ich rozplanowanie stanowiło problem w omawianym okresie sprawozdawczym.

Nieprawidłowości w/w zakresie stwierdzono w 10 oddziałach Zespołu Szkół nr 4 w Będzinie. Wydano decyzję administracyjną. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca potwierdziła usunięcie wskazanych uchybień.

9. Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

Przeprowadzone kontrole sanitarne w okresie od stycznia do grudnia 2016r. odnośnie realizacji §8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U.2003, nr 6, poz. 69 ze zmianami) w zakresie dostępu do ciepłej bieżącej wody w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów wykazały, że omawiany problem utrzymuje się na poziomie roku ubiegłego. Nadal istnieją placówki, które dysponują tylko jedną umywalką w/w pomieszczeniach z instalacją ciepłej wody tj.:

Powiat będziński

1. Szkoła Podstawowa Nr 4 w Będzinie
2. Szkoła Podstawowa Nr 10 w Będzinie
3. Zespół Szkolno- Przedszkolny w Sączowie

Dąbrowa Górnicza

1. Zespół Szkolno- Przedszkolny Nr 3 w Dąbrowie Górniczej (dawna Szkoła Podstawowa nr 2)
2. Gimnazjum Nr 1 w Dąbrowie Górniczej

Dzieci i młodzież to grupa wiekowa najbardziej narażona na infekcje, choroby zakaźne i wirusowe. Dlatego też w trosce o ich zdrowie i ukształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych należy dążyć, aby dostęp do ciepłej bieżącej wody zapewniony był przy każdej umywalce. W roku 2016 wydano 5 decyzji administracyjnych zobowiązujących Dyrektorów placówek oświatowych do poprawy istniejącego stanu sanitarno-higienicznego. W roku sprawozdawczym Szkoła Podstawowa nr 8 w Będzinie, która do tej pory nie zapewniała ciepłej wody przy wszystkich umywalkach, w wyniku przeprowadzonego generalnego remontu zapewniła właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej.

10. Możliwość pozostawienia przez uczniów części podręczników i przyborów szkolnych

Skontrolowane szkoły w 100% zapewniły uczniom możliwość pozostawienia na terenie placówki części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U.2003, nr 6, poz. 69 ze zm.)

Dąbrowa Górnicza

W miesiącu kwietniu 2016r. upoważnieni przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej przeprowadzili w Szkole Podstawowej Nr 12 w Dąbrowie Górniczej przy ul. Tysiąclecia 25 ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Zgodnie z zakresem badania zważono 238 uczniów z 12 oddziałów oraz ich plecaki. Plecaki zważono z całą zawartością, którą uczeń przyniósł do szkoły.

Analizując powyższy temat należy podkreślić, że brak jest uregulowań prawnych, co do obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Według zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia przeciętny ciężar tornistra nie powinien przekraczać 10 do 15 % masy ciała ucznia. Należy zwrócić uwagę, że nadmiernie obciążone plecaki i ich nieprawidłowe noszenie mogą być przyczyną wad postawy u dzieci.

Wyniki przeprowadzonych badań wskazują, że w przypadku 70% uczniów ciężar tornistra jest znacznie większy niż 10% wagi ciała uczniów. Przeciążone szkolne plecaki wynikają nie tylko ze zbyt dużej liczby książek i zeszytów. Uczniowie noszą w swoich plecakach więcej niż jeden piórnik, notatniki, pamiętniki, maskotki oraz termosy, butelki z napojami i pojemniki z drugim śniadaniem. Konieczna jest eliminacja zbędnego obciążenia ucznia. Ścisła współpraca z rodzi-

cami może nauczyć dzieci racjonalnego pakowania tornistrów i usuwania z nich niepotrzebnych rzeczy.

Powiat będziński

W miesiącu kwietniu 2016r. upoważnieni przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej przeprowadzili w 3 placówkach szkolnych na terenie powiatu będzińskiego ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Badanie przeprowadzono w następujących placówkach:

- 1) Gimnazjum nr 1 w Będzinie ul. Sportowa 1
- 2) Gimnazjum w Siemoni ul. Kościuszki 71
- 3) Szkoła Podstawowa w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Strzyżowicach ul. 1 Maja 17

Zgodnie z zakresem badania zważono ogółem 490 uczniów z 24 oddziałów oraz ich plecaki. Plecaki zważono z całą zawartością, którą uczeń przyniósł do szkoły. Analizując powyższy temat należy podkreślić, że brak jest uregulowań prawnych, co do obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Według zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia przeciętny ciężar tornistra nie powinien przekraczać 10 do 15 % masy ciała ucznia. Należy zwrócić uwagę, że nadmiernie obciążone plecaki i ich nieprawidłowe noszenie mogą być przyczyną wad postawy u dzieci.

Wyniki przeprowadzonych badań wskazują, że w przypadku 4% uczniów gimnazjów ciężar tornistra jest znacznie większy niż 10% wagi ciała uczniów, natomiast w przypadku 13% uczniów szkoły podstawowej ciężar tornistra przekracza 10% wagi ciała uczniów. Przeciężone szkolne plecaki wynikają nie tylko ze zbyt dużej liczby książek i zeszytów. Uczniowie noszą w swoich plecakach więcej niż jeden piórnik, notatniki, pamiętniki, maskotki oraz termosy, butelki z napojami i pojemniki z drugim śniadaniem. Konieczna jest eliminacja zbędnego obciążenia ucznia. Ścisła współpraca z rodzicami może nauczyć dzieci racjonalnego pakowania tornistrów i usuwania z nich niepotrzebnych rzeczy.

11. Pomiary natężenia oświetlenia

Na zlecenie Oddziału Nadzoru Sanitarnego sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży w okresie od stycznia do grudnia 2016r. pracownicy Oddziału Laboratoryjnego PSSE w Dąbrowie Górniczej dokonali pomiaru oświetlenia na stanowisku pracy w 5 następujących placówkach:

Powiat będziński

- 1) Przedszkole Miejskie Nr 11 w Będzinie ul. Podłósie 10
- 2) Przedszkole Publiczne Nr 7 w Czeladzi ul. Waryńskiego 19
- 3) Przedszkole Publiczne Nr 4 w Czeladzi ul. Miasta Auby 14
- 4) Przedszkole Publiczne w Mierzęcicach ul. Bankowa 24
- 5) Szkoła Podstawowa nr 8 w Będzinie ul. Orła 4

Pomiary oświetlenia elektrycznego wykonano w salach lekcyjnych, pracowniach komputerowych, bibliotekach, świetlicach szkolnych, salach gimnastycznych, gabinetach profilaktyki medycznej i pomocy przedlekarskiej, pokojach nauczycielskich oraz w przejściach komunikacji ogólnej.

Pomiary natężenia światłem elektrycznym wykonano luksomierzem typ L- 20 A firmy Sonopan, posiadającym aktualne świadectwo wzorcowania, zgodnie z normą PN – 83/E-04040.03 „Pomiary fotometryczne i radiometryczne. Pomiar natężenia oświetlenia”.

Badanie przeprowadzono w godzinach wieczornych, gdy jedynym źródłem oświetlenia było światło elektryczne.

W/w placówki prowadzą nauczanie w godzinach od 8 – 16.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ze zmierzonych wartości obliczono średnie natężenie oświetlenia i równomierność oświetlenia. Ocenę zgodności warunków pracy z wymaganiami przeprowadzono poprzez porównanie w/w wartości z wymaganiami podanymi w normie PN-EN 12464-1:2012.

Nazwa zakładu	Liczba pomieszczeń/ oznaczeń, w których dokonano pomiaru oświetlenia	Liczba pomieszczeń/ oznaczeń, w których stwierdzono niedoświetlenie
Przedszkole Miejskie Nr 11 w Będzinie ul. Podłósie 10	5/58	3/30
Przedszkole Publiczne Nr 7 w Czeladzi ul. Waryńskiego 19	8/103	6/80
Przedszkole Publiczne Nr 4 w Czeladzi ul. Miasta Auby 14	7/104	5/79
Przedszkole Publiczne w Mierzęcicach ul. Bankowa 24	9/146	2/2
Szkoła Podstawowa nr 8 w Będzinie ul. Orła 4	29/581	3/25
Razem	58/992	19/216

Opracowane wyniki pomiarów oświetlenia elektrycznego przekazano i omówiono z Dyrektorami poszczególnych placówek. Ocena uzyskanych wyników wskazuje, że większość pomieszczeń posiada nieprawidłowe oświetlenie, które może powodować nadmierne zmęczenie wzroku, utrudniać czytanie i pisanie. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż w dniu pomiarów nie wszystkie świetlówki i żarówki były sprawne.

Dąbrowa Górnicza

- 1) Prywatna Szkoła Podstawowa i Prywatne Gimnazjum „Fundacji Serce Szkole” w Dąbrowie Górniczej Al. J. Piłsudskiego 4
- 2) Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 6 w Dąbrowie Górniczej ul. Idzikowskiego 139

Pomiary oświetlenia elektrycznego wykonano w salach lekcyjnych, pracowniach komputerowych, bibliotekach, świetlicach szkolnych, salach gimnastycznych, gabinetach profilaktyki medycznej i pomocy przedlekarskiej, pokojach nauczycielskich oraz w przejściach komunikacji ogólnej.

Pomiary natężenia światłem elektrycznym wykonano luksomierzem typ L- 20 A firmy Sonopan, posiadającym aktualne świadectwo wzorcowania, zgodnie z normą PN – 83/E-04040.03 „Pomiary fotometryczne i radiometryczne. Pomiar natężenia oświetlenia”.

Badanie przeprowadzono w godzinach wieczornych, gdy jedynym źródłem oświetlenia było światło elektryczne.

W/w placówki prowadzą nauczanie w godzinach od 8 – 16.

Ze zmierzonych wartości obliczono średnie natężenie oświetlenia i równomierność oświetlenia. Ocenę zgodności warunków pracy z wymaganiami przeprowadzono poprzez porównanie w/w wartości z wymaganiami podanymi w normie PN-EN 12464-1:2012.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Nazwa zakładu	Liczba pomieszczeń/ oznaczeń, w których dokonano pomiaru oświetlenia	Liczba pomieszczeń/ oznaczeń, w których stwierdzono niedoświetlenie
Prywatna Szkoła Podstawowa i Prywatne Gimnazjum „Fundacji Serce Szkole” w Dąbrowie Górniczej al. J. Piłsudskiego 4	17/265	17/244
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6 w Dąbrowie Górniczej ul. Idzikowskiego 139	25/422	22/278
Razem	42/687	39/522

Opracowane wyniki pomiarów oświetlenia elektrycznego przekazano i omówiono z Dyrektorami poszczególnych placówek. Ocena uzyskanych wyników wskazuje, że większość pomieszczeń posiada nieprawidłowe oświetlenie, które może powodować nadmierne zmęczenie wzroku, utrudniać czytanie i pisanie. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż w dniu pomiarów nie wszystkie świetlówki i żarówki były sprawne.

12. Ocena warunków sanitarno-higienicznych dla dzieci w przedszkolach w zakresie higieny jamy ustnej

Podczas kontroli sanitarnych w przedszkolach zwracano uwagę na czystość oraz sposób przechowywania przyborów higieny jamy ustnej. Przekazano stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie szczotkowania zębów przez dzieci w przedszkolu. W trakcie kontroli zachęcano Dyrektorów placówek przedszkolnych do podjęcia działań związanych z profilaktyką jamy ustnej.

Powiat będziński

Rodzaj Placówki	Ogólna liczba placówek	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba placówek, które posiadają warunki do mycia zębów	Liczba placówek, gdzie dzieci myją zęby
Przedszkola	40	39	36	24
Przedszkola w Zespołach Szkół	7	7	7	6

Dąbrowa Górnicza

Rodzaj Placówki	Ogólna liczba placówek	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba placówek, które posiadają warunki do mycia zębów	Liczba placówek, gdzie dzieci myją zęby
Przedszkola	30	29	27	14
Przedszkola w Zespołach Szkół	7	7	7	2

13. Podsumowanie i wnioski

W dalszym ciągu należy podejmować działania zmierzające do:

- poprawy i zapewnienia właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów w publicznych i niepublicznych szkołach,
- popularyzacji profilaktyki higieny czystych rąk i jamy ustnej wśród dzieci,
- zintensyfikowaniu działań zmierzających do eliminacji stanowisk pracy uczniów/przedszkolaków, które nie są dostosowane do wymagań ergonomii,
- zwrócenia uwagi nauczycielom i dzieciom na problem przeciążonych plecaków będących przyczyną wad postawy,
- propagowania potrzeby równomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia.

VIII. WARUNKI PRACY W ZAKŁADACH PRACY

POWIAT BĘDZIŃSKI

1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy oraz nadzór nad czynnikami szkodliwymi.

W roku 2016 objętych nadzorem było **237** zakładów pracy, w których zatrudniano **10498** pracowników. Liczba podmiotów gospodarczych będących w ewidencji w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 11 zakładów, zatrudnienie w stosunku do roku poprzedniego nieznacznie wzrosło o blisko 100 osób. Likwidacji uległy zakłady zatrudniające od kilku do kilkadziesiąt osób. Znaczna ilość nadzorowanych zakładów (65%) to zakłady zatrudniające do 100 pracowników.

Kontrolowano przestrzeganie przez pracowników przepisów dotyczących bezpiecznych warunków pracy oraz stan higieniczno - sanitarny pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych. Nadzorowano również przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących substancji i preparatów chemicznych, szkodliwych czynników biologicznych, czynników rakotwórczych i mutagennych. Skontrolowano **121** zakładów, przeprowadzono **172** kontrole. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wydano **27** decyzji administracyjnych, którymi zobowiązano strony do wykonania **66** nakazów.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- niewłaściwy stan sanitarno higieniczny pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych(11)
- brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia (9)
- brak rejestru pomiarów i karty badań(8)
- nieprawidłowości w zakresie substancji chemicznych (6)
- przekroczenia dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych (5)
- brak lub nieprawidłowo sporządzona ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy(4)
- brak instrukcji stanowiskowych BHP(1)

Poprawę warunków pracy uzyskano poprzez niżej wymienione działania techniczne i organizacyjne:

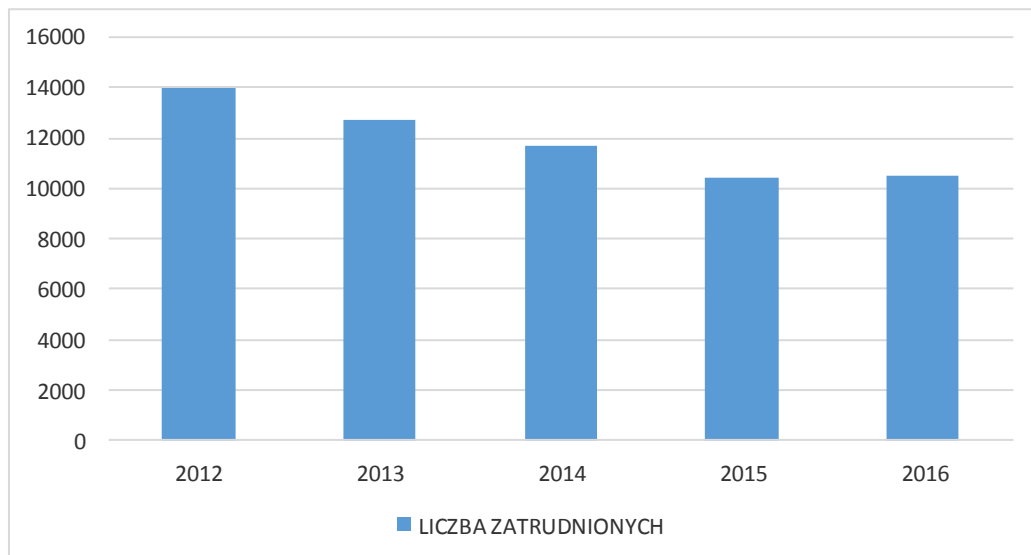
- odnowienie pomieszczeń pracy i modernizację systemu wentylacji
- wykonanie oświetlenia spełniającego obowiązujące normy
- wymianę niesprawnego wyposażenia i remonty pomieszczeń socjalnych
- obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia
- opracowanie i wdrożenie programu mającego na celu ograniczenie narażenia na hałas
- wyposażenie pracowników w odzież roboczą i ochronną oraz indywidualne środki ochrony osobistej,
- szkolenie pracowników w zakresie stosowania urządzeń, sprzętu ochronnego w procesie pracy na stanowiskach gdzie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych norm.

W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy zostało wydanych **5** decyzji nakazujących likwidację przekroczeń. W wyniku tych działań poprawiono warunki pracy dla 23 pracowników

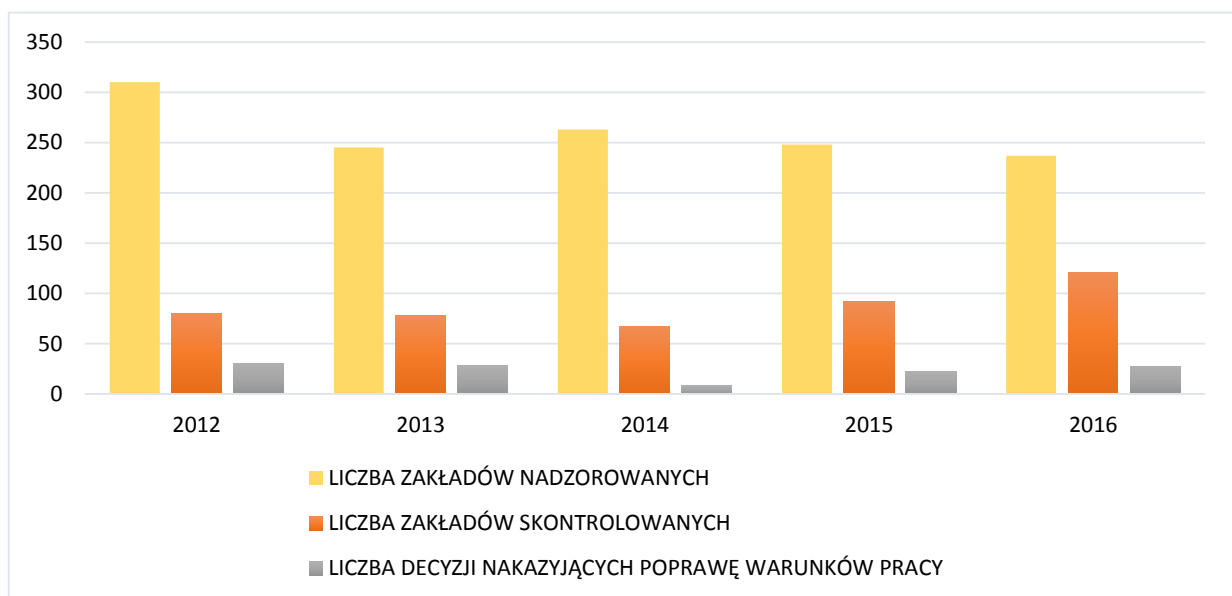
BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Poprawę warunków higieniczno – sanitarnych osiągnięto przez utrzymanie odpowiedniego stanu sanitarnego pomieszczeń produkcyjnych (odnowienie ścian, naprawy posadzki i wymiany zużytego sprzętu ochrony osobistej).

PORÓWNANIE PODSTAWOWYCH WSKAŹNIKÓW W ZAKRESIE NADZORU BIEŻĄCEGO W LATACH 2012-2016

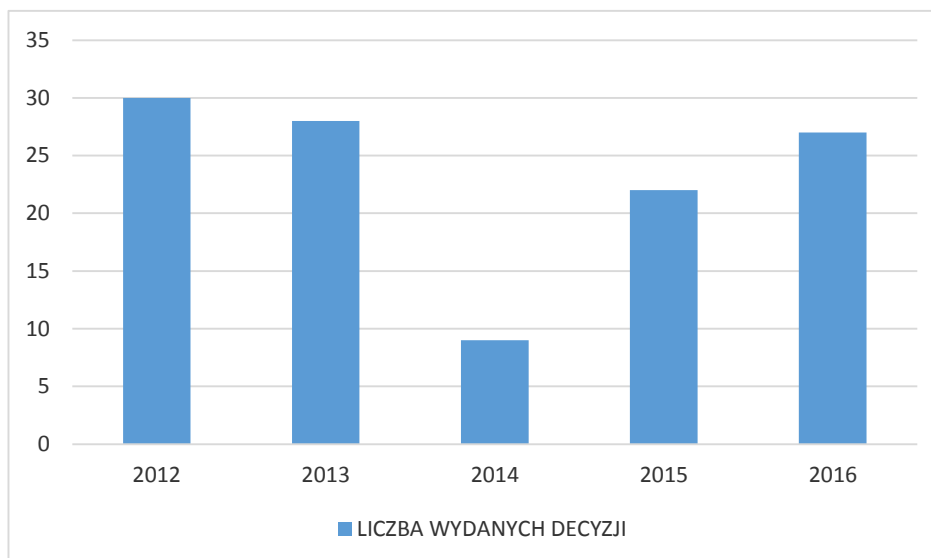


Liczba zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2012-2016



Liczba wydanych decyzji w zakładach skontrolowanych oraz nadzorowanych w latach 2012-2016

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA



Liczba wydanych decyzji w latach 2012-2016

2. Substancje i preparaty chemiczne w środowisku pracy

W 2016 r. sprawowano nadzór nad **155** podmiotami wprowadzającymi do obrotu, stosującymi substancje i mieszaniny oraz producentami substancji i mieszanin chemicznych. Przeprowadzono **56** kontroli w tym zakresie.

Podczas kontroli sprawdzano: poprawność klasyfikacji substancji i mieszanin chemicznych wprowadzanych do obrotu, oznakowanie opakowań, oceniano poprawność kart charakterystyk substancji i mieszanin chemicznych wykorzystywanych w działalności zawodowej, kontrolowano również warunki bhp podczas stosowania substancji i mieszanin chemicznych. Zostały wydane **2** decyzje nakazujące sporządzenie spisu stosowanych substancji niebezpiecznych oraz aktualnych charakterystyk z którymi zostali zapoznani pracownicy na poszczególnych stanowiskach pracy.

W ramach programu o przeciwdziałaniu narkomanii sprawowano nadzór nad stosowaniem lub wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych, mogących pełnić rolę prekursorów narkotykowych lub preparatów zawierających te substancje. Przeprowadzono kontrole w **4** zakładach produkcyjnych stosujących prekursor narkotykowy oraz w **1** punkcie handlowym wprowadzającym do obrotu prekursor. Kontrole wykazały, że ilość zakupionych substancji odpowiada zużyciu w procesach technologicznych i jest wykorzystywana zgodnie z ich przeznaczeniem. Prowadzący sprzedaż prekursorów narkotykowych prowadzi ewidencję osób realizujących zakupy tych produktów.

W 2016 roku wizytowano wspólnie z funkcjonariuszami policji 3 obiekty (Salony gier hazardowych na terenie miasta Będzina, co do których istniało podejrzenie że są miejscem wprowadzania środków zastępczych. Przy współpracy z Komendą Policji Powiatowej w Będzinie prowadzony jest stały monitoring nadzorowanego terenu w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych (dopalaczy). W 2016 roku prowadzono **8** postępowań administracyjnych spraw przekazanych z Prokuratury Rejonowej w Będzinie i Centralnego Biura Śledczego w Warszawie w związku z zatrzymaniem osób co do których istniało podejrzenie, że wprowadzały do obrotu środki zastępcze(dopalacze).

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy w zakresie wprowadzania produktów biobójczych przeprowadzono **4** kontrole, podczas których zwracano szczególną uwagę : czy produkty biobójcze posiadają pozwolenie Ministra Zdrowia, czy zawierają dozwolone substancje czynne i czy posiadają aktualną datę ważności. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

3. Czynniki biologiczne

W ramach kontroli w zakładach produkujących żywność, w piekarniach, ubojniach drobiu, w placówkach ochrony zdrowia, laboratoriach diagnostycznych oraz w zakładach zajmujących się gospodarką odpadami i oczyszczaniem ścieków. Kontrolowano przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne. W ewidencji nadzorowanych podmiotów znajdują się **74** zakłady.

W trakcie przeprowadzonych kontroli w **31** zakładach zwracano uwagę na: ocenę ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne, szkolenia pracowników z zakresu szkodliwego działania czynników biologicznych, wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej, stan sanitarny pomieszczeń pracy (możliwość mycia i dezynfekcji oraz warunków do przechowywania, prania i odkażania odzieży ochronnej i roboczej) a także sprawdzono instrukcje i procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi.

Przeprowadzono **33** kontrole, które nie wykazały nieprawidłowości.

4. Czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

W 2016r. w ewidencji było **12** zakładów, w których występowały czynniki rakotwórcze lub mutagenne. Przeprowadzono **2** kontrole w zakładach pracy oraz **9** kontroli dotyczących nadzoru nad pracami związanymi z usuwaniem materiałów zawierających azbest. Przed planowanym terminem rozpoczęcia prac usuwania materiałów budowlanych zawierających azbest z elewacji budynków lub pokryć dachowych zgłoszeń dokonały 43 firmy w tym 30 z poza obszaru nadzorowanego przez PSSE Dąbrowa Górnicza. Kontrolowano dokumentację w zakresie badań lekarskich, szkoleń dotyczących prowadzenia pracy przy usuwaniu azbestu, oznakowania stref ochronnych, oraz rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na pył azbestowy. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwięcej pracowników zatrudnionych w narażeniu na czynniki rakotwórcze występuje w zakładach:

- Elektrociepłownia „Będzin” S.A. w Będzinie – 80 osób,
- Południowy Koncern Energetyczny S.A. w Będzinie Tauron Wytwarzanie – gdzie narażonych jest 14 pracowników,
- w Zakładach opieki zdrowotnej na promieniowanie jonizujące – 12 osób.

Pracodawcy prowadzą ewidencję pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze w środowisku pracy i przesyłają terminowo informację o czynnikach rakotwórczych.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakładach, w których występują czynniki rakotwórcze, zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie lub eliminację czynnika rakotwórczego, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, stosowanie właściwej wentylacji, poddawania pracowników specjalistycznym badaniom lekarskim.

5. Interwencje

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej w 2016 roku rozpatrywał ogółem **6** interwencji. 5 zgłoszeń dotyczyło uciążliwości zakładu dla lokalnych mieszkańców terenu Będzina, Mierzęcic, Siewierza, i Wojkowic (ze względu na emisję substancji chemicznych, uciążliwy hałas, drgania mechaniczne i zapylenie) Przeprowadzono 4 kontrole i wydano 2 decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. **1** interwencja dotyczyła nieprawidłowości oznakowania produktu chemicznego. Przeprowadzona kontrola potwierdziła wycofanie z obrotu zakwestionowanego produktu.

6. Choroby zawodowe

W 2016 roku sporządzono 11 kart oceny narażenia zawodowego i wydano 1 decyzje stwierdzającą chorobę zawodową:

- pylica płuc (1)

DĄBROWA GÓRNICZA

1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy oraz nadzór nad czynnikami szkodliwymi

W roku **2016** pod nadzorem pozostawało **242** zakładów pracy, w których zatrudnionych było **22900** osób. Liczba podmiotów gospodarczych będących w ewidencji w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 14 zakładów. Likwidacji uległy zakłady zatrudniające poniżej 50 osób. Odnotowano jednak zwiększenie zatrudnienia o ponad 400 osób w istniejących zakładach przemysłu maszynowego- samochodowego i przetwórstwa odpadów. Zakłady te zlokalizowane są w strefach ekonomicznych w obrębie ArcelorMittal Poland S.A.

Kontrolowano przestrzeganie przez pracodawców przepisów dotyczących bezpiecznych warunków pracy oraz właściwego stanu higieniczno - sanitarnego pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych. Nadzorowano również przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących substancji i mieszanin chemicznych, szkodliwych czynników biologicznych, czynników rakotwórczych i mutagennych.

Skontrolowano **110** zakładów i przeprowadzono **163** kontrole. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wydano **28** decyzji administracyjnych, którymi zobowiązano strony do wykonania **124** nakazów.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- przekroczenia NDS i N czynników szkodliwych na stanowiskach pracy w 17 zakładach
- niewłaściwy stan sanitarno higieniczny pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych w 16- tu zakładach
- brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w 9 -ciu zakładach
- brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy w 3 zakładach
- brak rejestru pomiarów i karty badań w 4 zakładach

W wyniku działań kontrolnych poprawiono warunki pracy dla **86** pracowników zatrudnionych w przekroczeniach dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia. Dla 45 osób zatrudnionych w przekroczeniach dopuszczalnego natężenia hałasu opracowano i wdrożono program zabezpieczenia pracowników przed szkodliwym działaniem hałasu i drgań mechanicznych na organizm człowieka. Dla **29** pracowników obniżono stężenie substancji chemicznych (WWA, manganu i tlenku wapnia) na stanowiskach pracy do wartości dopuszczalnych określonych normą oraz **17** pracownikom obniżono stężenie pyłu do wartości dopuszczalnych.

Poprawę warunków higieniczno – sanitarnych uzyskano przez utrzymanie odpowiedniego stanu sanitarnego i technicznego pomieszczeń produkcyjnych i socjalnych (odnowienie ścian, likwidacji zawilgocenia i zagrzybienia sufitów, wymiany niesprawnych urządzeń sanitarnych, oświetlenia, usprawnienie instalacji wentylacyjnych)

Największe zagrożenie czynnikami szkodliwymi w środowisku występuje w zakładach ArcelorMittal Poland S.A. w Koksowni Przyjaźń Sp. z o.o. oraz w spółkach wykonujących prace remontowe w obiektach tych dwóch przedsiębiorstw.

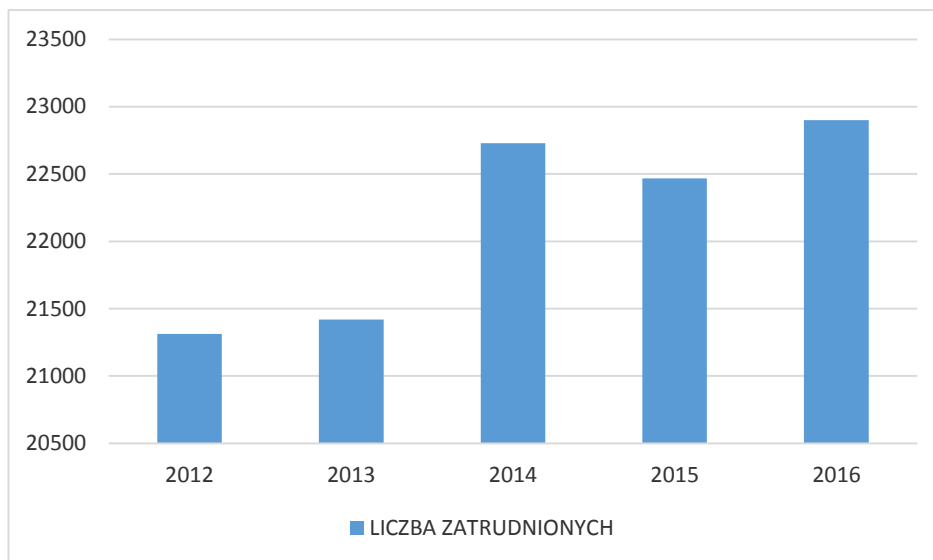
W ArcelorMittal Poland S.A. stwierdzono zatrudnienie 195 osób w warunkach przekroczonych dopuszczalnych norm natężenia hałasu. W warunkach mikroklimatu gorącego zatrudnione są 194 osoby (stanowisko wytapiacza surówki i wytapiacza stali). Występujące czynniki szkodliwe w środowisku pracy generują rozpoznawanie chorób zawodowych wśród starzejącej się załogi zakładu hutniczego.

Liczba pracowników w Koksowni Przyjaźń pracujących w warunkach przekroczenia dopuszczalnych normatywów substancji chemicznych wynosi - 180 osób, w narażeniu na promieniowanie optyczne 64 osoby.

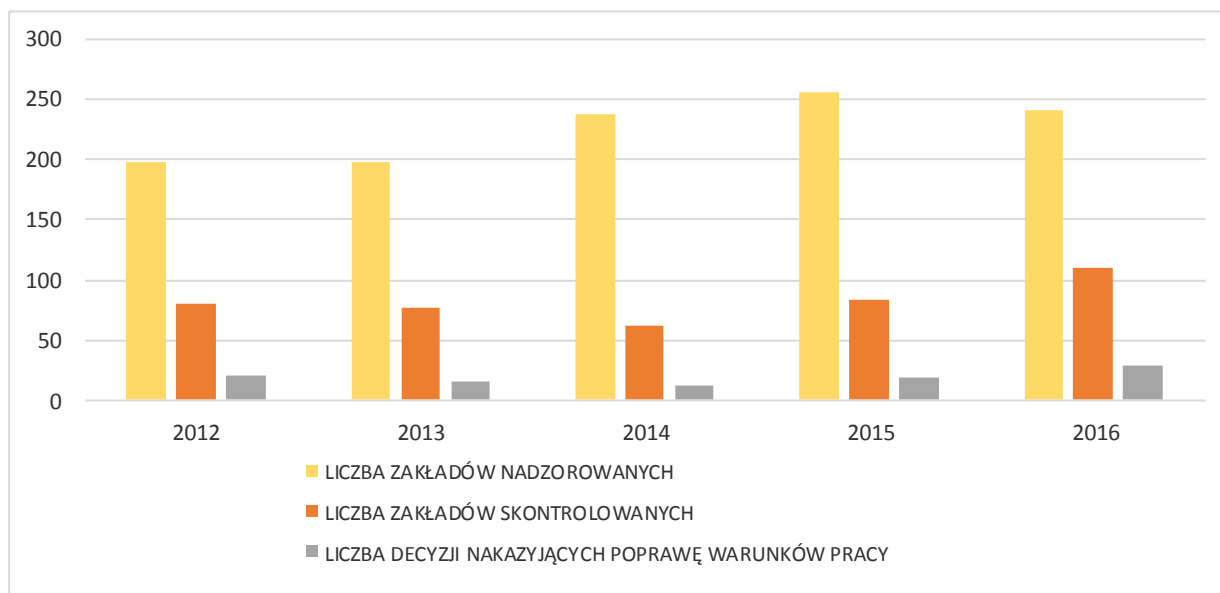
BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W ostatnich latach w wyniku szerokich działań profilaktycznych i organizacyjnych wyeliminowano całkowicie zagrożenie hałasem. Taki wynik osiągnięto poprzez ograniczenie czasu ekspozycji pracowników w miejscach o wysokim poziomie natężenia hałasu.

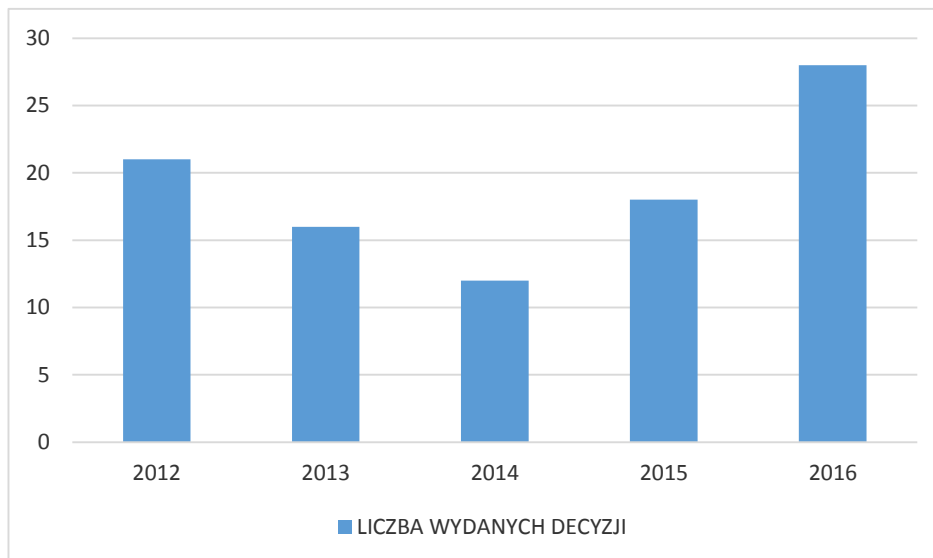
PORÓWNANIE PODSTAWOWYCH WSKAŹNIKÓW W ZAKRESIE NADZORU BIEŻĄCEGO W LATACH 2012-2016.



Liczba zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2012-2016



Liczba wydanych decyzji w zakładach skontrolowanych oraz nadzorowanych w latach 2012-2016



Liczba wydanych decyzji w latach 2012-2016

2. Substancje i preparaty chemiczne w środowisku pracy

W 2016 roku sprawowano nadzór nad **147** podmiotami wprowadzającymi do obrotu, stosującymi oraz producentami substancji i mieszanin chemicznych.

Przeprowadzono **46** kontroli. Podczas kontroli sprawdzano: poprawność klasyfikacji substancji i mieszanin chemicznych wprowadzanych do obrotu, oznakowanie opakowań, oceniano poprawność kart charakterystyk substancji i mieszanin chemicznych wykorzystywanych w działalności zawodowej, kontrolowano również warunki bhp podczas stosowania substancji i mieszanin chemicznych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono brak spisu stosowanych substancji i mieszanin niebezpiecznych oraz nieprawidłowości dotyczące braku zaktualizowanych kart charakterystyki. W celu usunięcia nieprawidłowości wydano **2** decyzje administracyjne.

Biorąc czynny udział w przeciwdziałaniu narkomanii sprawowano nadzór nad stosowaniem lub wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych, mogących pełnić rolę prekursorów narkotykowych lub mieszanin kategorii 2 i 3 zawierających te substancje.

Przeprowadzone kontrole w **8** obiektach (2 wprowadzających do obrotu i 6 stosujących) wykazały, że prowadzona jest ewidencjonowana sprzedaż prekursorów narkotykowych kategorii 3 (kwas siarkowy, kwas solny, aceton, toluen i nadmanganian potasu) a kontrolowani przedsiębiorca wykorzystują prekursory zgodnie z przeznaczeniem.

Przeprowadzono w 2016r **7** kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych (dopalaczy) i zatrzymano do badań 320 sztuk produktów, co do których istniało podejrzenie, że mogą stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia człowieka. Zostały wydane **3** decyzje nakazujące wstrzymanie wprowadzania do obrotu w/w produktów, a następnie po przeprowadzanych badaniach toksykologicznych pobranych próbek wydano **2** decyzje zakazujące wprowadzania do obrotu, wycofania i zniszczenia produktów które stanowiły zagrożenie dla życia i zdrowia człowieka. Na właściciela sklepu nałożono 2 kary pieniężne na łączną kwotę 60 000,- złotych.

W ramach nadzoru nad środkami biobójczymi przeprowadzono **3** kontrole, podczas których zwracano szczególną uwagę na prawidłowe oznakowanie opakowań: czy produkty biobójcze posiadają pozwolenie Ministra Zdrowia, czy zawierają dozwolone substancje czynne i czy posiadają aktualną datę ważności. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w tym zakresie.

3. Czynniki biologiczne

W ramach kontroli w zakładach produkujących żywność, ubojniach, w placówkach ochrony zdrowia, laboratoriach diagnostycznych oraz w zakładach zajmujących się gospodarką odpadami i oczyszczaniem ścieków kontrolowano przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących

narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne. W ewidencji nadzorowanych podmiotów gospodarczych znajdują się 52 zakłady

W czasie przeprowadzonych kontroli w 16 zakładach zwracano uwagę na prawidłową ocenę ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne, szkolenia pracowników z zakresu szkodliwego działania czynników biologicznych, wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej, stan sanitarny pomieszczeń pracy (możliwość mycia i dezynfekcji oraz warunków do przechowywania, prania i odkażania odzieży ochronnej i roboczej), sprawdzano instrukcje i procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi.

Przeprowadzono 16 kontroli tematycznych. Nie stwierdzono nieprawidłowości

4. Czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W 2016r. w ewidencji zarejestrowanych było 21 zakładów, w których występowały czynniki rakotwórcze lub mutagenne. Przeprowadzono ogółem 17 kontroli w tym 10 kontroli tematycznych i 7 kontroli prac związanych z usuwaniem materiałów zawierających azbest. Zostały wydane 2 decyzje dotyczące czynników rakotwórczych w środowisku pracy. W wyniku tych działań wyegzekwowano od pracodawców sporządzenie prawidłowej dokumentacji o czynnikach rakotwórczych w środowisku pracy, oraz obniżono stężenie czynnika rakotwórczego (WWA) do wartości normatywnych dla 10 pracowników Sprawdzano rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi oraz rejestru pracowników wykonujących te prace, badania lekarskie, szkolenia pracowników w zakresie stosowania środków ochrony osobistej i bezpiecznej pracy w kontakcie z substancjami o działaniu rakotwórczym i mutagennym oraz czy przekazywana jest informacja do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o występowaniu czynników rakotwórczych na stanowiskach pracy.

W 2016 roku 11firm dokonało zgłoszenia, w tym 1 firma z poza terenu nadzorowanego przed planowanym terminem usuwania azbestu na terenie miasta . Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Najwięcej czynników rakotwórczych występuje w zakładach: JSW Zakład Koksownia Przyjaźń gdzie narażonych na WWA (wyższe węglowodory aromatyczne) jest 180 osób i „Zrembud” Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej świadcząca usługi remontowe w zakładzie Koksowniczym Przyjaźń gdzie narażonych jest 134 pracowników na benzo-a-piren i benzen oraz w zakładach opieki zdrowotnej na promieniowanie jonizujące –148 osób.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakładach, w których występują czynniki rakotwórcze zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie lub eliminację czynnika rakotwórczego, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, stosowanie właściwej wentylacji, poddawania osób systematycznym badaniom lekarskim.

5. Interwencje

Rozpatrzono łącznie 7 interwencji w tym 3 dotyczące niewłaściwych warunków socjalnych i warunków pracy , 3 interwencje mieszkańców na zakłady pracy dotyczące niewłaściwego gospodarowania odpadami i 1 interwencja okolicznych mieszkańców w sprawie uciążliwości zakładu pracy. Przeprowadzono 5 kontroli i wydano 3 decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości

W wyniku zgłoszonych interwencji współpracowano z Państwową Inspekcją Pracy i Wojewódzką Inspekcją Ochrony środowiska.

7. Choroby zawodowe

W 2016 roku wydano 30 decyzji stwierdzających chorobę zawodową.

Sporządzono 51 kart oceny narażenia zawodowego

W stosunku do roku poprzedniego liczba wydanych decyzji stwierdzających choroby zawodowe utrzymuje się na zbliżonym poziomie

Decyzje stwierdzające chorobę zawodową dotyczyły:

- pylice płuc (21 przypadków),

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- choroby układu ruchu (3),
- obustronnego trwałego odbiorczego ubytku słuchu (4)
- nowotworów złośliwych (1)
- choroby skóry (1)

Rozpoznane pylice płuc (21) dotyczy głównie pracowników (górników) ze zlikwidowanych Kopalń Węgla Kamiennego w związku z lokalizacją na terenie miasta Dąbrowa Górnicza Spółki Restrykturyzacji Kopalń S.A. ,prawnego spadkobiercy po zamkniętych zakładach.

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

POWIAT BĘDZIŃSKI.

W roku sprawozdawczym 2016 uzgodniono **12** projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta i **2** projekty zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla terenu położonego w dzielnicy Małobądz ma na celu umożliwienie rozwoju funkcji mieszkalnych i usługowych na terenach zagospodarowania, w tym do zabudowy mieszkaniowej, terenu cmentarza oraz układu komunikacyjnego, a także wprowadzenie kompleksowych rozwiązań komunikacyjnych umożliwiających obsługę nowo projektowanych terenów. Projekt planu zakłada powiększenie terenów mieszkaniowych w oparciu o zabudowę niską jednorodziną.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina Al. Kołłątaja założono wprowadzenie zabudowy usługowej nieuciążliwej wraz z towarzyszącą zabudową mieszkalną wielorodziną, a także samą zabudowę usługową. Dotychczasowe obiekty pozostawiono w obecnym użytkowaniu.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Mierzęcice dotyczący miejscowości Przeczyce wyznaczył tereny o funkcji nowoprojektowanej zabudowy mieszkaniowej.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Malinowice obejmował 9 obszarów z których 7 obszarów dotyczyło przekształcenia terenu rolniczego na teren pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną. Pozostałe tereny to tereny produkcji ogrodniczej, które uzyskały przeznaczenie pod teren produkcyjno – usługowy.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Bobrowniki sołectwo Twardowice dokonano zmiany przeznaczenia terenów produkcji na tereny usług turystycznych, poszerzony został teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług o działkę znajdującą się na terenie obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych.

Gmina Bobrowniki w sołectwie Sączów wprowadziła w projekcie planu na terenach użytkowanych rolniczo oraz nieużytków tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Psary obejmował 17 obszarów o następujących przeznaczeniach: obszar 1 – teren zabudowy usługowej został przyłączony do terenu przeznaczonego pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną; obszar 2 o dotychczasowym przeznaczeniu pod tereny zabudowy usługowej pozostał w dotychczasowym przeznaczeniu; część terenów w obszarach 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15, 16, 17 o dotychczasowym przeznaczeniu tereny rolnicze zostały przyłączone do terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną; obszar 4 o dotychczasowym przeznaczeniu tereny zabudowy usługowej uzyskał przeznaczenie pod teren mieszkaniowo – usługowy; część obszaru 7 – tereny zabudowy usług zdrowia i opieki społecznej, tereny zabudowy usług kultu religijnego pozostały w dotychczasowym przeznaczeniu; w obszarze 11 część terenu o dotychczasowym przeznaczeniu tereny rolnicze uzyskała nowe przeznaczenie pod teren mieszkaniowo – usługowy; w obszarze 13 – część terenu o dotychczasowym przeznaczeniu na tereny lasów została przyłą-

czona do terenu przeznaczanego pod zabudowę usługową, część terenu o dotychczasowym przeznaczeniu tereny lasów uzyskała przeznaczenie na teren zieleni urządzonej; teren o przeznaczeniu pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, teren o przeznaczeniu pod zabudowę usługową, sportu i rekreacji, tereny rolnicze – łąki i pastwiska pozostał w dotychczasowym przeznaczeniu; w obszarze 14 część terenu o dotychczasowym przeznaczeniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej uzyskało przeznaczenie pod zabudowę usługową.

Teren przedstawiony do uzgodnienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź „Stare Piaski” obecnie pełni funkcję przemysłowo – usługową. Projekt zmiany planu zakłada wprowadzenie terenów zabudowy usługowej, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Przeznaczenia te mają odzwierciedlenia w przeznaczeniu terenów, które występują tu w rzeczywistości. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź w rejonie DK 86 zakłada rozwój zabudowy usługowo – produkcyjnej kosztem terenów biologicznie czynnych. Teren objęty planem sąsiaduje z obiektami usługowymi, drogą krajową 86.

W sołectwie Gródków projekt planu wprowadza ustalenia związane ze zmianą wielkości i przeznaczenia 5 obszarów: obszar 1 część terenu zieleni nieurządzonej została przyłączona do terenu przeznaczanego pod obiekty produkcyjne oraz zabudowę usługową; część terenu zieleni nieurządzonej została przyłączona do terenu przeznaczanego pod obiekty produkcyjne; część terenu zieleni nieurządzonej została przyłączona do terenu przeznaczanego na tereny lasów; tereny zieleni nieurządzonej zostały przekształcone na tereny zieleni urządzonej; obszar 2 – teren o dotychczasowym przeznaczeniu pod nieuciążliwą zabudowę usługową, zabudowę usługowo – mieszkaniową i zabudowę mieszkaniową jednorodzinną uzyskuje przeznaczenie na tereny zabudowy usługowej, magazynów i składów; obszar 3 – o dotychczasowym przeznaczeniu terenów zieleni urządzonej uzyskuje przeznaczenie pod teren komunikacji – parkingu; obszar 4 – tereny o dotychczasowym przeznaczeniu jako tereny rolnicze zostają przyłączone do terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną; obszar 5 – część terenu o dotychczasowym przeznaczeniu tereny rolnicze została przyłączona do terenu przeznaczanego pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Siewierza obejmujący obszar terenów zabudowy techniczno – produkcyjno – usługowej założył maksymalne wielkości powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działek lub terenu z 90% do 100%. Proponowane zapisy planu spowodują niezauważalne ograniczenie terenów, które pełniły do tej pory funkcje przyrodnicze.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Siewierz dla obszaru położonego w obrębie Żeliszawice KM-13, KM-14 oraz w obrębie Nowa Wioska KM-1 obejmował obszar kopalni dolomitów dewońskich i triasowych „Nowa Wioska” – terenów eksploatacji powierzchniowej oraz fragmentu terenów rolnych, na których udokumentowano poszerzenie złoża „Nowa Wioska”. W projekcie ustalono przeznaczenie terenu jako tereny eksploatacji powierzchniowej, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Teren planu jest prawie w całości zainwestowany.

Przyjęte w studium kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Wojkowice zostały oparte na analizie istniejącego zagospodarowania terenu, obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz na prognozie potrzeb i celów rozwojowych gminy. Zostały wskazane obszary przeznaczone pod zabudowę głównie mieszkaniową, usługową i produkcyjną, wskazane obszary pod lokalizację urządzeń sportowych i turystyczno – rekreacyjnych, ochronę walorów przyrodniczych, dziedzictwa kulturowego i zabytków. W projekcie studium wprowadzono następujące obszary: obszary mieszkaniowe – zabudowa jednorodzinna i niskiej intensywności, zabudowa wielorodzinna, obszary usług sportu i rekreacji, obszary usług turystyki, obszary usług publicznych, obszary kultu religijnego, obszary obiektów i urządzeń obsługi komunikacji, obszary produkcyjno – usługowe, obszary obiektów produkcyjnych, składów,

magazynów, obszary eksploatacji surowców, obszary lasów, obszary zieleni nieurządzonej, obszary publicznej zieleni urządzonej, obszary cmentarzy, obszary rolne użytków zielonych, obszary wód powierzchniowych, oczyszczalnia ścieków. Do obszarów które mogą stwarzać największe problemy, a nawet konflikty można zaliczyć tereny planowanej zabudowy (mieszkania-wej lub usługowej) zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, tereny zabudowy aktywności gospodarczej lub usługowej w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych.

W projekcie studium Sławkowa obszar miasta został podzielony na 5 jednostek strukturalnych:

- jednostka A – Śródmieście – podstawowe funkcje tej jednostki to funkcje o charakterze miastotwórczym – usługi centrotwórcze o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, związane z obsługą ludności miasta oraz mające na celu obsługę ruchu turystycznego a także funkcje mieszkaniowe i rekreacyjno – sportowe. Kierunki zagospodarowania pociągające za sobą największe zmiany w sposobie użytkowania przestrzeni to planowana realizacja: funkcji usług sportu i rekreacji w dolinie Białej Przemszy na obszarach otwartych, użytkowanych rolniczo w formie użytków zielonych oraz leśnych i obszarów łągowych, podlegających okresowym zalaniom, zbiornika wodnego na obszarach zalewowych Białej Przemszy poniżej planowanych terenów usług sportu i rekreacji;

- jednostka B Chwaliboskie i Chojny – funkcjami podstawowymi tej jednostki są funkcje: przemysłowo – usługowa, mieszkaniowa, rekreacyjno – sportowa. Planowane główne kierunki aktywacji obszaru jednostki obejmują rozwój funkcji przemysłowo – usługowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, rozwój bazy turystycznej oraz rekreacyjno – sportowej w dolinie rzeki Białej Przemszy, a także rozwój infrastruktury technicznej. Największe zmiany w sposobie użytkowania przestrzeni pociągnie za sobą planowana zmiana funkcji odłogowanych terenów rolniczych w kierunku potencjalnego rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii, funkcji przemysłowo – usługowych (w granicy obszaru wyznaczonego liniowymi obiektami inżynierskimi linii kolejowych), funkcji mieszkaniowych i usługowych wzdłuż drogi krajowej DK 94 oraz pomiędzy tą drogą a liniowymi obiektami inżynierskimi linii kolejowej i doliną rzeki Białej Przemszy;

- jednostka C – obszary zainwestowane to przede wszystkim zespoły jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej oraz w części południowej stacja końcowa szerokotorowej linii kolejowej LHS Sławków Południowy wraz z terminalem przeładunkowym. Funkcje podstawowe tego obszaru to funkcja mieszkaniowa, przemysłowo – usługowa, leśna. Planowane główne kierunki aktywizacji tego obszaru obejmują rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o niskiej intensywności oraz rozwój terminali przeładunkowych i infrastruktury technicznej. Największe zmiany w sposobie użytkowania przestrzeni pociągnie za sobą planowana zmiana funkcji terenów rolniczych i leśnych w tym dużych fragmentów kompleksu leśnego w środkowo – zachodniej części jednostki obszaru złoża piasków formierskich Staszówka w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;

- jednostka D – podstawowe funkcje jednostki to funkcja przemysłowo – usługowa, leśna oraz mieszkaniowa. Planowane główne kierunki aktywizacji to: rozwój terminali przeładunkowych i zabudowy przemysłowo – usługowej, budowa układu drogowego do obsługi Euroterminala oraz rozwój infrastruktury technicznej. Największe zmiany w sposobie użytkowania przestrzeni pociągnie za sobą planowana zmiana funkcji terenów leśnych w kierunku funkcji przemysłowo – usługowej polegającej na rozbudowie terminali przeładunkowych w południowej części jednostki, funkcji mieszkaniowych (zabudowa jednorodzinna) na terenach rolniczych osiedla Niwa, budowa drogi głównej ruchu przyspieszonego do obsługi Euroterminala na terenach leśnych oraz w pobliżu terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej na osiedlu Niwa, rekultywacja terenu po przemysłowego – fragmentu osadnika w północno – zachodniej części jednostki.

- jednostka E – Burki – funkcja podstawowa jednostki to funkcja leśna, mieszkaniowa oraz funkcja przemysłowo – usługowa. Główne kierunki aktywizacji obejmują rozwój terminali i bazy turystycznej – rekreacyjnej w dolinie Białej Przemszy.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Wykonano **107** uzgodnienia warunków zabudowy. Inwestycje, których dotyczyły wnioski to w przeważającej większości budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Ustalane warunki zabudowy i zagospodarowania terenu dla budownictwa mieszkaniowego nawiązywały do istniejącego zagospodarowania terenu.

Wydano **12** opinii stwierdzających potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Dotyczyły one m.in. budowy wytwórni mas bitumicznych przez firmę TRIBAG w Siewierzu; rozbudowy hali produkcyjno – magazynowej; budowy hali produkcyjnej z zapleczem socjalno – biurowym dla Panattoni Development Sp. z o.o.; przekruszenia (odzysku) odpadów z remontów i przebudowy dróg w instalacji mobilnej; granulowania odpadów chemicznych na brykiet i pellet; instalacji do przetwarzania odpadów wraz ze zmianą sposobu użytkowania hali magazynowej na halę produkcyjno – magazynową; budowy budynku magazynowo – produkcyjnego z pomieszczeniami socjalnymi; budowy i eksploatacji zespołu magazynów dla Centrum MPL; budowy hali produkcyjnej z zapleczem socjalno – biurowym dla zakładu Johnson Electric Poland Sp. z o.o.; rozbudowy hali magazynowej z przeznaczeniem na halę produkcyjno – magazynową wyposażoną w instalację do przetwarzania odpadów z tworzyw sztucznych; zbierania i przeładunku odpadów złomu metali oraz zbieranie innych rodzajów odpadów.

Wydano **18** opinii stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko m.in. dla budowy bazy technicznej na Międzynarodowym Porcie Lotniczym w Pyrzowicach; budowy sieci kanalizacji sanitarnej w Rogoźniku i w Bobrownikach; budowy drogi gminnej w Rogoźniku; przebudowy drogi wojewódzkiej nr 913; punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych dla gmin; budowy kanalizacji sanitarnej w Sączowie; remontu drogi gminnej w miejscowości Brzękowie Wał; budowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie miasta Wojkowice; budowy odwodnienia drogi gminnej oraz budowie mostu nad potokiem w ciągu drogi gminnej w Żeliszawicach.

Wydano **11** uzgodnień przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć realizowanych głównie na obiektach przemysłowych i **1** postanowienie nie uzgadniające przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W omawianym roku niezadowolone i protesty mieszkańców budziły:

- przedsięwzięcie polegające na rozwoju przedsiębiorstwa poprzez rozszerzenie asortymentu produktów w Będzinie przy ul. Zagórskiej 51. Protesty mieszkańców dotyczyły ogólnego funkcjonowania zakładu, wylewania nieczystości poprodukcyjnych bezpośrednio do gruntu, wykorzystania odpadów do utworzenia wału ochronnego;
- przedsięwzięcie polegające na wybudowaniu i eksploatacji zespołu magazynów Centrum MLP Czeladź w miejscowości Czeladzi, na terenie obejmującym działki o numerach od 9 do 78 k.m. 9 oraz działki o numerach 1 i 2 k.m. 10. Protesty mieszkańców dotyczyły żądania zaplanowania pasa zieleni od strony wschodniej od położenia planowanej inwestycji. Roszczenia argumentowano odległością planowanej inwestycji od okolicznego punktu gastronomicznego oraz potencjalną uciążliwością akustyczną i emisją zanieczyszczeń na etapie budowy zespołu magazynów. Wszystkie zgłoszone wnioski, protesty, wątpliwości mieszkańców zostały uwzględnione w wydanej decyzji oceny oddziaływania inwestycji na środowisko;
- przedsięwzięcie pn.: „Instalacja do przetwarzania odpadów wraz ze zmianą sposobu użytkowania hali magazynowej na halę produkcyjno – magazynową na części działki nr 3303/29 w Będzinie przy ul. Bory 53”. Pisma dotyczyły ponadnormatywnego poziomu hałasu, możliwe nie zachowanie powierzchni biologicznie czynnej oraz przekroczenie maksymalnego poziomu zabudowy;
- przedsięwzięcie pn.: „Zbieranie i przeładunek odpadów złomu metali oraz zbieranie innych rodzajów odpadów w Siewierzu przy ul. Krakowskiej 45”. Pisma mieszkańców dotyczyły lokalizacji inwestycji w pobliżu budynków mieszkaniowych.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W roku sprawozdawczym 2016 dokonano **14** uzgodnień dokumentacji projektowej pod względem wymagań higieniczno – zdrowotnych. Dotyczyły one Zakładu Opieki Zdrowotnej „Dom Seniora”, budynku usług hotelarskich, sklepu z materiałami biurowymi, projekt instalacji wentylacji, zakładu produkcji śmietany, budynku administracyjno – usługowo handlowego, salonów fryzjerskich, punktu pielęgniarki, gabinetu stomatologicznego, salonów kosmetycznych, punktu sprzedaży pierogów.

Przeprowadzono **63** kontrole w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania. W wyniku przeprowadzonych kontroli zostało wydanych **62** opinie sanitarne dopuszczające obiekty do użytkowania.

WNIOSKI

1. W większości projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Powiatu Będzińskiego nastąpiła rozbudowa terenów o funkcji mieszkaniowej i usługowej. W Gminie Siewierz projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczył przeznaczenie terenu, prawie już w całości zainwestowanego, jako tereny eksploatacji powierzchniowej, tereny obiektów produkcyjnych i magazynów.
Przyjęte w studium kierunku zagospodarowania przestrzennego gminy Wojkowice zostały oparte na analizie istniejącego zagospodarowania terenu, obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz na prognozie potrzeb i celów rozwojowych gminy. W projekcie studium Sławkowa obszar miasta został podzielony na 5 jednostek strukturalnych: jednostka A – Śródmieście, jednostka B - Chwaliboskie i Chojny, jednostka C – obszary zespołów zabudowy jednorodzinnej mieszkaniowej oraz w części południowej stacja końcowa szerokotorowej linii kolejowej LHS Sławków Południowy, jednostka D – jednostka o funkcji przemysłowo – usługowej, leśna oraz mieszkaniowa, jednostka E – Burki.
2. Na terenie Powiatu Będzińskiego powstały m.in. lokale gastronomiczne, sklepy spożywcze, budynki biurowe, salony kosmetyczne, zakłady fryzjerskie, przedszkole niepubliczne, hale produkcyjne.

DĄBROWA GÓRNICZA

W roku sprawozdawczym 2016 uzgodniono **1** projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i **1** projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W projekcie planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla przebudowy gazociągu Tworzeń – Szopienice wyszczególniono następujące przeznaczenia terenów – teren zabudowy usługowej i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren infrastruktury technicznej z zakresu gazownictwa, teren wód powierzchniowych płynących – ciek Jamki, teren drogi publicznej klasy głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi publicznej klasy zbiorczej, teren kolei.

Projekt zmiany II edycji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dotyczy czterech terenów zlokalizowanych w północno – zachodniej i centralnej części miasta. Tereny 1 i 2 stanowią dwie enklawy jednego obszaru objętego ochroną w formie Natura 2000 „Lipienniki w Dąbrowie Górniczej”. Projektowane w studium zmiany związane są z uzupełnieniem tego dokumentu o problematykę obszaru Natura 2000, która polega na zaproponowaniu docelowych rozwiązań w zakresie adaptacji nowopowstałego zbiornika wodnego i związanych z nim terenów przyrodniczo cennych w przestrzeni miasta. Zasadnicze zmiany w stosunku do obowiązującego studium dotyczą przeznaczenia terenów. W nowej wersji proponuje się zamianę terenów H3MN1 i H19MN1 (tereny mieszkaniowe) położonych w dnie wyrobiska popiaskowego na tereny o mniej uciążliwej dla środowiska funkcji terenów zieleni (H2Z), które pełniłyby rolę strefy buforowej w odniesieniu do najcenniejszych stano-

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

wisk występowania lipienników Loesela. Strefa zabudowy mieszkaniowej ograniczałaby się tylko do wyżej położonych powierzchni między wałami Trzebyczki i skarpą wyrobiska. Wzdłuż brzegu zbiornika ciągnie się stosunkowo szeroka strefa terenów usług sportu i rekreacji. Również istotną zmianą jest znaczne ograniczenie terenów usług sportu i rekreacji w południowej części terenu 1. W proponowanej wersji tereny usług sportu i rekreacji obejmują znacznie mniejszy pas brzegu zbiornika i nie obejmują stanowisk występowania najcenniejszych zbiorowisk roślinnych i terenów lęgowych awifauny. Pozostawienie terenów usług sportu i rekreacji w tej części terenu 1 podyktowane jest chęcią udostępnienia tego obszaru dla żeglarskiego wykorzystania powierzchni wodnej zbiornika. Dawny obszar dolesień zamieniono w większości w tereny zieleni. Teren 2 stanowi wyodrębnioną pod nową enklawę obejmującą obszar chroniony Natura 2000. Są to zbiorowiska bagienne położone w pobliżu starego koryta Trzebyczki (starorzeczka). Projektowane zmiany w obrębie terenu 3 związane są głównie ze zmianą obecnego, określonego w obowiązującym studium przeznaczenia terenu (tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej z dopuszczeniem zabudowy związanej z rolnictwem) na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, która w znacznym stopniu jest już zrealizowana bądź jest w trakcie realizacji. Z kolei projektowane zmiany w obrębie terenu 4 związane są z lokalizacją wielkopowierzchniowego obiektu handlowego o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² na terenach, które wedle obowiązującego studium stanowią tereny wytwórczości, baz, składów i magazynów oraz usług.

Wydano **13** opinii stwierdzających potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko m.in. dla prac modernizacyjnych w obrębie instalacji do produkcji szkła lakierowanego w tym luster i montażu nowej linii do produkcji szyb bocznych hartowanych oraz prac modernizacyjnych w obrębie istniejącej instalacji do wytopu szkła na terenie zakładu Saint – Gobain Innovative Materials; budowy hali produkcyjno – magazynowej oraz automatyzacji linii lakierniczej dla zakładu Ficomirrors Polska Sp. z o.o.; rozbudowy układu przygotowania lepszczka w instalacji do produkcji materiałów izolacyjnych na bazie wełny szklanej w zakładzie URSA Polska Sp. o.o.; zainstalowania laminarki w hali magazynowej zlokalizowanej na terenie zakładu GTX Hanex Plastic Sp. z o.o.; zmiany sposobu użytkowania budynku magazynowego na budynek produkcyjny ze stanowiskiem malarskim; budowy ekoinnowacyjnego systemu hybrydowego odpylania taśm spiekalniczych DL 1 i DL 3 wraz z budową silosów magazynowych na węgiel aktywny, wapno i pył dla filtrów hybrydowych Nr 1 i 1A dla taśmy spiekalniczej DL 1 oraz Nr 6 i 7 dla taśmy spiekalniczej DL 3 w ArcelorMittal Poland S.A.; budowy hali magazynowej na terenie zakładu Brembo Poland Sp. z o.o.; budowy stacji paliw i LPG; rekultywacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne; nowej zabudowy magazynowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą na terenie zakładu DSS Recykling Sp. z o.o..

Wydano **11** opinii stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko m.in. dla przebudowy wiaduktu drogowego w ciągu ulicy Piłsudskiego; przebudowy drogi wojewódzkiej nr 753; rozbudowy istniejącego i budowy nowego wiaduktu nad DK 1 w ciągu ulicy Ujejskiej; rozbudowy rozlewni gazu; budowy nowego parkingu, przebudowy infrastruktury drogowej na terenie zakładu Brembo Poland Sp. z o.o.; budowy układu włączeniowego do istniejącego gazociągu.

Wydano **9** opinii przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć na wniosek prezydenta miasta.

W omawianym roku niezadowolone i protesty budziły inwestycje:

- przedsięwzięcie pn: „Budowa nowej hali wraz z linią produkcyjną Magnetron 2” przewidziane do realizacji w Dąbrowie Górniczej przy ul. Szklanych Domów 1 z wniosku Saint – Gobain Innovative Materials Polska Sp. z o.o. ul. Szklanych Domów 2, 42-530 Dąbrowa Górnicza. Wątpliwości wyrażane przez mieszkańców dotyczyły m.in.: lokalizacji przedsięwzięcia, emisji hałasu, emisji substancji gazowych/pyłowych do powietrza;

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- przedsięwzięcie pn.: „Prace modernizacyjne w obrębie istniejącej instalacji do produkcji szkła lakierowanego, w tym luster” przewidziane do realizacji w Dąbrowie Górniczej przy ul. Szklanych Domów 1 z wniosku Saint – Gobain Innovative Materials Polska Sp. z o.o. ul. Szklanych Domów 2, 42-530 Dąbrowa Górnicza. Wątpliwości wyrażane przez mieszkańców dotyczyły m.in.: lokalizacji przedsięwzięcia, emisji hałasu, emisji substancji gazowych/pyłowych do powietrza;

- przedsięwzięcie pn.: „Montaż zintegrowanej linii do produkcji szyb przednich w istniejącej hali produkcyjno – magazynowej Katex” przewidziane do realizacji w Dąbrowie Górniczej przy ul. Szklanych Domów 2 z wniosku Saint – Gobain Innovative Materials Polska Sp. z o.o. ul. Szklanych Domów 2, 42-530 Dąbrowa Górnicza. Wątpliwości wyrażane przez mieszkańców dotyczyły m.in.: lokalizacji przedsięwzięcia, emisji hałasu, emisji substancji gazowych/pyłowych do powietrza.

W roku sprawozdawczym 2016 dokonano 7 uzgodnień dokumentacji projektowej pod względem wymagań higieniczno – zdrowotnych. Dotyczyły one m.in.: gabinetów kosmetycznych, sklepu spożywczo – monopolowego, punktu małej gastronomii, klubu integracyjno – terapeutycznego, studia tatuażu.

Przeprowadzono na terenie miasta Dąbrowy Górniczej 52 kontrole w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania, wydano 51 opinii sanitarnych dopuszczające obiekty do użytkowania.

Brak wykonania inwestycji zgodnie z uzgodnioną dokumentacją projektową skutkowało wydaniem 1 opinii sanitarnej o niedopuszczeniu obiektu do użytkowania.

WNIOSKI

1. W projekcie zagospodarowania przestrzennego dla przebudowy gazociągu Tworzeń – Szopienice wyznaczono przeznaczenie terenów pod zabudowę usługową i mieszkaniową jednorodziną, teren infrastruktury technicznej z zakresu gazownictwa, teren wód powierzchniowych płynących – ciek Jamki. Projekt zmiany II edycji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dotyczy czterech terenów zlokalizowanych w północno – zachodniej i centralnej części miasta.

2. Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza powstały m.in. punkty małej gastronomii, budynki biurowo – socjalne, salony kosmetyczne, zakłady fryzjerskie, apteki, lokale handlowe, dom dla bezdomnych, żłobek miejski, sklepy spożywcze, przedszkole niepubliczne.

X. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA

Powiat Będziński

Profilaktyka nowotworowa

Podczas spotkań z młodzieżą omawiano tematykę profilaktyki chorób nowotworowych, wczesnej diagnostyki raka, nieprawidłowego odżywiania, nikotynizmu, narkomanii jako czynników ryzyka powstania nowotworów.

„Znamie ! Znam je” „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Spotkanie z Dyrektorem Powiatowego Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego w Będzinie w celu omówienia tematyki profilaktyki nowotworów złośliwych oraz przekazanie słuchaczom uczelni materiałów edukacyjnych tj. plakaty i ulotki.

Uczestnictwo w organizowanych przez Urząd Miasta Dniach Będzina podczas których informowano i edukowano społeczeństwo na temat:

- zmian zachowania w odniesieniu do nadmiernego korzystania ze słońca bez właściwej ochrony oraz nieodpowiedzialnego opalania w solarium co stwarza ryzyko powstania „czerniaka”;

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- zwiększenie wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu; kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy i motywowanie kobiet do regularnych badań.



Zapobieganie chorobom zakaźnym

Profilaktyka HIV/AIDS

W placówkach służby zdrowia (w poradniach dla kobiet) poruszono problem dotyczący testowania w kierunku obecności wirusa HIV oraz omawiano zasady przenoszenia chorób zakaźnych drogą płciową i przez krew;

Podjęte działania informacyjno - edukacyjne skierowane do społeczności lokalnej miały na celu zachęcenie do wykonywania bezpłatnych i anonimowych testów na obecność wirusa HIV. Każdy uczestnik mógł skorzystać z porad i wyjaśnień na temat chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową. Jednocześnie prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych.

Akcje odbyły się w następujących placówkach:

Zespół Szkół Techniczno - Usługowych Będzin; placówki służby zdrowia w Mierzęcicach, Wojkowicach; Centrum Miasta Będzina „Dni Będzina ” Szkoła Podstawowa Nr 7 Czeladź

Zaproponowano i zachęcano młodzież szkół ponadgimnazjalnych do uczestnictwa w konkursie ogólnopolskim na plakat A3 pt. ” HIV AIDS – jestem świadomy, nie ryzykuję”



Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby – „Podstępne WZW”

Spotkanie edukacyjne z młodzieżą w III Liceum Ogólnokształcącym w Będzinie oraz uczestnictwo w Dniach Będzina miało na celu propagowanie zdrowego stylu życia, wzrost poziomu wiedzy uczniów oraz społeczeństwa na temat zagrożeń wynikających z zakażeń WZW typu B i C.

Zainicjowano w szkołach ponadgimnazjalnych olimpiadę pod hasłem „Podstępne WZW” ,której celem było podniesienie świadomości i usystematyzowanie wiedzy dot. wirusowego zapalenia



wątroby typu B i C oraz problemów zdrowotnych wynikających z wirusowych zakażeń wątroby.
„Zaszczep w sobie chęć szczepienia”

Kampania informacyjna kierowana do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku przedszkolnym miała na celu:

- promocję szczepień ochronnych oraz podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym.
- wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych,
- zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).

W ramach kampanii podejmowano inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia poprzez organizowanie punktów informacyjno – edukacyjnych (w placówkach szkolnych, przedszkolnych, służby zdrowia oraz podczas Dni Będzina) w których uczestnicy przedsięwzięć uzyskali informacje na temat bezpieczeństwa szczepień. Celem spotkań było zwiększenie tzw. społecznego zaufania do działań na rzecz profilaktyki chorób zakaźnych oraz wzrost świadomości dotyczącej korzyści jakie niosą ze sobą szczepienia ochronne.

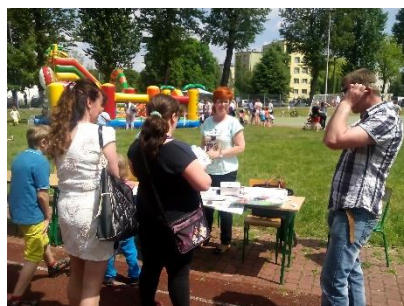
Równocześnie prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w kampanii społecznej – ulotka „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”.

Poprawa sposobu żywienia

„Trzymaj Formę!”

Realizacja programu kształtuje prozdrowotne nawyki wśród młodzieży w szkołach podstawowych i gimnazjalnych a prowadzona współpraca z rodzicami utrwala wiedzę promując aktywny styl życia i zbilansowaną dietę. Mając na uwadze wzmocnienie celów programowych, został zorganizowany wśród młodzieży gimnazjalnej *Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę”*. Zgłoszenia do udziału w ogólnopolskim konkursie dokonywali koordynatorzy szkolni szkół gimnazjalnych w ramach Internetowego Systemu Konkursowego.

W ramach programu uczniowie – w opinii koordynatorów - chętnie uczestniczą w projektach szkolnych motywujących również rodziców i opiekunów do podejmowania wspólnej pracy nad zmianą nawyków żywieniowych.



„Żywnie na wagę zdrowia”

Program edukacyjny którego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej, a także poprawa jakości żywienia w placówkach oświatowo wychowawczych.

Program został wzbogacony o działania edukacyjne dla przedszkolaków pt. „Klub zdrowego przedszkolaka”, mając na celu uświadomienie najmłodszemu pokoleniu jak ważne jest zdrowie i kształtowanie nawyków zdrowego stylu życia tj. :aktywność fizyczna, prawidłowe odżywianie, stosowanie podstawowych zasad higieny.

Podsumowaniem działań profilaktycznych było zainicjowanie Konkursu na piosenkę pt. „*Jestem w Klubie Zdrowego Przedszkolaka*”. Wyróżnienie za zaangażowanie włożone w kształtowanie postaw zdrowego stylu życia u dzieci otrzymało Przedszkole Nr 9 Czeladź.

Profilaktyka antytytoniowa

„Światowy Dzień bez Tytoniu”

Współpraca z Urzędem Miasta i Dyrekcją Szkoły Podstawowej Nr7 w Czeladzi umożliwiła uczestnictwo w organizowanych „Dniach Będzina” i „Pikniku Rodzinnym”. Celem akcji kierowanej do społeczności lokalnej w tym młodzieży i rodziców było propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień.

Podczas akcji uczestnicy przy stoisku edukacyjnym mogli uzyskać informacje na temat uzależnień od alkoholu, tytoniu, chorób odtytoniowych, chorób zakaźnych oraz zbadać zawartość tlenku węgla w wydychanym powietrzu.



„Czyste powietrze wokół nas”

Program profilaktyki antytytoniowej realizowany w przedszkolach ma na celu wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Uważliwienie dzieci na miejsca, w których mogą być narażone na dym papierosowy. Bogate oprzyrządowanie programu w materiały edukacyjne pozwoliły na usystematyzowanie wśród dzieci, wiedzy na temat szkodliwości dymu tytoniowego. We wszystkich przedszkolach zorganizowano dla rodziców edukację antytytoniową i zaopatrzone ich w materiały dotyczące profilaktyki tytoniowej.

„Nie pal przy mnie proszę” i „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Programy profilaktyki antytytoniowej realizowane w szkołach podstawowych i gimnazjach mają na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Uporządkowania i poszerzenia informacji na temat zdrowia. W roku szkolnym 2016/2017 powyższe programy antytytoniowe zostały zastąpione jednym programem pt. „Bieg po zdrowie”.

Przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych .

„Dopalacze – wypalacze. Groźne narkotyki”

W przygotowanych punktach informacyjno – edukacyjnych prowadzono poradnictwo na temat profilaktyki uzależnień. Duże zainteresowanie wzbudziły wśród młodzieży badania przy wykorzystaniu tzw. alko i narkogogli. Badania „co widzi i jak zachowuje się” osoba będąca pod wpływem środków odurzających, uświadomiły młodzieży jak alkohol i narkotyki działają na nasze zmysły.

Akcje profilaktyki zdrowotnej w powyższym zakresie przeprowadzono w następujących obiektach:

Centrum Miasta Będzina w ramach „Dni Będzina”; Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury Będzin; Szkoła Podstawowa Nr 7 Czeladź; Zespół Szkół Specjalnych Czeladź; Zespół Szkół Techniczno – Usługowych Będzin

W Zespole Szkół Techniczno - Usługowych Będzin uczestniczono w spotkaniu zorganizowanym dla młodzieży w ramach organizowanego "Dnia Promocji Zdrowia". Prowadzono rozmowy dotyczące zdrowego stylu życia w formie prelekcji z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Zaproponowano i zachęcano młodzież szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych do uczestnictwa w ogólnopolskich konkursach:

- Pt. „STOP Dopalaczom” – na plakat
- pt. „Oddal To” – wykonanie pracy artystycznej z wykorzystaniem zdjęć z wykorzystaniem aplikacji „Oddal To”

Celem konkursów było ograniczenie używania substancji psychoaktywnych oraz popularyzacja zasad zdrowego życia wolnego od nałogów.

„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”

Celem realizowanego programu profilaktyki uzależnień jest:

- przeciwdziałanie rozpowszechnianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży;
- dostarczenie młodym ludziom od 13 do 15 lat informacji o tzw. dopalaczach w celu zwiększenia ostrożności i zmniejszenia ich otwartości na kontakt z tymi produktami;
- zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy

Adresatami programu są uczniowie szkół gimnazjalnych. W realizację przedsięwzięcia zaangażowali się również przedstawiciele służb interwencyjnych tj. policja, straż miejska; prowadząc na zaproszenie Dyrekcji szkół zajęcia edukacyjne z młodzieżą.



Światowy Dzień Zdrowia – „Pokonaj cukrzycę”

Przy współpracy z samorządem lokalnym poinformowano placówki szkolne o założeniach dotyczących obchodów Światowego Dnia Zdrowia i podjęcie inicjatyw na rzecz poprawy zdrowia, którego głównym czynnikiem jest edukacja. W placówkach nauczania i wychowania Powiatu Będzińskiego odbyły się uroczyste obchody „Światowego Dnia Zdrowia”, organizowano w tym dniu zajęcia promujące zdrowy styl życia.

Dąbrowa Górnicza

Profilaktyka nowotworowa

Podczas spotkań z młodzieżą omawiano tematykę profilaktyki chorób nowotworowych, wczesnej diagnostyki raka, nieprawidłowego odżywiania, nikotynizmu, narkomanii jako czynników ryzyka powstania nowotworów.

„Znamie ! Znam je”

Spotkanie edukacyjne z młodzieżą (Zespół Szkół Zawodowych „Szttygarka”; Zespół Szkół Sportowych i Zespół Szkół Plastycznych; II Liceum Ogólnokształcące)na temat nowotworów złośliwych skóry jakim jest między innymi czerniak. Celem edukacji była zmiana zachowania społeczeństwa w odniesieniu do nadmiernego korzystania ze słońca bez właściwej ochrony oraz nieodpowiedzialnego opalania w solarium, szczególnie przez osoby w młodym wieku.

W okresie wakacji przeprowadzono akcję pt „Brazowo, ale czy zdrowo” na terenie kąpieliska miejskiego Pogoria III, OSP Ujejsce gdzie informowano społeczeństwo o skutkach nadmiernego opalania i zachęcano do propagowania postaw prozdrowotnych.

W NZOZ Centrum – Twoja Poradnia, Centrum Handlowym Pogoria; Park Hallera „Dni Dąbrowy Górniczej” dla społeczności lokalnej przygotowano stoiska profilaktyczno – edukacyjne gdzie

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

uczestnicy otrzymywali porady na temat zdrowia oraz materiały edukacyjne w formie ulotek i plakatów.

Program edukacyjny realizowany jest w szkołach ponadgimnazjalnych.

„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Spotkanie edukacyjne z odbiorcami programu prowadzone w formie prelekcji połączonej z prezentacją multimedialną i projekcją filmów edukacyjnych (II Liceum Ogólnokształcące; Techniczne Zakłady Naukowe; Zespół Szkół Zawodowych „Szttygarka”). Spotkanie miało na celu zwiększenie wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu; kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy i motywowanie kobiet do regularnych badań cytologicznych.

Program edukacyjny realizowany jest w szkołach ponadgimnazjalnych.



Zapobieganie chorobom zakaźnym

Profilaktyka HIV/AIDS

Podjęte działania informacyjno - edukacyjne skierowane do społeczeństwa lokalnego miały na celu zachęcenie do wykonywania bezpłatnych i anonimowych testów na obecność wirusa HIV. Każdy uczestnik mógł skorzystać z porad i wyjaśnień na temat chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową. Jednocześnie prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych.

Akcje odbyły się w następujących placówkach:

Zespół Szkół Sportowych; II Liceum Ogólnokształcące; Zespół Szkół Zawodowych „Szttygarka”; Zespół Szkół Plastycznych; Techniczne Zakłady Naukowe; Park Hallera „Dni Dąbrowy Górniczej”; OSP Ujejsce; Kąpielisko Pogoria III; Kąpielisko Miejskie Pogoria III; NZOZ Centrum Twoja Poradnia; Centrum Handlowe „Pogoria”;

Zaproponowano i zachęcano młodzież szkół ponadgimnazjalnych do uczestnictwa w konkursie ogólnopolskim na plakat A3 pt. „HIV AIDS – jestem świadomy, nie ryzykuję”



Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby – „Podstępne WZW”

Spotkanie edukacyjne z młodzieżą - prelekcja (Zespół Szkół Plastycznych; Zespół Szkół Zawodowych „Szttygarka”), miało na celu propagowanie zdrowego stylu życia, wzrost poziomu wiedzy uczniów na temat zagrożeń wynikających z zakażeń WZW typu B i C.

Zainicjowano w szkołach ponadgimnazjalnych kontynuację kolejnej edycji Olimpiady Wiedzy o WZW pod hasłem „Podstępne WZW”, której celem było podniesienie świadomości i usystematyzowanie wiedzy dot. wirusowego zapalenia wątroby typu B i C oraz problemów zdrowotnych wynikających z wirusowych zakażeń wątroby - (do etapu wojewódzkiego zakwalifikowała się młodzież z Zespołu Szkół Plastycznych)

Program edukacyjny realizowany jest w szkołach ponadgimnazjalnych.



„Zaszczep w sobie chęć szczepienia” w tym profilaktyka grypy sezonowej

Kampania informacyjna kierowana do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku przedszkolnym miała na celu:

- promocję szczepień ochronnych oraz podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym.
- wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych,
- zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).

W ramach kampanii podejmowano inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia poprzez organizowanie punktów informacyjno – edukacyjnych (w placówkach szkolnych, przedszkolnych, służby zdrowia) w których uczestnicy przedsięwzięć uzyskali informacje na temat bezpieczeństwa szczepień. Celem spotkań było zwiększenie tzw. społecznego zaufania do działań na rzecz profilaktyki chorób zakaźnych oraz wzrost świadomości dotyczącej korzyści jakie niosą ze sobą szczepienia ochronne.

Równocześnie prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w kampanii społecznej – ulotka „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”.

Poprawa sposobu żywienia

„Trzymaj Formę!”

Realizacja programu kształtuje prozdrowotne nawyki wśród młodzieży w szkołach podstawowych i gimnazjalnych a prowadzona współpraca z rodzicami utrwala wiedzę promując aktywny styl życia i zbilansowaną dietę. Mając na uwadze wzmocnienie celów programowych, został zorganizowany wśród młodzieży gimnazjalnej *Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę”*. Zgłoszenia do udziału w ogólnopolskim konkursie dokonywali koordynatorzy szkolni szkół gimnazjalnych w ramach Internetowego Systemu Konkursowego.

W ramach programu uczniowie – w opinii koordynatorów - chętnie uczestniczą w projektach szkolnych motywujących również rodziców i opiekunów do podejmowania wspólnej pracy nad zmianą nawyków żywieniowych.

„Żywnie na wagę zdrowia”

Program edukacyjny którego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej, a także poprawa jakości żywienia w placówkach oświatowo wychowawczych.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Program został wzbogacony o działania edukacyjne dla przedszkolaków pt. „Klub zdrowego przedszkolaka”, mając na celu uświadomienie najmłodszemu pokoleniu jak ważne jest zdrowie i kształtowanie nawyków zdrowego stylu życia

- aktywność fizyczna,
- prawidłowe odżywianie,
- stosowanie podstawowych zasad higieny.

Podsumowaniem działań profilaktycznych było zainicjowanie Konkursu na piosenkę pt. „Jestem w Klubie Zdrowego Przedszkolaka”. Wyróżnienie za zaangażowanie włożone w kształtowanie postaw zdrowego stylu życia u dzieci otrzymało Przedszkole Nr 1



Profilaktyka antytytoniowa

„Światowy Dzień bez Tytoniu”

Współpraca z Urzędem Miasta umożliwiła uczestnictwo w organizowanych „Dniach Dąbrowy Górniczej”. Celem akcji kierowanej do społeczności lokalnej było propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień.

Podczas akcji uczestnicy mogli uzyskać informacje na temat uzależnień od alkoholu, tytoniu, chorób odtytoniowych, chorób zakaźnych oraz zbadać zawartość tlenku węgla w wydychanym powietrzu.



„Światowy Dzień Rzucania Palenia”

W ramach obchodów, organizowano następujące działania:

- Wspólnie z przedstawicielami specjalistycznej poradni „Centrum – Twoja Poradnia” zorganizowano obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia pt. „Tylko w chorobie ceni się Zdrowie”. Pacjenci mogli skorzystać z bezpłatnych badań pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, jak również pomiaru stężenia tlenku węgla w wydychanym powietrzu. Udzielano porad jak skutecznie rzucić palenie, zachęcano także do zastąpienia papierosa warzywami i owocami;

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- Współpraca z samorządem lokalnym (Wydział Oświaty) umożliwiła poinformowanie placówek nauczania i wychowania o nowelizacji ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 298 raz z 2016 r. poz. 960, 1331), mówiącej m.in. o zakazie używania e-papierosów.
- Ponadto przekazany został drogą elektroniczną (zaprojektowany przez GIS) nowy wzór znaku zakazu palenia do wykorzystania w dowolny sposób w celu oznakowania miejsca objętego zakazem..



„Czyste powietrze wokół nas”

Program profilaktyki antytytoniowej realizowany w przedszkolach ma na celu wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Uwrażliwienie dzieci na miejsca, w których mogą być narażone na dym papierosowy. Bogate oprzyrządowanie programu w materiały edukacyjne pozwoliły na usystematyzowanie wśród dzieci , wiedzy na temat szkodliwości dymu tytoniowego .We wszystkich przedszkolach zorganizowano dla rodziców edukację antytytoniową i zaopatrzone ich w materiały dotyczące profilaktyki tytoniowej.

„Nie pal przy mnie proszę” i „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Programy profilaktyki antytytoniowej realizowane w szkołach podstawowych i gimnazjach mają na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Uporządkowania i poszerzenia informacji na temat zdrowia. W roku szkolnym 2016/2017 powyższe programy antytytoniowe zostaną zastąpione jednym programem pt. „Bieg po zdrowie”.

Przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych .

„Dopalacze – wypalacze. Groźne narkotyki”

W przygotowanych punktach informacyjno – edukacyjnych prowadzono poradnictwo na temat profilaktyki uzależnień. Duże zainteresowanie wzbudziły wśród młodzieży badania przy wykorzystaniu tzw. alko i narkogogli. Badania „co widzi i jak zachowuje się” osoba będąca pod wpływem środków odurzających uświadomiły młodzieży jak alkohol i narkotyki działają na nasze zmysły;

Akcje profilaktyki zdrowotnej w powyższym zakresie przeprowadzono w następujących obiektach: Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2; Zespół Szkół Sportowych; II Liceum Ogólnokształcące; Zespół Szkół Zawodowych „Szttygarka”; Techniczne Zakłady Naukowe; Park Hallera „Dni Dąbrowy Górniczej”; Zespół Szkół Plastycznych; Centrum Handlowe Pogoria; OSP Ujejsce; NZOZ Centrum – Twoja Poradnia Dąbrowa Górnicza;

W Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 2 i Zespole Szkół Sportowych zaangażowano się w przygotowanie warsztatów dla młodzieży na temat profilaktyki uzależnień (tor przeszkód z alko

i narkogoglami; prelekcję z wykorzystaniem projekcji filmów edukacyjnych i spotów edukacyjnych);

Ponadto w przygotowanym punkcie informacyjno – konsultacyjnym prowadzono rozmowy dotyczące zdrowego stylu życia. Spotkanie edukacyjne dostarczyły wiedzę na temat niebezpiecznych procesów zachodzących w organizmie podczas zażywania tzw. środków zastępczych.

„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”

Celem realizowanego programu profilaktyki uzależnień jest:

- przeciwdziałanie rozpowszechniania psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży;
- dostarczenie młodym ludziom od 13 do 15 lat informacji o tzw. dopalaczach w celu zwiększenia ostrożności i zmniejszenia ich otwartości na kontakt z tymi produktami;
- zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy

Adresatami programu są uczniowie szkół gimnazjalnych. W realizację przedsięwzięcia zaangażowali się również przedstawiciele służb interwencyjnych tj. policja, straż miejska; prowadząc na zaproszenie Dyrekcji szkół zajęcia edukacyjne z młodzieżą.



Światowy Dzień Zdrowia – „Pokonaj cukrzycę”

Przy współpracy z samorządem lokalnym poinformowano placówki szkolne o założeniach dotyczących obchodów Światowego Dnia Zdrowia i podjęcie inicjatyw na rzecz poprawy zdrowia, którego głównym czynnikiem jest edukacja.

W II Liceum Ogólnokształcącym odbyły się uroczyste obchody Światowego Dnia Zdrowia, które Honorowym Patronatem objął Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej. W ramach zorganizowanego przedsięwzięcia podjęto działania:

- akademia przygotowana przez młodzież celem przybliżenia problemu cukrzycy jako choroby cywilizacyjnej XXI wieku;
- prelekcja zaproszonego edukatora profilaktyki cukrzycy pt. „Jak rozpoznać cukrzycę” (minimalizowanie ryzyka wystąpienia choroby, wpływ żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie, pierwsza pomoc podczas hipoglikemii i hiperglikemii);
- degustacja produktów żywnościowych, które mogą być wykorzystane w żywieniu osób, ze wskazaniami dietetycznymi w chorobach metabolicznych;
- „Zagłębiowski konkurs wiedzy o zdrowiu”: wystawa plakatów o tematyce nawiązującej do hasła WHO oraz pisemny test wiedzy na temat cukrzycy (w konkursach uczestniczyła młodzież gimnazjalna z terenu Zagłębia Dąbrowskiego);
- punkt informacyjno – konsultacyjny kierowany do młodzieży w którym prowadzono poradnictwo w zakresie promocji zdrowia;

W Zespole Szkół Sportowych odbyły się następujące działania:

- prelekcja prowadzona przez przedstawiciela PSSE Dąbrowa Górnicza pt. „Co wiemy o cukrzycy”;
- pomiar poziomu glukozy we krwi – badanie wykonywane przez pielęgniarkę środowiska szkolnego;

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2016 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- quizy, konkursy wiedzy – prowadzone przez pedagoga i psychologa szkolnego;
- punkt informacyjno – konsultacyjny kierowany do młodzieży w którym prowadzono poradnictwo w zakresie promocji zdrowia;



Wnioski:

Działania podejmowane przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie promocji zdrowia, cieszyły się popularnością, zainteresowaniem, akceptacją społeczną oraz inicjowały do zachowań prozdrowotnych. Wytyczone kierunki zmierzały do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowaniem zasad higieny, racjonalnego żywienia i metod zapobiegania chorobom zakaźnym.

Wzmocnienie współpracy z koordynatorami szkolnymi, samorządem lokalnym przyczyniła się do współuczestnictwa w wielu cennych inicjatywach na rzecz poprawy zdrowia w środowisku lokalnym. Najczęściej formami działań były prelekcje, pogadanki, imprezy okolicznościowe, spotkania z młodzieżą szkolną. Uruchomiono wiele punktów informacyjno-edukacyjnych, w których udzielano porad na temat profilaktyki zdrowotnej, zachęcano do wykonania badań: symulacji alko i narkogoglami, pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, poziomu tlenu węgla w wydychanym powietrzu u osób palących papierosy oraz prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych (ulotki, plakaty itp.).

Dalsze działania realizowane w obszarze profilaktyki zmierzać będą do umocnienia współpracy z wydziałami zdrowia i budowaniu wspólnej prozdrowotnej polityki w tworzeniu środowisk sprzyjających zdrowiu.